

Ministarstvo
finansija

Br:05-02-040/26-23319/2

Podgorica, 23.06.2026.godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM, Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o akcizama

Veza: Vaš akt br.10/1-22-040/26-23319/1 od 22.06.2026. godine

Poštovani,

Povodom *Predloga zakona o akcizama*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predloženi zakon ima za cilj potpuno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, naročito u dijelu koji se odnosi na režim odloženog plaćanja akcize i elektronsko praćenje kretanja akciznih proizvoda putem sistema elektronskog praćenja kretanja akciznih proizvoda (EMCS). Njegovim donošenjem unapređuju se transparentnost, pravna sigurnost i efikasnost akciznog sistema.

Potreba za novim zakonskim rešenjima proizilazi iz daljeg usklađivanja sa standardima Evropske unije u oblasti akciza. Nepotpuna regulacija novih proizvoda dovodi do gubitka budžetskih prihoda zbog njihovog neoporezivanja ili nedovoljnog oporezivanja.

U Izveštaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore za nadogradnju EMCS sistema, jer će se ta aktivnost finansirati iz sredstava Instrumenta prepristupne podrške Evropske unije (IPA III), u iznosu od približno 600.000,00€. Nadalje, sredstva za povraćaj akcize za gasna ulja planiraju se u okviru redovnih budžetskih izdvajanja za podršku poljoprivredi. Takođe, navedeno je da je predviđeno donošenje podzakonskih akata koji neće proizvesti dodatne budžetske troškove. Implementacijom zakona očekuje ostvarivanje dodatnih prihoda za budžet Crne Gore po osnovu povećanja akciza na cigarete i uvođenja akciza na nove kategorije proizvoda, procijenjeni budžetski prihodi su cca 10 miliona godišnje.

Usklađivanje zakona sa direktivama Evropske unije u oblasti akciza, smatramo da je od posebnog značaja da se obaveze proizvođača, uvoznika i distributera akciznih proizvoda definišu u skladu sa najboljom međunarodnom praksom. Pri tome je potrebno izbjeći uvođenje dodatnih zahtjeva i uslova koji nijesu izričito predviđeni relevantnim direktivama, a koji bi mogli predstavljati nepotrebno administrativno i finansijsko opterećenje za subjekte u ovom sektoru.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta državnog budžeta nemamo primjedbi.

S poštovanjem,

 MINISTAR
mr Novica Vuković

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO FINANSIJA

NASLOV PROPISA

Predlog Zakona o akcizama

Odjeljak 1: Definisane probleme

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženi zakon ima za cilj potpuno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, naročito u dijelu koji se odnosi na režim odloženog plaćanja akcize i elektronsko praćenje kretanja akciznih proizvoda putem EMCS sistema. Dodatno, donošenjem novog zakona unapređuje se preglednost, pravna sigurnost i efikasnost sistema akciza.
- Uzroci identifikovanih problema proizlaze iz potrebe daljeg usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa direktivama i standardima Evropske unije u oblasti akciza. Razvoj tržišta i pojava novih proizvoda koji nijesu bili obuhvaćeni postojećim zakonskim rješenjima stvorili su regulatorne praznine i otežali efikasan poreski nadzor. Dodatni izazov predstavlja potreba uspostavljanja normativnih pretpostavki za implementaciju EMCS sistema u skladu sa Direktivom Savjeta (EU) 2020/262.
- Postojeće stanje ima za posljedicu otežano sprovođenje poreske kontrole i povećan rizik od sive ekonomije, poreskih utaja i krijumčarenja akciznih proizvoda. Nepotpuna regulacija novih proizvoda dovodi do gubitka budžetskih prihoda zbog njihovog neoporezivanja ili nedovoljnog oporezivanja. Neusklađenost sa pravnom tekovinom Evropske unije može negativno uticati na proces evropskih integracija i ispunjavanje obaveza iz Pregovaračkog poglavlja 16 – Oporezivanje. Pored fiskalnih posljedica, nedovoljna regulacija novih nikotinskih i srodnih proizvoda može negativno uticati na javno zdravlje, posebno kroz povećanu dostupnost ovih proizvoda mlađoj populaciji.
- Oštećena je prije svega država, kroz smanjene budžetske prihode usljed neadekvatnog oporezivanja novih kategorija proizvoda i povećanog rizika od poreskih utaja. Poreski organi suočavaju se sa ograničenim mogućnostima efikasnog praćenja prometa akciznih proizvoda zbog nedovoljno modernizovanih kontrolnih mehanizama. Privredni subjekti koji posluju u skladu sa propisima nalaze se u nepovoljnijem položaju u odnosu na subjekte koji posluju u sivoj ekonomiji. Građani, naročito mlada populacija, izloženi su povećanim zdravstvenim rizicima usljed nedovoljne regulacije novih nikotinskih i srodnih proizvoda. Iako precizna visina štete nije moguće egzaktno utvrditi, ona se ogleda u izgubljenim budžetskim prihodima, narušenoj tržišnoj konkurenciji i negativnim efektima na javno zdravlje.
- U slučaju zadržavanja postojećeg regulatornog okvira, ne bi bilo moguće dalje usklađivanje sistema akciza sa pravnom tekovinom Evropske unije niti implementacija savremenog sistema elektronskog nadzora i kontrole akciznih proizvoda putem EMCS-a. Regulatorne praznine u odnosu na nove kategorije proizvoda ostale bi prisutne, što bi dodatno povećalo rizik od sive ekonomije, poreskih utaja i gubitka budžetskih prihoda. Istovremeno, nastavila

bi se nedovoljna kontrola novih nikotinskih i srodnih proizvoda, sa potencijalno negativnim posljedicama po javno zdravlje. Takav razvoj događaja mogao bi dodatno otežati proces evropskih integracija i ispunjavanje obaveza iz pregovaračkog procesa sa Evropskom unijom.

2. Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Predloženim zakonom ostvaruje se više međusobno povezanih ciljeva:
  - dalje usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti akciza, posebno sa Direktivom Savjeta (EU) 2020/262, Direktivom Savjeta 2003/96/EZ i drugim relevantnim propisima EU;
  - modernizacija sistema elektronskog nadzora i kontrole kretanja akciznih proizvoda kroz unapređenje i primjenu EMCS sistema (Excise Movement and Control System), čime se povećava efikasnost poreskog nadzora i unapređuje fiskalna disciplina;
  - povećanje budžetskih prihoda kroz efikasniju naplatu akciza i smanjenje prostora za sivu ekonomiju, poreske utaje i ilegalni promet akciznih proizvoda;
  - jačanje pravne sigurnosti i unapređenje preglednosti normativnog okvira u oblasti akciza;
  - proširenje obuhvata akciznog oporezivanja na nove kategorije proizvoda, uključujući nikotinske proizvode, proizvode za udisanje pare bez sagorijevanja, biljne proizvode za pušenje, zaslađena bezalkoholna pića i proizvode od plastike za jednokratnu upotrebu;
  - zaštita javnog zdravlja i životne sredine kroz oporezivanje proizvoda koji mogu imati negativne zdravstvene i ekološke efekte, uz usklađivanje sa savremenim evropskim standardima.
- Ciljevi predloženog zakona u potpunosti su usklađeni sa strateškim i programskim opredjeljenjima Vlade Crne Gore. Konkretno, oni su u skladu sa:
  - Fiskalnom strategijom Crne Gore 2024–2027, kroz jačanje fiskalne stabilnosti, povećanje budžetskih prihoda i unapređenje naplate akciza;
  - Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, kroz dalje usklađivanje zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU;
  - obavezama iz Pregovaračkog poglavlja 16 – Oporezivanje, koje zahtijeva harmonizaciju sistema akciza sa evropskim standardima i uspostavljanje savremenih mehanizama kontrole akciznih proizvoda;
  - evropskim politikama zaštite javnog zdravlja, uključujući inicijativu „Europe’s Beating Cancer Plan“, kroz smanjenje dostupnosti i potrošnje duvanskih i nikotinskih proizvoda.

Predloženi zakon doprinosi ispunjavanju fiskalnih, regulatornih, zdravstvenih i integracionih ciljeva Crne Gore, uz istovremeno jačanje efikasnosti sistema akciza i usklađivanje sa standardima Evropske unije.

3. Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj. izabranu opciju.

- Prilikom pripreme Predloga zakona o akcizama razmatrane su sljedeće opcije za postizanje utvrđenih ciljeva i rješavanje identifikovanih problema:

1. Status quo opcija – zadržavanje postojećeg regulatornog okvira

Ova opcija podrazumijeva nastavak primjene važećeg Zakona o akcizama bez izmjena. Međutim, takvo rješenje ne bi omogućilo dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije, ne bi obezbijedilo modernizaciju sistema elektronskog nadzora i kontrole akciznih proizvoda putem EMCS sistema, niti bi riješilo regulatorne praznine u odnosu na nove kategorije proizvoda koje nijesu obuhvaćene postojećim propisima. Takođe, ostali bi prisutni rizici od sive ekonomije, poreskih utaja i otežanog ispunjavanja obaveza iz pregovaračkog Poglavlja 16 – Oporezivanje.

2. Djelimična regulatorna intervencija – parcijalne izmjene postojećeg zakona

Ova opcija podrazumijeva izmjene pojedinih odredbi važećeg zakona radi djelimičnog usklađivanja sa evropskim direktivama i uređenja pojedinih pitanja iz oblasti akciza. Iako bi određeni problemi bili djelimično riješeni, parcijalne izmjene ne bi omogućile cjelovito i sistemsko uređivanje oblasti akciza, potpunu harmonizaciju sa pravnom tekovinom Evropske unije niti dovoljnu preglednost i transparentnost normativnog okvira.

3. Potpuna regulatorna reforma – donošenje novog Zakona o akcizama

Ova opcija podrazumijeva donošenje novog zakona kojim se obezbjeđuje potpuno usklađivanje sa relevantnim direktivama Evropske unije, modernizacija sistema elektronskog nadzora i kontrole akciznih proizvoda kroz EMCS sistem, unapređenje fiskalne discipline, efikasniji poreski nadzor, proširenje obuhvata akciznog oporezivanja na nove kategorije proizvoda i uspostavljanje cjelovitog, preglednog i održivog normativnog okvira u oblasti akciza.

- Kao optimalna opcija izabrana je **potpuna regulatorna reforma – donošenje novog Zakona o akcizama**, jer predstavlja jedino rješenje koje omogućava potpuno i sistemsko uređivanje oblasti akciza u skladu sa savremenim evropskim standardima i pravnom tekovinom Evropske unije. Ova opcija obezbjeđuje punu harmonizaciju sa relevantnim direktivama EU, unapređenje elektronskog sistema nadzora i kontrole akciznih proizvoda putem EMCS sistema, efikasnije sprovođenje poreskog nadzora, jačanje fiskalne discipline, smanjenje sive ekonomije i proširenje akciznog obuhvata na nove proizvode. Istovremeno, donošenjem novog zakona stvaraju se uslovi za uspostavljanje dugoročno održivog, transparentnog i efikasnog sistema akciza.

4. Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,

✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predložena zakonska rješenja utiče na državne organe, privredne subjekte (proizvođače, uvoznike, distributere i trgovce akciznim proizvodima), kao i na građane odnosno krajnje potrošače.

Pozitivni direktni uticaji:

- povećanje budžetskih prihoda od akciza;
- unapređenje sistema kontrole i nadzora akciznih proizvoda;
- smanjenje sive ekonomije i poreskih utaja;
- jačanje fiskalne discipline;
- modernizacija EMCS sistema i efikasnije elektronsko praćenje kretanja akciznih proizvoda;
- pojednostavljenje administrativnih procedura za akcizne obveznike;
- veća pravna sigurnost i transparentniji regulatorni okvir za privredne subjekte.

Pozitivni indirektni uticaji:

- unapređenje javnog zdravlja kroz oporezivanje novih nikotinskih i srodnih proizvoda;
- podsticanje zdravijih potrošačkih navika kroz oporezivanje zaslađenih pića i određenih proizvoda od šećera;
- zaštita životne sredine kroz oporezivanje proizvoda za jednokratnu upotrebu od plastike;
- unapređenje poslovnog ambijenta kroz usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Negativni direktni uticaji:

- povećanje fiskalnih opterećenja za proizvođače, uvoznike i distributere akciznih proizvoda;
- proširenje obuhvata akciznog oporezivanja na nove kategorije proizvoda;
- povećanje akciza na cigarete u periodu 2026–2028. godine.

Negativni indirektni uticaji:

- moguće povećanje maloprodajnih cijena pojedinih proizvoda, naročito duvanskih i nikotinskih proizvoda;
- indirektni rast troškova za krajnje potrošače.

Primjena zakona stvorila određene troškove za privredne subjekte, posebno za proizvođače, uvoznike i distributere akciznih proizvoda. Ti troškovi odnose se na:

- usklađivanje poslovanja sa novim zakonskim obavezama;
- prilagođavanje informacionih i administrativnih sistema;
- integraciju i korišćenje EMCS sistema;
- dodatne administrativne aktivnosti u vezi sa izvještavanjem i evidencijama;
- povećana fiskalna izdvajanja zbog proširenog obuhvata akciznog oporezivanja i povećanja akciza na cigarete.

Mala i srednja preduzeća koja posluju u sektorima obuhvaćenim akcizama mogu imati dodatne troškove administrativnog i tehničkog prilagođavanja poslovnih procedura novim zahtjevima sistema.

Za građane, troškovi će se uglavnom indirektno manifestovati kroz moguće povećanje cijena određenih proizvoda koji podliježu akciznom oporezivanju.

- Očekivane koristi ogledaju se u:
  - povećanju budžetskih prihoda;
  - efikasnijem sistemu kontrole akciznih proizvoda;
  - smanjenju sive ekonomije i poreskih utaja;
  - unapređenju fiskalne discipline;
  - zaštiti javnog zdravlja;
  - ispunjavanju obaveza Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

Dugoročne fiskalne, zdravstvene i institucionalne koristi procjenjuju se kao veće od troškova koje će zakon proizvesti za privredu i građane.

- Predloženi zakon nema za primarni cilj podsticanje osnivanja novih privrednih subjekata. Međutim, uspostavljanjem jasnijeg, transparentnijeg i sa pravnom tekovinom EU usklađenog regulatornog okvira stvaraju se predvidljiviji uslovi poslovanja za sve učesnike na tržištu. To doprinosi unapređenju poslovnog ambijenta i ravnopravnijim uslovima tržišne konkurencije.

Istovremeno, proširenje obuhvata akciznog oporezivanja i povećanje poreskih opterećenja može predstavljati dodatni trošak za pojedine tržišne učesnike, posebno u sektorima obuhvaćenim novim akciznim obavezama.

- Predloženi zakon uvodi određena administrativna opterećenja za privredne subjekte, koja se prvenstveno odnose na:
  - prilagođavanje informacionih sistema i poslovnih procedura;
  - registraciju i vođenje evidencija u skladu sa novim zakonskim zahtjevima;
  - primjenu elektronskog sistema EMCS za praćenje kretanja akciznih proizvoda;
  - dodatne obaveze izvještavanja i usklađivanja sa carinskim procedurama.

Međutim, dugoročno se očekuje smanjenje administrativnih troškova kroz digitalizaciju postupaka i unapređenje EMCS sistema, što će omogućiti efikasniju komunikaciju sa nadležnim organima i pojednostaviti sprovođenje akciznih procedura.

Ne očekuju se značajne nove biznis barijere koje bi ograničavale ulazak na tržište, već prije svega obaveze usklađivanja sa standardima koji proizlaze iz harmonizacije sa pravnom tekovinom Evropske unije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?

- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
- Za sprovođenje predloženog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore za nadogradnju EMCS sistema, jer će se ta aktivnost finansirati iz sredstava Instrumenta prepristupne podrške Evropske unije (IPA III), u ukupnom iznosu od približno **600.000 eura**.
- Finansiranje nadogradnje EMCS sistema predstavlja jednokratno ulaganje koje će biti realizovano kroz IPA III sredstva Evropske unije. Sa druge strane, sredstva za povraćaj akcize za gasna ulja u poljoprivredi predstavljaju kontinuirano budžetsko izdvajanje, koje će se realizovati tokom primjene zakona u skladu sa obimom subvencionisanih poljoprivrednih površina i propisanim uslovima za ostvarivanje prava na povraćaj akcize.
- Ne. Implementacijom predloženog zakona ne nastaju međunarodne finansijske obaveze. Finansijska podrška za unapređenje EMCS sistema obezbijedena je kroz IPA III program Evropske unije, bez stvaranja dodatnih obaveza za budžet Crne Gore prema međunarodnim institucijama ili organizacijama.
- Sredstva za nadogradnju EMCS sistema nijesu potrebna iz državnog budžeta jer se finansiraju iz IPA III fondova. Sredstva za povraćaj akcize za gasna ulja planiraju se u okviru redovnih budžetskih izdvajanja za podršku poljoprivredi.
- Predviđeno je donošenje podzakonskih akata radi detaljnijeg uređivanja pojedinih pitanja iz oblasti primjene zakona, ali njihovo donošenje neće proizvesti dodatne budžetske troškove niti nove finansijske obaveze.
- Da. Implementacijom zakona očekuje se ostvarivanje dodatnih prihoda za budžet Crne Gore po osnovu povećanja akciza na cigarete i uvođenja akciza na nove kategorije proizvoda. Procjenjuje se da će dodatni budžetski prihodi iznositi oko 10 miliona eura godišnje.
- Procjena finansijskih efekata izvršena je na osnovu:
  - raspoloživih podataka o obimu tržišta akciznih proizvoda;
  - postojećih stopa akciza;
  - planiranih izmjena akcizne politike;
  - podataka Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede o subvencionisanim površinama u 2024. godini (39.930,82 ha);
  - važeće visine akcize od 0,44 €/l za obračun povraćaja akcize za gasna ulja.

Procjena dodatnih budžetskih prihoda zasnovana je na očekivanim efektima povećanja akciza na cigarete i proširenja obuhvata akciznog oporezivanja na nove kategorije proizvoda.

- Određeni izazovi postojali su zbog ograničene dostupnosti podataka o tržištu novih kategorija proizvoda koje se prvi put uvode u sistem akciznog oporezivanja, kao i zbog

moćućih promjena u potrošaćkim navikama i trţišnim kretanjima nakon stupanja zakona na snagu. Ipak, procjene su izrađene na osnovu raspoloţivih podataka i relevantnih fiskalnih pokazatelja.

- Da. Tokom pripreme Predloga zakona ostvarena je saradnja sa Ministarstvom finansija u dijelu procjene fiskalnih efekata i usklađivanja predloţenih rješenja sa fiskalnom politikom i međunarodnim obavezama Crne Gore.
- Da. Sugestije i primjedbe dostavljene tokom pripreme propisa razmotrene su i, u mjeri u kojoj su bile opravdane i usklađene sa ciljevima zakona, implementirane u tekst Predloga zakona. Posebno su ugrađene u dijelu fiskalnih efekata, dinamike povećanja akciza i unapređenja sistema kontrole akciznih proizvoda.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznaćiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznaćiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- ✓ naznaćiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

- Da. Tokom izrade Predloga zakona o akcizama korišćena je eksterna ekspertiza obezbijedena kroz podršku GIZ-a (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit). U okviru ove podrške angaţovani su eksperti iz Republike Hrvatske sa iskustvom u oblasti akcizne politike i usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije. Njihova ekspertiza korišćena je za analizu usklađenosti predloţenih rješenja sa relevantnim direktivama Evropske unije u oblasti akciza, razmjenu iskustava iz procesa pristupanja EU, kao i za unapređenje normativnih rješenja koja se odnose na oporezivanje novih kategorija proizvoda i primjenu sistema elektronskog nadzora i kontrole akciznih proizvoda (EMCS).

- Ministarstvo finansija sprovelo je **javnu raspravu o Nacrtu zakona o akcizama** u periodu od 13. maja do 1. juna 2026. godine, u fazi pripreme i izrade konaćnog teksta propisa. U konsultacijama su učestvovali:

- predstavnici privrede;
- nadleţni državni organi;

Konsultacije su sprovedene kroz **javnu raspravu** i razmatranje pisanih sugestija i primjedbi dostavljenih od zainteresovanih strana.

- Tokom konsultativnog procesa dostavljen je znaćajan broj sugestija i primjedbi koje su se odnosile na:
  - unapređenje normativne preciznosti;
  - pojednostavljenje i unapređenje administrativnih procedura;
  - dodatno usklađivanje propisa sa evropskim standardima.

Dostavljeni komentari i prijedlozi analizirani su tokom izrade konaćnog teksta zakona. Prihvaćene sugestije ugrađene su u tekst propisa, naroćito u dijelu:

- preciziranja pojedinih zakonskih odredbi;
- unapređenja administrativnih procedura;

- jačanja pravne sigurnosti.

Primjedbe koje nijesu prihvaćene nijesu bile usklađene sa ciljevima zakona, fiskalnom politikom Crne Gore ili obavezama usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije.

7. Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
  - ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
  - ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
  - ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Najveće izazove u implementaciji propisa predstavljaju tehničko prilagođavanje i nadogradnja EMCS sistema, pripremljenost privrednih subjekata za primjenu novih procedura i obaveza, kao i potreba za dodatnom edukacijom svih učesnika u sistemu akciza. Potencijalne prepreke mogu se odnositi i na prilagođavanje informacionih sistema, pravovremeno usklađivanje poslovnih procesa privrednih subjekata i efikasnu koordinaciju nadležnih institucija.
  - Radi uspješne implementacije zakona planirano je donošenje potrebnih podzakonskih akata kojima će se detaljnije urediti pojedina pitanja primjene zakona. Takođe, biće organizovane obuke za službenike Uprave carina i privredne subjekte radi upoznavanja sa novim procedurama i funkcionisanjem unaprijedenog EMCS sistema. Pored toga, sprovodiće se informativne kampanje kako bi svi učesnici u sistemu akciza bili blagovremeno informisani o novim zakonskim obavezama i procedurama.
  - Ispunjenje ciljeva pratiće se kroz:
    - rast budžetskih prihoda od akciza;
    - smanjenje ilegalne trgovine akciznim proizvodima;
    - broj utvrđenih nepravilnosti u EMCS sistemu;
    - efikasnost sistema povraćaja akcize;
    - promjene u potrošnji cigareta i drugih nikotinskih proizvoda;
    - stepen usklađenosti domaćeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije.
  - Za monitoring i evaluaciju sprovođenja zakona biće nadležni Ministarstvo finansija i Uprava carina, koji će pratiti primjenu zakonskih rješenja, analizirati ostvarene efekte i preduzimati mjere radi unapređenja sistema akciza i efikasnijeg sprovođenja propisa.

Datum i mjesto:

Podgorica, 22.06.2026. godine

ZAKON O AKCIZAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

(1) Ovim zakonom se uređuje sistem i uvodi obaveza plaćanja akcize za proizvode utvrđene ovim zakonom, a koji se na teritoriji Crne Gore stavljaju u promet.

Prihodi od akciza

Član 2

(1) Prihodi od akciza pripadaju budžetu Crne Gore.

Područje primjene

Član 3

(1) "Teritorija Crne Gore" je jedinstveno ekonomsko područje u skladu sa članom 140 stav 1 Ustava Crne Gore.

(2) "Teritorija države članice" je teritorija države članice na koju se primjenjuju ugovori u skladu sa čl. 349 i 355 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, osim trećih teritorija iz stava 5 ovog člana.

(3) "Teritorija Evropske unije" je ukupna teritorija država članica iz stava 2 ovog člana.

(4) "Treća država" je bilo koja država ili teritorija na koju se ne primjenjuje Ugovor o Evropskoj uniji.

(5) Treće teritorije su:

- teritorije koje su dio carinskog područja Evropske unije: Kanarska ostrva, francuska područja iz čl. 349 i 355 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije i Alandska ostrva,

- teritorije koje nijesu dio carinskog područja Evropske unije: ostrvo Helgoland, područje Büsingen, Ceuta, Melilla, Livigno, i

- planina Atos na osnovu posebnog statusa zagarantovanog članom 105 Ustava Grčke.

(6) Kretanje akciznih proizvoda u skladu sa poglavljima VII, XI i XII ovog zakona se smatra:

- u Knjaževinu Monako ili iz nje kretanjem u Francusku Republiku odnosno iz nje,

- u suverene zone Ujedinjene Kraljevine Akrotiri i Dhekeliju ili iz njih kretanjem na Kipar ili sa njega,

- u Jungholz i Mittelberg (Kleines Walsertal) ili iz njih kretanjem u Saveznu Republiku Njemačku odnosno iz nje,

- u San Marino ili iz njega kretanjem u Republiku Italiju odnosno iz nje.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) **akcizna dozvola** je dokument koji izdaje carinski organ pravnom ili fizičkom licu da može u okviru obavljanja svoje registrovane djelatnosti u akciznom skladištu primati, proizvoditi, prerađivati (obrađivati), držati, skladištiti, izvoditi druge radnje sa akciznim proizvodima i otpremati akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize;

2) **akcizno skladište** je mjesto odobreno od nadležnog carinskog organa države članice u kojoj se akcizno skladište nalazi, vidno označeno i fizički odvojeno ili ograđeno od drugih površina ili prostora, gdje

ovlašćeni držalac akciznog skladišta prima, proizvodi, prerađuje (obrađuje), drži, skladišti, izvodi druge radnje sa akciznim proizvodima i iz kojeg otprema akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize;

3) **režim odloženog plaćanja akcize** je institut koji se odnosi na proizvodnju, preradu, držanje, skladištenje i kretanje akciznih proizvoda, na osnovu kojeg je odložena obaveza plaćanja akcize;

4) **ovlašćeni držalac akciznog skladišta** je pravno ili fizičko lice koje je dobilo akciznu dozvolu od carinskog organa države članice da u okviru obavljanja svoje registrovane djelatnosti u akciznom skladištu može primati, proizvoditi, prerađivati (obrađivati), držati, skladištiti, izvoditi druge radnje sa akciznim proizvodima i otpremati akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize;

5) **oslobođeni korisnik akciznih proizvoda** je pravno ili fizičko lice koje je dobilo odobrenje nadležnog carinskog organa da može u okviru obavljanja svoje registrovane djelatnosti, nabavljati akcizne proizvode bez plaćanja akcize;

6) **pogon oslobođenog korisnika akciznih proizvoda** je prostor ili površina u kojem su smješteni akcizni proizvodi koje je oslobođeni korisnik akciznih proizvoda nabavio za potrebe svoje registrovane djelatnosti bez plaćanja akcize;

7) **registrovani primalac** je pravno ili fizičko lice koje ima odobrenje carinskog organa države članice odredišta da u okviru svoje registrovane djelatnosti i pod uslovima propisanim ovim zakonom prima akcizne proizvode od lica iz druge države članice u režimu odloženog plaćanja akcize;

8) **povremeno registrovani primalac** je fizičko ili pravno lice koje u okviru obavljanja svoje registrovane djelatnosti samo povremeno prima akcizne proizvode od lica iz druge države članice, u režimu odloženog plaćanja akcize;

9) **registrovani pošiljalac** je pravno ili fizičko lice koje ima odobrenje carinskog organa države članice uvoza da u okviru svoje registrovane djelatnosti i pod uslovima propisanim ovim zakonom samo otprema akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize nakon puštanja u slobodan promet u skladu sa članom 201 Regulative (EU) Evropskog parlamenta i Savjeta od 9. oktobra 2013. o Carinskom zakoniku Unije br. 952/2013;

10) **ovlašćeni primalac** je pravno ili fizičko lice registrovano kod carinskog organa države članice odredišta kako bi, prilikom obavljanja svoje registrovane djelatnosti, primalo akcizne proizvode koji su stavljeni u promet na teritoriji jedne države članice i premješteni na teritoriju druge države članice;

11) **povremeno ovlašćeni primalac** je pravno ili fizičko lice koje u okviru obavljanja svoje registrovane djelatnosti samo povremeno prima akcizne proizvode nabavljene od lica iz druge države članice za komercijalne svrhe;

12) **ovlašćeni pošiljalac** je pravno ili fizičko lice registrovano kod carinskog organa države članice otpreme kako bi, prilikom obavljanja svoje registrovane djelatnosti, otpremalo akcizne proizvode koji su stavljeni u promet na teritoriji jedne države članice i premješteni na teritoriju druge države članice;

13) **povremeno ovlašćeni pošiljalac** je pravno ili fizičko lice koje u okviru obavljanja svoje registrovane djelatnosti namjerava akcizne proizvode koji su stavljeni u promet u Crnoj Gori povremeno otpremati u komercijalne svrhe u drugu državu članicu;

14) **akcizni zastupnik** je lice sa stalnim prebivalištem, odnosno sjedištem u Crnoj Gori, koje carinski organ ovlasti da prodaje akcizne proizvode koji su stavljeni u promet na teritoriji druge države članice fizičkim licima u Crnoj Gori, na osnovu pisanog punomoćja prodavca da u njegovo ime i za njegov račun u Crnoj Gori izvršava obaveze i ostvaruje prava u skladu sa ovim zakonom;

15) **izvoznik** je lice koje u okviru svoje djelatnosti šalje akcizne proizvode iz Evropske unije u treće države odnosno u treće teritorije u skladu sa Carinskim zakonom;

16) **država članica odredišta** je država članica u koju se akcizni proizvodi otpremaju ili upotrebljavaju u skladu sa ovim zakonom;

17) **akcizni broj** je jedinstvena identifikaciona oznaka koji dodjeljuje carinski organ akciznom obvezniku, oslobođenom korisniku, ovlašćenom pošiljaocu i povremeno ovlašćenom pošiljaocu za kretanje akciznih proizvoda;

18) **uvoz akciznih proizvoda** je postupak stavljanja akciznih proizvoda u slobodan promet u skladu sa članom 201 Regulative Uredbe (EU) br. 952/2013 Carinskog Zakonika Evropske unije;

19) **unos akciznih proizvoda** je svaki unos akciznih proizvoda u Crnu Goru sa teritorija druge države članice Evropske unije, osim sa trećih teritorija;

20) **stavljanje akciznih proizvoda u promet** je:

- otpremanje (otpuštanje) akciznih proizvoda, uključujući i nezakonito otpremanje (otpuštanje), iz režima odloženog plaćanja akcize;
- držanje ili skladištenje akciznih proizvoda, uključujući nezakonito postupanje, van režima odloženog plaćanja akcize za koje akciza nije obračunata u skladu sa odredbama ovog zakona;
- proizvodnju, uključujući preradu, akciznih proizvoda i nezakonitu proizvodnju ili preradu, van režima odloženog plaćanja akcize;
- uvoz akciznih proizvoda, osim ako se ti proizvodi odmah nakon uvoza stavljaju u režim odloženog plaćanja akcize ili nezakoniti uvoz akciznih proizvoda, osim ako je carinski dug ugašen na osnovu člana 124 stav 1 tač. e, f, g i k Regulative (EU) br. 952/2013.
- uvoz akciznih proizvoda, osim ako se ti proizvodi odmah nakon uvoza stavljaju u režim odloženog plaćanja akcize ili nezakoniti uvoz akciznih proizvoda, osim ako je carinski dug ugašen na osnovu člana 124 stav 1 tač. e, f, g i k Regulative (EU) br. 952/2013 Carinskog Zakonika Unije.

21) **otpust** je odustajanje od obaveze plaćanja iznosa akcize koja nije plaćena;

22) **povraćaj** je povraćaj iznosa akcize koja je plaćena;

23) **bezdimni duvanski proizvodi** su duvanski proizvodi čijom upotrebom se ne vrši sagorijevanje, uključujući duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje i duvan za oralnu upotrebu;

24) akcizni proizvodi u smislu poglavlja XIV ovog zakona su:

- energenti i električna energija, u skladu sa Direktivom Savjeta 2003/96/EU;
- alkohol i alkoholna pića, u skladu sa direktivama Savjeta 92/83/EU i 92/84/EU; i
- duvanske prerađevine, u skladu sa Direktivom Savjeta 2011/64/EU.

Predmet oporezivanja

Član 5

(1) Predmet oporezivanja akcizama su:

- 1) akcizni proizvodi;
- 2) duvanski proizvodi namijenjeni za udisanje pare bez sagorijevanja iz člana 74 ovog zakona;
- 3) duvan za žvakanje i duvan za šmrkanje (burmut);
- 4) nikotinske vrećice i biljni nikotinski proizvodi;
- 5) gazirana, negazirana voda i ostala bezalkoholna pića, sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju;
- 6) proizvodi od plastike za jednokratnu upotrebu;
- 7) proizvodi od šećera, kakaoa i sladoled.

(2) Akcizni proizvodi iz stava 1 tačka 1 ovog člana su:

- 1) duvanske prerađevine,
- 2) alkohol i alkoholna pića, i
- 3) energenti i električna energija.

(3) Na proizvode iz stava 1 tač. 2 do 7 ovog člana koji imaju carinski status robe koja nema status robe Evropske unije u skladu sa članom 5 tačka 24 Regulative (EU) br. 952/2013 ne primjenjuju se odredbe o opštim uslovima rada akciznih skladišta i akciznoj dozvoli iz glave VI ovog zakona, odredbe o opštim uslovima poslovanja akciznih obveznika iz glave VII ovog zakona, kao i odredbe o kretanju akciznih proizvoda iz glave XI ovog zakona.

II. OBVEZNIK PLAĆANJA AKCIZE

Obveznik plaćanja akcize

Član 6

(1) Obveznik plaćanja akcize je:

- 1) ovlašćeni imalac akciznog skladišta, registrovani primalac ili bilo koje drugo lice, koje pušta ili u čije se ime pušta akcizni proizvod iz režima odloženog plaćanja akcize;
- 1) proizvođač akciznih proizvoda van režima odloženog plaćanja akcize;
- 2) deklarant iz člana 5 tačka 15 Regulative (EU) br. 952/2013 (u daljem tekstu: "deklarant") ili drugo lice iz člana 77 stav 3 Regulative (EU) br. 952/2013, u slučaju uvoza;
- 3) ovlašćeni primalac ili povremeni ovlašćeni primalac akciznih proizvoda već puštenih u promet na teritoriji druge države članice Evropske unije, koji su mu dostavljeni u komercijalne svrhe.
- 4) fizičko lice kojem su akcizni proizvodi već pušteni u promet na teritoriji druge države članice Evropske unije dostavljeni u komercijalne svrhe, osim kada akcizne proizvode fizičko lice samo prevozi sa teritorije druge države članice Evropske unije za lične potrebe u skladu sa članom 57 stav 2 ovog zakona ili kada akcizne proizvode prodavac ili drugo lice koje za njegov račun direktno ili indirektno otprema ili prevozi primaocu kod prodaje na daljinu u skladu sa članom 63 ovog zakona.
- 5) prodavac iz druge države članice Evropske unije, odnosno njegov akcizni zastupnik prilikom prodaje na daljinu ili primalac akciznih proizvoda u Crnoj Gori ako prodavac ili njegov akcizni zastupnik prije otpreme akciznih proizvoda nije podnio prijavu za upis u registar akciznih obveznika i nije podnio instrument osiguranja plaćanja akcize u skladu sa članom 21 ovog zakona.
- 6) snabdjevač električnom energijom ili prirodnim plinom kada isporuči krajnjem kupcu u Crnoj Gori električnu energiju ili prirodni plin;
- 7) snabdjevač, kada električnu energiju ili prirodni plin uvozi ili unosi za sopstvenu potrošnju;
- 8) proizvođač, kada proizvedenu električnu energiju koristi za sopstvenu potrošnju;
- 9) proizvođač prirodnog plina, kada proizvedeni prirodni plin koristi za sopstvenu potrošnju;
- 10) isporučilac, kada isporuči čvrsta goriva (kameni i mrki ugalj i koks) krajnjem potrošaču u Crnoj Gori odnosno, kada čvrsta goriva koristi za sopstvenu potrošnju;
- 11) krajnji potrošač, kada uvozi ili unosi čvrsta goriva za sopstvenu potrošnju.

(2) Obveznik akcize je i:

- 1) lice uključeno u nezakonito otpuštanje akciznih proizvoda iz akciznog skladišta;
- 2) u slučaju nepravilnosti prilikom kretanja akcizne robe koja je u režimu odloženog plaćanja akcize iz člana 68 ovog zakona ovlašćeni imalac akciznog skladišta, registrovani pošiljalac i bilo koje drugo lice koje je učestvovalo u nepravilnom otpuštanju i koje je znalo ili za koje je bilo razumno očekivati da je znalo za nepravilnosti kod otpuštanja;
- 3) lice koje drži ili skladišti akcizne proizvode izvan režima odloženog plaćanja akcize kod kojih akciza nije plaćena u skladu sa ovim zakonom ili drugo lice koje je uključeno u držanje ili skladištenje tih proizvoda;
- 4) lice koje je uključeno u nezakonitu proizvodnju akciznih proizvoda;
- 5) lice koje učestvuje u nezakonitom uvozu akciznih proizvoda;
- 6) u slučaju nepravilnosti pri kretanju akciznih proizvoda stavljenih u promet iz člana 68 stav 11 ovog zakona, ovlašćeni primalac, povremeno ovlašćeni primalac, prodavac iz druge države članice Evropske unije odnosno njegov akcizni zastupnik prilikom prodaje na daljinu ili bilo koje drugo lice koje je u skladu sa ovim zakonom garantovalo plaćanje akcize i bilo koje drugo lice koje je učestvovalo u nepravilnostima;
- 7) oslobođeni korisnik akciznih proizvoda kada otprema ili koristi akcizne proizvode u svrhe za koje nije dobio odobrenje.

(3) Ako je više lica odgovorno za plaćanje iste akcize, solidarno su odgovorni za plaćanje tog duga.

(4) Snabdjevač, krajnji kupac i proizvođač iz stava 1 ovog člana su lica definisana posebnim propisima kojima se uređuje tržište električne energije i plina.

(5) Isporučilac iz stava 1 ovog člana je svako pravno ili fizičko lice sa sjedištem odnosno prebivalištem u Crnoj Gori koje obavlja registrovanu djelatnost trgovine čvrstim gorivima i koje nabavlja čvrsta goriva bez plaćanja akcize radi dalje prodaje, na osnovu odobrenja nadležnog carinskog organa za nabavku čvrstih goriva bez plaćanja akcize.

(6) Krajnji potrošač iz stava 1 ovog člana je svako pravno ili fizičko lice koje nema odobrenje nadležnog carinskog organa za nabavku čvrstih goriva bez plaćanja akcize.

III. NASTANAK AKCIZNE OBAVEZE

Plaćanje akcize

Član 7

(1) Akcizni proizvodi podliježu obavezi plaćanja akcize u trenutku:

- 1) proizvodnje, uključujući, ako je to primjenjivo, akciznu robu izvađenu iz tla, na teritoriji Crne Gore;
- 2) uvoza ili nezakonitog uvoza na teritoriji Crne Gore.

(2) Obaveza obračunavanja akcize nastaje u trenutku puštanja akciznih proizvoda u promet na teritoriji Crne Gore, kao i u slučaju:

- 1) otpuštanja akciznih proizvoda, uključujući nezakonito otpuštanje, iz režima odloženog plaćanja akcize;
- 2) držanja ili skladištenja akciznih proizvoda, uključujući slučajeve nezakonitosti, izvan režima odloženog plaćanja akcize, kada akciza nije obračunata i plaćena u skladu sa ovim zakonom;
- 3) proizvodnje uključujući preradu, akciznih proizvoda, uključujući i nezakonitu proizvodnju ili preradu, izvan režima odloženog plaćanja akcize;
- 4) uvoza akciznih proizvoda, osim kada je obračun akcize odložen u skladu sa ovim zakonom, ili nezakoniti uvoz akciznih proizvoda, osim ako je carinski dug bio ugašen u skladu sa članom 124 stav 1 tač. e, f, g i k Regulative (EU) br. 952/2013;
- 5) ako je carinski dug ugašen u skladu sa članom 124 stav 1 tačka e Regulative (EU) br. 952/2013, države članice Evropske unije mogu predvidjeti sankciju uzimajući u obzir iznos akciznog duga koji bi bio nastao.

(3) Trenutak otpuštanja iz režima odloženog plaćanja akcize iz stava 2 tačka 1 ovog člana je:

- 1) trenutak kada registrovani primalac primi akciznu robu;
- 2) trenutak prijema akcizne robe na mjestu direktne isporuke.

(4) Kada se utvrdi manjak ili gubitak akciznih proizvoda, u toku proizvodnje, skladištenja i kretanja akciznih proizvoda, koji su u režimu odloženog plaćanja akcize odnosno, kada se tokom kretanja akciznih proizvoda puštenih u promet u drugoj državi članici utvrdi manjak ili gubitak akciznih proizvoda.

(5) Izuzetno od stava 4 ovog člana puštanjem u promet ne smatra se:

- 1) potpuno uništenje ili nepovratni manjak ili gubitak, potpuni ili djelimični, akcizne robe unutar režima odloženog plaćanja akcize, nastao kao posljedica nepredviđenih okolnosti ili više sile ili kao posljedica odobrenja nadležnih organa druge države članice Evropske unije da se roba uništi ako se dogodio ili je otkriven na teritoriji Crne Gore, a za koje nije moguće utvrditi gdje je nastao;
- 2) djelimični gubitak zbog prirode robe koji se dogodi tokom proizvodnje, skladištenja i kretanja robe u režimu odloženog plaćanja akcize ako je iznos gubitka niži od zajedničkog praga djelimičnog gubitka za tu akciznu robu, utvrđenim Delegiranim regulativom EK broj 2022/1636 u slučaju opravdanog razloga za sumnju na prevaru ili nepravilnost, a dio iznosa djelimičnog gubitka iznad zajedničkog praga djelimičnog gubitka za tu akciznu robu smatra se puštanjem u potrošnju.
- 3) za prerađeni duvan, djelimični gubitak zbog prirode robe koji se dogodi tokom proizvodnje, skladištenja ili kretanja robe u režimu odloženog plaćanja akcize, ako je iznos gubitka niži od praga djelimičnog

gubitka za ove proizvode utvrđenim Delegiranom regulativom EK broj 2022/1636, osim ako postoje opravdani razlozi za sumnju na prevaru ili nepravilnost, a dio iznosa djelimičnog gubitka iznad zajedničkog praga djelimičnog gubitka za tu akciznu robu smatra se puštanjem u potrošnju.

(6) Obaveza obračunavanja akcize nastaje u trenutku kada su akcizni proizvodi dostavljeni ovlaštenom primaocu, povremeno ovlaštenom primaocu ili fizičkom licu iz člana 6 ovog zakona, osim kada je došlo do nepravilnosti tokom kretanja u skladu sa članom 68 ovog zakona.

(7) Obaveza obračunavanja akcize nastaje u trenutku kada akcizni proizvodi stignu na teritoriju Crne Gore prilikom prodaje na daljinu.

(8) Izuzetno od st. 6 i 7 ovog člana puštanjem u promet ne smatra se:

- 1) potpuno uništenje ili nepovratni manjak ili gubitak, potpuni ili djelimični, akcizne robe, nastao kao posljedica nepredviđenih okolnosti ili više sile ili kao posljedica odobrenja nadležnih organa druge države članice Evropske unije da se roba uništi ako se dogodio ili je otkriven na teritoriji Crne Gore, a za koje nije moguće utvrditi gdje je nastao;
- 2) djelimični gubitak zbog prirode robe koji se dogodi tokom kretanja akcizne robe ako je iznos gubitka niži od zajedničkog praga djelimičnog gubitka za tu akciznu robu, utvrđenim Delegiranim aktom EK, osim u slučaju opravdanog razloga za sumnju na prevaru ili nepravilnost.

(9) Akcizna roba je potpuno uništena ili nepovratno izgubljena ako je više nije moguće upotrebljavati kao akciznu robu na osnovu dokaza pruženog nadležnom carinskom organu.

(10) Ako se utvrdi da je došlo do potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka ili manjka, potpunog ili djelimičnog gubitka akciznih proizvoda, instrument obezbjeđenja položen u skladu sa članom 21 ovog zakona oslobađa se, potpuno ili djelimično, nakon podnošenja odgovarajućeg dokaza.

11) Akcizni proizvodi koji se drže na plovilu koja plove morskim putevima između Crne Gore i druge države članice Evropske unije ili vazduhoplovu koji leti između Crne Gore i druge države članice Evropske unije, ali koji nisu na raspolaganju za prodaju kada se plovilo ili vazduhoplov nalazi na teritoriji Crne Gore, ne podliježu naplati akcize u Crnoj Gori.

Nastanak obaveze obračunavanja i plaćanj akcize

Član 8

(1) Obaveza obračunavanja i plaćanja akcize nastaje i kada se utvrdi:

- 1) nezakonito postupanje sa akciznim proizvodima;
- 2) da su akcizni proizvodi nezakonito stavljeni u promet na teritoriji Crne Gore;
- 3) da su akcizni proizvodi otpremljeni ili korišćeni od strane oslobođenog korisnika u svrhe za koje nije dobio odobrenje.

(2) Nezakonito postupanje je proizvodnja, prerada, skladištenje, primanje, otpremanje, uvoz, unos, prevoz, upotreba, prodaja, kupovina ili posjedovanje akciznih proizvoda na koje, u skladu sa ovim zakonom, nije obračunata i plaćena akciza ili na koje akciza nije obračunata i plaćena u cijelosti, kao i svaka druga zloupotreba prava u kretanju ili raspolaganju sa akciznim proizvodima.

(3) Obaveza obračunavanja i plaćanja akcize iz stava 1 ovog člana utvrđuje se rješenjem.

(4) Obveznik plaćanja akcize je dužan platiti obračunatu akcizu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja iz stava 3 ovog člana.

(5) Nezakoniti uvoz je ulazak akciznih proizvoda na teritoriju Crne Gore koji nijesu stavljeni u postupak stavljanja robe u slobodan promet u skladu sa carinskim propisima.

Obračun akcize na električnu energiju i prirodni plin

Član 9

(1) Pri obračunu akcize na električnu energiju ili prirodni plin prema izdatim računima iz stava 3 ovog člana akcizna obaveza nastaje za isporuke električne energije ili prirodnog plina istekom obračunskog perioda.

(2) Mjerenje/utvrđivanje isporučenih količina električne energije ili prirodnog plina obavljaju operater prenosnog sistema i operater distribucionog sistema, kao i proizvođač putem redovno ovjeravanih brojila električne energije u skladu sa posebnim propisima ili proizvođač prirodnog plina u skladu sa posebnim propisima.

(3) Snabdijevač električnom energijom ili prirodnim plinom obračunava akcizu na električnu energiju ili prirodni plin prema izdatim računima za izvršene mjesečne isporuke u obračunskom periodu na osnovu podataka o stvarno isporučenim količinama električne energije ili prirodnog plina krajnjem kupcu.

(4) Snabdijevač električnom energijom ili prirodnim plinom može obračunati akcizu na osnovu podataka operatera prenosnog sistema ili operatera distribucionog sistema o procijenjenim isporučenim mjesečnim količinama električne energije ili prirodnog plina krajnjem kupcu prema prosječnoj mjesečnoj potrošnji električne energije ili prirodnog plina tog kupca iz odgovarajućeg obračunskog perioda prethodne godine odnosno, prema sporazumno utvrđenoj mjesečnoj potrošnji električne energije ili prirodnog plina sa novim krajnjim kupcem.

(5) Snabdijevač električnom energijom ili prirodnim plinom obavezan je najmanje jednom šestomjesečno izraditi konačan obračun akcize za mjesec za koje je akciza utvrđena prema procijenjenim mjesečnim količinama električne energije ili prirodnog plina, i to u mjesečnom obračunu akcize za mjesec u kojem je utvrđena stvarno isporučena količina.

Obračun akcize na čvrsta goriva

Član 10

(1) Isporučilac čvrstih goriva obračunava akcizu pri isporuci čvrstih goriva krajnjem potrošaču prema izdatim računima.

(2) Akcizna obaveza nastaje za isporuke čvrstih goriva istekom obračunskog perioda.

(3) Obaveza obračunavanja i plaćanja akcize ne nastaje ako pravno ili fizičko lice koje je nabavilo čvrsto gorivo sa plaćenom akcizom, isto isporuči drugom pravnom ili fizičkom licu.

IV. OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE AKCIZE

Obračunavanje akcize

Član 11

(1) Obveznik akcize sam obračunava akcizu.

(2) Akciza se obračunava za kalendarski mjesec.

(3) Obveznik akcize dužan je da obračunatu akcizu iskaže u mjesečnom obračunu akciza.

Član 12

(1) Obračun iz člana 11 stav 3 ovog zakona podnosi se carinskom organu do 15. dana narednog mjeseca nakon isteka obračunskog perioda.

(2) Obveznik akcize dužan je da podnese obračun akcize, bez obzira na to da li je u propisanom periodu bio dužan plaćati akcizu ili ne.

(3) Ako imalac akcizne dozvole ima više od jednog akciznog skladišta, može podnijeti zajednički obračun akcize za sva akcizna skladišta, pod uslovom da u svom knjigovodstvu obezbijedi posebnu evidenciju o obračunatoj akcizi po akciznim skladištima.

(4) Ako oslobođeni korisnik akciznih proizvoda skladišti akcizne proizvode u više pogona, može podnijeti zajednički obračun akcize za sve pogone pod uslovom da u svom knjigovodstvu obezbijedi posebnu evidenciju o obračunatoj akcizi po pogonima.

(5) Obračun akcize podnosi se u roku od 30 dana od dana prestanka važnosti akcizne dozvole.

(6) Obračun akcize u slučajevima stečaja, likvidacije ili spajanja obveznika akcize podnosi se u roku od 30 dana od završenog postupka.

Plaćanje akcize

Član 13

(1) Obračunata akciza za poreski period dospijeva za plaćanje poslednjeg dana u poreskom periodu, a mora biti plaćena u roku od 15 dana od dana dospijea.

(2) Akciza iz člana 12 stav 3 ovog zakona dospijeva za plaćanje 30. dana od dana ispostavljanja akciznog dokumenta, a mora biti plaćena u roku od 15 dana od dana dospijea.

(3) Akciza iz člana 12 stav 5 ovog zakona dospijeva za plaćanje na dan prestanka važnosti akcizne dozvole, a mora biti plaćena u roku od 15 dana od dana dospijea.

(4) Akciza iz člana 12 stav 6 ovog zakona dospijeva za plaćanje na dan završetka postupka stečaja, likvidacije ili spajanja, a mora biti plaćena u roku od 30 dana od dana dospijea.

(5) Povraćaj plaćene akcize imalac akcizne dozvole iz člana 37 stav 1 tačka 1 ovog zakona može ostvariti putem zahtjeva za umanjeње akcizne obaveze iskazane u mjesečnom obračunu ili za povraćaj akcize.

(6) Bliži postupak povraćaja plaćene akcize iz stava 5 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(7) Izuzetno od stava 1 ovog člana, obračunata akciza za cigarete i bezdimne duvanske proizvode plaća se u roku od 60 dana od dana preuzimanja kontrolnih akciznih markica.

(8) Za vrijeme odloženog plaćanja akcize iz stava 7 ovog člana, obveznik je dužan da obezbijedi instrument osiguranja plaćanja u visini obračunate akcize.

Obračunavanje i plaćanje akcize kod uvoza

Član 14

(1) Akciza kod uvoza akciznih proizvoda obračunava se i plaća kao da je uvozna dažbina, osim ako je plaćanje akcize odloženo u skladu sa ovim zakonom.

(2) Kada se akciza plaća prilikom uvoza, uvoznik ne podnosi nadležnom carinskom organu mjesečni obračun akcize.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, akcizu za cigarete i bezdimne duvanske proizvode kod uvoza obračunava uvoznik i plaća je u roku od 60 dana od dana preuzimanja kontrolnih akciznih markica.

(4) Za vrijeme odloženog plaćanja akcize iz stava 2 ovog člana, uvoznik je dužan da obezbijedi instrument osiguranja plaćanja u visini obračunate akcize.

Uslovi za obračunavanje akcize

Član 15

(1) Akciza se plaća prema iznosima, odnosno stopama, koje važe na dan nastanka obaveze za obračunavanje akcize.

(2) Ako nije moguće tačno odrediti trenutak u kojem je akcizna obaveza nastala, za određivanje osnova za obračun akciznog duga mjerodavan je onaj trenutak kada se utvrdi da se akcizni proizvodi nalaze u okolnostima koji uslovljava obračun akcize.

(3) Ako se na osnovu poznatih okolnosti utvrdi da je akcizna obaveza nastala prije trenutka iz stava 2 ovog člana, iznos pripadajuće akcizne obaveze utvrđuje se prema osnovama koje su važile u najranijem trenutku u kojem je na osnovu dostupnih podataka moguće utvrditi postojanje akcizne obaveze.

(4) U slučaju promjene visine akcize akciznih proizvoda, proizvođači, uvoznici kao i lica koja obavljaju trgovinu na veliko, i/ili trgovinu na malo, a imaju na zalihama akcizne proizvode za koje je u skladu sa ovim zakonom nastala obaveza obračunavanja akcize, dužni su da izvrše popis zaliha tih proizvoda.

(5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, lica koja obavljaju trgovinu na malo duvanskih prerađevina, nijesu u obavezi da vrše popis zaliha u slučaju promjene visine akcize.

(6) Popis zaliha iz stava 5 ovog člana vrši se dan prije promjene visine akcize.

(7) Lica iz stava 4 ovog člana dužna su da, na zalihe akciznih proizvoda izvrše obračun akcize, odnosno razliku akcize prema iznosima i stopama iz čl. 77, 86 i 96 ovog zakona.

(8) Obračun akcize iz stava 7 ovog člana podnosi se nadležnom carinskom organu u roku od 15 dana po isteku mjeseca u kojem je došlo do promjene visine akcize.

(9) Izuzetno od stava 4 ovog člana, lica koja obavljaju trgovinu na malo ostalih nepjenušavih fermentisanih pića, a koja se prvi put registruju kao obveznici akcize, dužna su da podnesu obračun i uplatu razlike akcize nadležnom carinskom organu, u roku do 90 dana po isteku mjeseca u kojem je došlo do promjene visine akcize.

(10) Izuzetno od stava 1 ovog člana, proizvođači, uvoznici kao i lica koja obavljaju trgovinu na veliko i/ili malo energentima, nijesu u obavezi da vrše popis zaliha u slučaju promjene visine akcize.

(11) Akciza iz stava 7 ovog člana plaća se u roku iz stava 8 ovog člana.

(12) Bliži način obračunavanja i plaćanja akcize iz stava 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

V. REŽIM ODLOŽENOG PLAĆANJA AKCIZE

Režim odloženog plaćanja akcize

Član 16

(1) Obaveza obračunavanja i plaćanja akcize na akcizne proizvode odlaže se kada se akcizni proizvodi nalaze u režimu odloženog plaćanja akcize odnosno u slučaju:

1) kretanja akciznih proizvoda, uključujući primanje i otpremu akciznih proizvoda pod uslovima propisanim ovim zakonom;

- 2) proizvodnje akciznih proizvoda u akciznom skladištu;
- 3) prerade (obrade) i izvođenja drugih radnji sa akciznim proizvodima u akciznom skladištu;
- 4) skladištenja akciznih proizvoda u akciznom skladištu ili pogonu oslobođenog korisnika.

(2) Obaveza obračunavanja i plaćanja akcize se odlaže i na akcizne proizvode uvezene u skladu sa carinskim propisima ako se proizvodi neposredno nakon završetka carinskog postupka puštanja u slobodni promet smještaju u akcizno skladište ili pogon oslobođenog korisnika u Crnoj Gori ili otpremaju od strane registrovanog pošiljaoca licu u drugoj državi članici Evropske unije koja u skladu sa zakonodavstvom te države članice može primiti akcizne proizvode u režimu odloženom plaćanja.

(3) Prilikom unosa akciznih proizvoda u Crnu Goru iz druge države članice režim odloženog plaćanja akcize prestaje u trenutku:

1) kada registrovani primalac ili povremeno registrovani primalac primi akcizne proizvode;

2) kada su akcizni proizvodi zaprimljeni na mjestu direktne isporuke u skladu sa članom 46 ovog zakona, osim ako je mjesto direktne isporuke pogon oslobođenog korisnika.

(4) Ako ovlašćeni imalac akciznog skladišta ili oslobođeni korisnik u okolnostima stečajnog postupka ili likvidacije prestane poslovati, plaćanje akcize se odlaže, dok su akcizni proizvodi koji su na zalihama na dan otvaranja postupka stečaja odnosno upisa u sudski registar odluke o prestanku društva ili nastanka razloga za prestanak društva uskladišteni u akciznom skladištu ili pogonu oslobođenog korisnika odnosno dok se ne puste u potrošnju ili otpreme povjeriocu na osnovu rješenja o podjeli imovine, osim ako je povjerilac ovlašćeni imalac akciznog skladišta.

(5) Ako akcizno odobrenje za ovlašćenog imaoca akciznog skladišta i za akcizno skladište ili odobrenje za oslobođenog korisnika prestane važiti zbog spajanja privrednih subjekata, plaćanje akcize se odlaže za period dok su akcizni proizvodi uskladišteni u akciznom skladištu ili pogonu oslobođenog korisnika odnosno dok se ne puste u potrošnju, a plaćanje akcize se odlaže najkasnije za 30 dana od dana upisa spajanja u sudski registar.

(6) Nakon nastupanja pravnih posljedica otvaranja predstečajnog i stečajnog postupka nad akciznim obveznikom, a na zahtjev organa u predstečajnom i stečajnom postupku, carinski organ može dužniku u stanju prijeteće nesposobnosti za plaćanje u predstečajnom postupku odnosno dužniku u stanju nesposobnosti za plaćanje i prezaduženosti u stečajnom postupku posebnim odobrenjem dopustiti izvođenje radnji i pravna raspolaganja sa akciznim proizvodima, a prilikom odlučivanja o zahtjevu za izdavanje odobrenja carinski organ uzima u obzir načela zaštite i ostvarenja javnopravnih i državnih interesa.

(7) Organi u predstečajnom postupku mogu podnijeti žalbu protiv odluke carinskog organa o zahtjevu za izdavanje odobrenja.

(8) Carinski organ može u slučaju statusne promjene odobriti da se prava i obaveze vlasnika preduzeća iz odobrenja za ovlašćenog imaoca akciznog skladišta i za akcizno skladište odnosno odobrenja za oslobođenog korisnika prenesu na vlasnika preduzeća ako ne prestaje preduzeće čiji je nositelj društvo kapitala odnosno trgovačko društvo i ako se to preduzeće prenosi na novog nositelja.

(9) Zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se carinskom organu nadležnom prema sjedištu odnosno prebivalištu vlasnika preduzeća u roku od 15 dana od dana upisa u sudski registar sprovedene statusne promjene.

VI. OPŠTI USLOVI RADA AKCIZNIH SKLADIŠTA, OBAVEZE OVLAŠĆENOG DRŽAOCA AKCIZNOG SKLADIŠTA I AKCIZNA DOZVOLA

Opšti uslovi rada akciznih skladišta

Član 17

(1) Primanje, proizvodnja, prerada (obrada), držanje, skladištenje, izvođenje drugih radnji i otpremanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize može se obavljati samo u akciznom skladištu, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

(2) Za otvaranje i poslovanje akciznog skladišta ovlašćeni držalac akciznog skladišta mora imati odobrenje nadležnog carinskog organa.

(3) Akciznu dozvolu može zatražiti pravno ili fizičko lice koje ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da obavlja djelatnost u vezi sa akciznim proizvodima u skladu sa propisanim uslovima i ima sjedište odnosno prebivalište u Crnoj Gori;
- 2) da vodi poslovne knjige;
- 3) da redovno ispunjava poreske i carinske obaveze;
- 4) da nad tim licem nije započet postupak stečaja, odnosno likvidacije;
- 5) da obezbijedi instrument osiguranja plaćanja akcize u skladu sa ovim zakonom;
- 6) da ispunjava uslove za elektronsku razmjenu podataka koji se odnose na kretanje akciznih proizvoda.

Obaveze ovlašćenog držaoca akciznog skladišta

Član 18

(1) Ovlašćeni držalac akciznog skladišta mora:

- 1) preduzimati sve potrebne radnje kojima se osigurava čuvanje akciznih proizvoda u akciznom skladištu, nadzirati sve postupke, uključujući otpremu i prijem akciznih proizvoda; utvrditi i prijaviti nadležnom carinskom organu svaki gubitak ili manjak akciznih proizvoda, provjeravati postoji li bilo kakva nepravilnost u poslovanju akciznog skladišta;
- 2) obezbijediti uslove za nesmetano obavljanje nadzora;
- 3) voditi evidenciju o zalihama akciznih proizvoda po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu i tarifnoj oznaci iz Kombinovane nomenklature (u daljem tekstu: tarifna oznaka KN), evidenciju o proizvedenim količinama akciznih proizvoda, evidenciju kretanja akciznih proizvoda za svako akcizno skladište, kao i dostavljati nadležnom carinskom organu mjesečni izvještaj;
- 4) po završetku kretanja unijeti u svoje akcizno skladište i upisati u evidenciju sve akcizne proizvode koji su u režimu odloženog plaćanja akcize, osim u slučaju kada se primjenjuje direktna isporuka;
- 5) obavijestiti nadležni carinski organ o svim izmjenama podataka navedenim u akciznoj dozvoli;
- 6) zatražiti od carinskog organa izmjenu akcizne dozvole u slučaju statusne promjene.

(2) Ako carinski organ utvrdi da ovlašćeni držalac akciznog skladišta ne izvršava ili nije izvršio obaveze u skladu sa stavom 1 ovoga člana, određuje rok u kojem se utvrđene nepravilnosti moraju otkloniti i u odnosu na okolnosti preduzeti i druge radnje u skladu sa ovim zakonom.

Akcizna dozvola

Član 19

(1) Akcizna dozvola ovlašćenog držaoca akciznog skladišta i za akcizno skladište izdaje se na osnovu zahtjeva pravnog ili fizičkog lica koje želi poslovati u režimu odloženog plaćanja akcize bez prava prenosa na drugo lice.

(2) U zahtjevu iz stava 1 ovoga člana navode se sljedeći podaci: identifikacijski podaci podnosioca zahtjeva, lični identifikacijski broj (OIB), opis registrovane djelatnosti, vrsta akciznih proizvoda, trgovački naziv i tarifna oznaka akciznog proizvoda, količina akciznih proizvoda za koje se traži akcizno odobrenje, predviđene količine godišnje proizvodnje te količine skladištenih proizvoda odnosno proizvoda za skladištenje.

(3) Uz zahtjev iz stava 1 ovoga člana podnosi se i dokumentacija iz koje je vidljivo mjesto akciznog skladišta, opis prostorija, način otpremanja akciznih proizvoda, opis pojedinih proizvodnih postupaka, uključujući podatke o uređajima koji omogućuju mjerenje proizvedenih, prerađenih, skladištenih i otpremljenih količina akciznih proizvoda, opis rada informacionog sistema.

(4) Nadležni carinski organ prije donošenja akciznog odobrenja za ovlašćenog držaoca akciznog skladišta i za akcizno skladište mora utvrditi vjerodostojnost činjenica i podataka navedenih u zahtjevu i prilogima iz st. 2 i 3 ovoga člana kao i neposredno na mjestu utvrditi jesu li ispunjeni uslovi za izdavanje odobrenja za akcizno skladište a ako se utvrdi da podnosilac zahtjeva ne ispunjava propisane uslove, nadležni carinski organ određuje rok za otklanjanje nedostataka.

(5) Za otvaranje svakog novog akciznog skladišta ovlašćeni držalac akciznog skladišta podnosi zahtjev.

Prestanak važenja akcizne dozvole

Član 20

(1) Akcizna dozvola prestaje da važi:

- 1) kada ovlašćeni držalac akciznog skladišta umre;
  - 2) kada pravno lice prestane da postoji;
  - 3) vraćanjem akciznog odobrenja carinskom organu.
- (2) O prestanku važenja akcizne dozvole donosi se rješenje.
- (3) Carinski organ ukida akcizno odobrenje naročito ako:
- 1) ovlašćeni držalac akciznog skladišta prestane ispunjavati uslove navedene u akciznoj dozvoli;

- 2) ne osigurava odgovarajući sistem nadzora nad stanjem zaliha i ne sastavlja popise u rokovima određenim u akciznoj dozvoli;
- 3) ne dostavi odgovarajući instrument osiguranja plaćanja akcize ili ga ne dostavi u iznosu koji može osigurati plaćanje akciznog duga;
- 4) ne ukloni nepravilnosti u roku koji mu je odredio carinski organ;
- 5) učestvuje u vršenju kažnjivih radnji;
- 6) utaji akcizu;
- 7) prestanu postojati razlozi i uslovi na osnovu kojih je akcizno odobrenje izdato.

Osiguranje plaćanja akcize

Član 21

(1) Ovlašćeni držalac akciznog skladišta obavezan je za namirenje mogućeg akciznog duga za akcizne proizvode koji se nalaze u režimu odloženog plaćanja akcize nadležnom carinskom organu položiti instrument osiguranja plaćanja akcize u skladu sa ovim zakonom.

(2) Polaganje instrumenta osiguranja plaćanja akcize obvezno je za otpremanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize, a za proizvodnju i skladištenje na zahtjev nadležnog carinskog organa.

(3) Polaganje instrumenta osiguranja plaćanja akcize neće se zahtijevati od državnih organa za kretanja koja započinju i završavaju na teritoriji Crne Gore.

(4) Izuzetno od stava 2 ovog člana, polaganje instrumenta osiguranja plaćanja akcize nije obavezno kada se otpremanje energenata u režimu odloženog plaćanja akcize vrši fiksnim cjevovodima, osim u opravdanim okolnostima čije postojanje utvrđuje carinski organ, ili kada se otpremanje energenata u režimu odloženog plaćanja akcize vrši morem, uz prethodni sporazum Crne Gore i drugih država članica Evropske unije koje su uključene u takvo kretanje.

(5) Visinu iznosa instrumenta osiguranja plaćanja akcize za akcizne proizvode koji se otpremaju iz akciznog skladišta u režimu odloženog plaćanja akcize utvrđuje carinski organ zavisno od iznosa mogućeg akciznog duga.

(6) Ako carinski organ zahtijeva polaganje instrumenta osiguranja plaćanja akcize za proizvodnju i skladištenje akciznih proizvoda u akciznom skladištu u režimu odloženog plaćanja akcize, visinu iznosa instrumenta osiguranja plaćanja akcize utvrđuje carinski organ u odnosu na iznos mogućeg akciznog duga u poreskom periodu.

(7) Carinski organ može odrediti da visina iznosa instrumenta osiguranja plaćanja akcize može biti niža od iznosa utvrđenog u skladu sa st. 5 i 6 ovoga člana.

(8) Ovlašćeni držalac akciznog skladišta koji ima više akciznih skladišta može podnijeti jedan instrument osiguranja plaćanja akcize koji se odnosi na sva akcizna skladišta.

(9) Osiguranje plaćanja akcize nije potrebno za akcizne proizvode za koje visina akcize iznosi nula eura koji se proizvode, skladište i kreću u režimu odloženog plaćanja akcize na teritoriji Crne Gore.

(10) U slučaju ukidanja akciznog odobrenja instrument osiguranja plaćanja akcize može se osloboditi samo nakon što je akciza za akcizne proizvode na zalihama plaćena i proizvode za koje je obaveza plaćanja nastala prije prestanka važenja akciznog odobrenja plaćena, odnosno kada obaveza plaćanja akcize prema osnovu kretanja robe u režimu odloženog plaćanja akcize više ne može nastati.

(11) Bliži postupak osiguranja i vrste instrumenata osiguranja plaćanja akcize propisuje Ministarstvo.

VII. REGISTROVANI PRIMALAC, REGISTROVANI POŠILJALAC, PRODAVAC IZ DRUGE DRŽAVE ČLANICE I AKCIZNI ZASTUPNIK ZA PRODAJU NA DALJINU, OVLAŠĆENI POŠILJALAC I OVLAŠĆENI PRIMALAC

Registrovani primalac

Član 22

(1) Registrovani primalac u okviru svoje registrovane djelatnosti može primati akcizne proizvode iz druge države članice u režimu odloženog plaćanja akcize ako ima sjedište, odnosno prebivalište ili filijalu, odnosno područnu jedinicu u Crnoj Gori i ako za to dobije odobrenje carinskog organa nadležnog prema njegovom sjedištu, odnosno prebivalištu ili sjedištu područne jedinice.

(2) Registrovani primalac ne smije proizvoditi, prerađivati, držati, skladištiti niti otpremati akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize.

(3) Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje carinski organ na osnovu zahtjeva koji mora sadržati sljedeće podatke:

- 1) identifikacione podatke podnosioca zahtjeva;
- 2) lični identifikacioni broj (JMB);

3) opis djelatnosti, kategoriju, vrstu i tarifnu oznaku iz kombinovane nomenklature carinske tarife akciznog proizvoda za koje se traži odobrenje;

4) mjesto preuzimanja akciznih proizvoda,

5) podatke o ispunjavanju uslova za sprovođenje nadzora;

6) opis rada knjigovodstvenog sistema.

(4) Odobrenje iz stave 1 ovog člana izdaje se na ime podnosioca zahtjeva bez prava prenosa na drugo lice i neće se izdati licu koje u roku i u cijelosti ne izmiruje akcizne, poreske i carinske obaveze, pravnom licu ako odgovorno lice u pravnom licu u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje poreski postupak u roku i u cijelosti ne izmiruje poreske i carinske obaveze, licu koje je teže kršilo ili je ponavljalo kršenje odredbi akciznih, poreskih ili carinskih propisa, pravnom licu ako odgovorno lice u pravnom licu u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje poreski postupak u roku i u cijelosti ne izmiruje poreske i carinske obaveze, licu koje je teže kršilo ili je ponavljalo kršenje odredbi akciznih, poreskih ili carinskih propisa Crne Gore ili druge države članice Evropske unije, kao ni licu koje ne ispunjava uslove za elektronsku razmjenu podataka o kretanju akciznih proizvoda.

(5) Registrovani primalac dužan je:

1) carinskom organu podnijeti instrument osiguranja plaćanja akcize prije nego što počne primati akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize za akcizne proizvode;

2) po završetku kretanja upisati u evidenciju sve akcizne proizvode koji su primljeni u režimu odloženog plaćanja akcize, po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu i tarifnoj oznaci iz kombinovane nomenklature carinske tarife količini, datumu prijema, pošiljaocu i jedinstvenoj referentnoj oznaci (broj) elektronskog akciznog dokumenta (u daljem tekstu: e-AD);

3) obavijestiti carinski organ o svim izmjenama podataka navedenih u odobrenju;

4) osigurati nesmetano obavljanje nadzora;

(6) Visinu iznosa instrumenta osiguranja plaćanja akcize za akcizne proizvode koji se primaju u režimu odloženog plaćanja akcize iz druge države članice Evropske unije utvrđuje carinski organ u zavisnosti od iznosa mogućeg akciznog duga.

(7) Osiguranje plaćanja akcize nije potrebno kada se iz druge države članice Evropske unije u režimu odloženog plaćanja akcize primaju akcizni proizvodi za koje visina akcize iznosi nula eura.

(8) Odobrenje iz stava 1 ovog člana će se ukinuti kada pravno lice prestane postojati, kada fizičko lice umre ili vraćanjem odobrenja carinskom organu.

(9) O ukidanju odobrenja donosi se rješenje.

(10) Carinski organ ukida odobrenje i ako:

1) registrovani primalac prestane ispunjavati uslove navedene u odobrenju;

2) ne osigurava odgovarajući sistem nadzora;

3) ne dostavi odgovarajući instrument osiguranja plaćanja akcize ili ga ne dostavi u iznosu koji može osigurati plaćanje akciznog duga;

4) ne otkloni nepravilnosti u roku koji mu je odredio carinski organ;

5) učestvuje u vršenju kažnjivih radnji;

6) izvrši utaju poreza;

7) ako prestanu postojati razlozi i uslovi na osnovu kojih je odobrenje izdato.

(11) Sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev za izdavanje odobrenja, način polaganja i vrstu instrumenta osiguranja plaćanja akcize, sadržaj i način vođenja evidencija propisuje Ministarstvo.

Povremeno registrovani primalac

Član 23

(1) Registrovani primalac koji u okviru obavljanja svoje registrovane djelatnosti samo povremeno prima akcizne proizvode iz druge države članice Evropske unije u režimu odloženog plaćanja akcize mora od nadležnog carinskog organa prema svom sjedištu, odnosno prebivalištu ili sjedištu područne jedinice u Crnoj Gori zahtijevati za svaku pojedinu pošiljku odobrenje koje je ograničeno na određenu količinu akciznih proizvoda, jednog pošiljaoca i na određeni period u kalendarskoj godini.

(2) Odobrenje iz stava 1 ovog člana mora biti ograničeno na jedno kretanje i može se izdati do tri puta u jednoj kalendarskoj godini.

(3) Odobrenje iz stava 1 ovog člana donosi nadležni carinski organ na osnovu zahtjeva koji mora sadržati sljedeće podatke:

1) identifikacione podatke podnosioca zahtjeva;

2) lični identifikacioni broj (JMB);

3) opis djelatnosti, naziv i registracioni broj pošiljaoca kao akciznog obveznika, kategoriju, vrstu, tarifnu oznaku iz kombinovane nomenklature carinske tarife i količinu akciznog proizvoda za koje se traži odobrenje;

4) mjesto prijema akciznih proizvoda;

5) podatke o ispunjavanju uslova za sprovođenje nadzora;

6) opis rada knjigovodstvenog sistema.

(4) Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana podnosi se instrument osiguranja plaćanja akcize.

(5) Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se na ime podnosioca zahtjeva bez prava prenosa na drugo lice i neće se izdati licu koje u roku i u cijelosti ne izmiruje akcizne, poreske i carinske obaveze, pravnom licu ako odgovorno lice u pravnom licu u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje poreski postupak u roku i u cijelosti ne izmiruje poreske i carinske obaveze, licu koje je teže kršilo ili je ponavljalo kršenje odredbi akciznih, poreskih ili carinskih propisa, pravnom licu ako odgovorno lice u pravnom licu u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje poreski postupak u roku i u cijelosti ne izmiruje poreske i carinske obaveze, licu koje je teže kršilo ili je ponavljalo kršenje odredbi akciznih, poreskih ili carinskih propisa Crne Gore ili druge države članice Evropske unije, kao ni licu koje ne ispunjava uslove za elektronsku razmjenu podataka o kretanju akciznih proizvoda. (1) Registrovani primalac koji u okviru obavljanja svoje registrovane djelatnosti samo povremeno prima akcizne proizvode iz druge države članice Evropske unije u režimu odloženog plaćanja akcize mora od nadležnog carinskog organa prema svom sjedištu odnosno prebivalištu ili sjedištu područne jedinice u Crnoj Gori zahtijevati za svaku pojedinu pošiljku odobrenje koje je ograničeno na određenu količinu akciznih proizvoda, jednog pošiljaoca i na određeni period u kalendarskoj godini.

(2) Odobrenje iz stava 1 ovog člana mora biti ograničeno na jedno kretanje i može se izdati do tri puta u jednoj kalendarskoj godini.

(3) Odobrenje iz stava 1 ovog člana donosi nadležni carinski organ na osnovu zahtjeva koji mora sadržati sljedeće podatke:

1) identifikacione podatke podnosioca zahtjeva,

2) lični identifikacioni broj (JMB),

3) opis djelatnosti, naziv i registracioni broj pošiljaoca kao akciznog obveznika, kategoriju, vrstu, tarifnu oznaku iz kombinovane nomenklature carinske tarife i količinu akciznog proizvoda za koje se traži odobrenje,

4) mjesto prijema akciznih proizvoda,

5) podatke o ispunjavanju uslova za sprovođenje nadzora,

6) opis rada knjigovodstvenog sistema.

(4) Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana podnosi se instrument osiguranja plaćanja akcize.

(5) Odobrenje se izdaje na ime podnosioca zahtjeva bez prava prenosa na drugo lice i neće se izdati licu koje u roku i u cijelosti ne izmiruje akcizne, poreske i carinske obaveze, pravnom licu ako odgovorno lice u pravnom licu u smislu odredbi zakona kojim se uređuje poreski postupak u roku i u cijelosti ne izmiruje poreske i carinske obaveze, licu koje je teže kršilo ili je ponavljalo kršenje odredbi akciznih, poreskih ili carinskih propisa, pravnom licu ako odgovorno lice u pravnom licu u smislu odredbi zakona kojim se uređuje poreski postupak u roku i u cijelosti ne izmiruje poreske i carinske obaveze, licu koje je teže kršilo ili je ponavljalo kršenje odredbi akciznih, poreskih ili carinskih propisa, Crne Gore ili druge države članice Evropske unije kao ni licu koje ne ispunjava uslove za elektronsku razmjenu podataka o kretanju akciznih proizvoda.

(6) Povremeno registrovani primalac dužan je da:

1) po završetku kretanja upisati u evidenciju sve akcizne proizvode koji su primljeni u režimu odloženog plaćanja akcize po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu i tarifnoj oznaci KN, količini, datumu prijema, pošiljaocu te jedinstvenoj referentnoj oznaci e-AD,

2) obavijestiti carinski organ o svim izmjenama podataka navedenih u odobrenju,

3) osigura nesmetano obavljanje nadzora.

(7) Visinu iznosa instrumenta osiguranja plaćanja akcize za akcizne proizvode koji se primaju u režimu odloženog plaćanja akcize iz druge države članice Evropske unije utvrđuje carinski organ u zavisnosti od iznosa mogućeg akciznog duga.

(8) Osiguranje plaćanja akcize nije potrebno kada se iz druge države članice Evropske unije u režimu odloženog plaćanja akcize primaju akcizni proizvodi za koje visina akcize iznosi nula eura.

(9) Odobrenje iz stava 1 ovoga člana će se ukinuti kada pravno lice prestane postojati, kada fizičko lice umre, vraćanjem odobrenja carinskom organu, unosom akciznih proizvoda iz druge države članice Evropske unije, istekom roka važenja odobrenja ili nakon prekida kretanja.

(10) O ukidanju odobrenja donosi se rješenje.

(11) Carinski organ ukida odobrenje i u slučaju:

1) ako registrovani primalac prestane ispunjavati uslove navedene u odobrenju;

2) ne osigura odgovarajući sistem nadzora;

3) učestvuje u vršenju kažnjivih radnji;

4) izvrši utaju akcize;

5) ako prestanu postojati razlozi i uslovi na osnovu kojih je odobrenje izdato.

(12) Sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev za izdavanje odobrenja, način polaganja i vrstu instrumenta osiguranja plaćanja akcize, sadržaj i način vođenja evidencija propisuje Ministarstvo.

Registrovani pošiljalac

Član 24

(1) Registrovani pošiljalac u okviru svoje registrovane djelatnosti može akcizne proizvode nakon sprovođenja carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet u skladu sa članom 142 Carinskog zakona otpremati u režimu odloženog plaćanja akcize u mjesto odredišta u kojem te proizvode mogu primati ovlaštena lica koja posluju u režimu odloženog plaćanja akcize.

(2) Registrovani pošiljalac dužan je da ima sjedište odnosno prebivalište ili filijalu u Crnoj Gori i dobije odobrenje carinskog organa nadležnog prema njegovom sjedištu odnosno prebivalištu ili mjestu područne jedinice.

(3) Registrovani pošiljalac ne smije da prima, niti da skladišti akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize.

(4) Odobrenje iz stava 1 ovog člana donosi carinski organ na osnovu zahtjeva koji sadrži sljedeće podatke:

- 1) identifikacione podatke podnosioca zahtjev;
- 2) lični identifikacioni broj (JMB);
- 3) opis djelatnosti, kategoriju i vrstu akciznih proizvoda za koje se traži odobrenje;
- 4) podatke o instrumentu osiguranja plaćanja akcize;
- 5) podatke o ispunjavanju uslova za sprovođenje nadzora,
- 6) opis rada knjigovodstvenog sistema.

(5) Odobrenje iz stav a1 ovog člana izdaje se na ime podnosioca zahtjeva bez prava prenosa na drugo lice i neće se izdati licu koje u roku i u cijelosti ne izmiruje poreske i carinske obaveze, društvu ako lice koje vodi poslove društva ili član pravnog lica u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje poreski postupak u roku i u cijelosti ne izmiruje akcizne, poreske i carinske obaveze, licu i koja je teže kršilo ili je ponavljalo kršenje odredbi akciznih, poreskih ili carinskih propisa, društvu ako lice koje vodi poslove društva ili član pravnog lica u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje poreski postupak nije teže kršilo ili nije ponavljalo kršenje odredbi akciznih, poreskih ili carinskih propisa Crne Gore ili druge države članice Evropske unije, kao ni licu koje ne ispunjava uslove za elektronsku razmjenu podataka o kretanju akciznih proizvoda.

(6) Registrovani pošiljalac dužan je:

1) prije otpreme akciznih proizvoda nadležnom carinskom organu dostaviti odgovarajući instrument osiguranja plaćanja akcize u visini moguće nastalog akciznog duga za one proizvode koje kao registrovani pošiljalac otprema u režimu odloženog plaćanja akcize a polaganje instrumenta osiguranja plaćanja akcize nije obavezno kada se otpremanje energenata u režimu odloženog plaćanja vrši fiksnim cjevovodima, osim u opravdanim okolnostima čije postojanje utvrđuje carinski organ, ili kada se otpremanje energenata u režimu odloženog plaćanja vrši morem, uz prethodni sporazum Crne Gore i drugih država članica Evropske unije koje su uključene u to kretanje;

2) voditi evidenciju o uvezenim i otpremljenim akciznim proizvodima po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu, količini, mjestu i datumu otpreme, primaocu te jedinstvenoj referentnoj oznaci e-AD;

3) obavijestiti carinski organ o svim izmjenama podataka navedenim u odobrenju;

4) osigurati nesmetano obavljanje nadzora.

(7) Odobrenje iz stava 1 ovog člana ukida se kada pravno lice prestane postojati, kada fizičko lice umre ili vraćanjem odobrenja carinskom organu.

(8) O ukidanju odobrenja donosi se rješenje.

(9) Carinski organ ukida odobrenje i ako:

1) registrovani pošiljalac prestane ispunjavati uslove navedene u odobrenju;

2) neosigurava odgovarajući sistem nadzora;

3) ne dostavi odgovarajući instrument osiguranja plaćanja akcize ili ga ne dostavi u iznosu koji može osigurati plaćanje akciznog duga;

4) ne ukloni nepravilnosti u roku koji mu je odredio carinski organ;

5) učestvuje u vršenju kažnjivih radnji;

6) ako prestanu postojati razlozi i uslovi na osnovu kojih je odobrenje izdato.

(10) Sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev za izdavanje odobrenja, način polaganja i vrstu instrumenta osiguranja plaćanja akcize, sadržaj i način vođenja evidencija propisuje Ministarstvo.

Prodavac iz druge države članice i akcizni zastupnik za prodaju na daljinu

Član 25

(1) Prodavac iz druge države članice Evropske unije koji namjerava akcizne proizvode prodavati na daljinu fizičkim licima u Crnoj Gori ili akcizni zastupnik koji u njegovo ime i za njegov račun u Crnoj Gori izvršava obaveze i ostvaruje prava u skladu sa ovim zakonom, dužan je:

1) najkasnije 15 dana prije planirane otpreme nadležnom carinskom organu podnijeti prijavu za upis u registar akciznih obveznika u skladu sa članom 114 ovog zakona;

2) najaviti nadležnom carinskom organu prije predviđene otpreme akciznih proizvoda svaku pošiljku i položiti instrument osiguranja plaćanja akcize.

(2) Akcizni zastupnik iz stava 1 ovoga člana dužan je voditi evidencije isporuka po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu, količini, mjestu i datumu otpreme i primaocu.

Ovlašćeni pošiljalac

Član 26

(1) Svako pravno ili fizičko lice koje u okviru svoje registrovane djelatnosti namjerava proizvode koji su stavljeni u promet u Crnoj Gori otpremati u komercijalne svrhe u drugu državu članicu Evropske unije mora najkasnije 15 dana prije planirane otpreme carinskom organu nadležnom prema svome sjedištu odnosno prebivalištu podnijeti prijavu za upis u registar akciznih obveznika u skladu sa članom 114 ovoga zakona te dostaviti podatak o kategoriji i vrsti, tarifnoj oznaci iz kombinovane nomenklature carinske tarife, kao i podatak o mjestu otpreme.

(2) Ovlašćeni pošiljalac je dužan da:

1) voditi evidenciju o otpremljenim akciznim proizvodima po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu, količini, mjestu i datumu otpreme, primaocu te pojednostavljenoj jedinstvenoj referentnoj oznaci elektronskog pojednostavljenog pratećeg akciznog dokumenta (u daljem tekstu: e-PPAD);

2) osigurati nesmetano obavljanje nadzora;

3) iskazati podatke o otpremljenim količinama akciznih proizvoda u mjesečnom izvještaju iz člana **11 stav 3 ovog** zakona;

4) najkasnije 15 dana prije planirane otpreme obavijestiti nadležni carinski organ o svakoj izmjeni podataka o mjestu otpreme.

(3) Ovlašćeni držalac akciznog skladišta ili registrovani pošiljalac može poslovati kao ovlašćeni pošiljalac nakon što o tome obavijeste nadležni carinski organ u roku iz stava 1 ovoga člana.

(4) Ovlašćeni držalac akciznog skladišta i registrovani pošiljalac koji posluju kao ovlašćeni pošiljalac postupaju u skladu sa stavom 2 ovoga člana.

(5) Oblik i sadržinu prijave za upis u registar akciznih obveznika propisuje Ministarstvo.

Ovlašćeni primalac

Član 27

(1) Ovlašćeni primalac u okviru svoje registrovane djelatnosti može primati akcizne proizvode stavljene u promet u drugoj državi članici Evropske unije ako ima sjedište odnosno prebivalište ili područnu jedinicu u Crnoj Gori i ako za to dobije odobrenje carinskog organa nadležnog prema svom sjedištu odnosno prebivalištu ili sjedištu područne jedinice.

(2) Odobrenje iz stava 1 ovoga člana donosi carinski organ na osnovu zahtjeva koji mora sadržati sljedeće podatke:

1) identifikacione podatke podnosioca zahtjeva;

2) lični identifikacioni broj (JMB);

3) opis djelatnosti, kategoriju, vrstu akciznog proizvoda i tarifnu oznaku iz kombinovane nomenklature carinske tarife, za koje se traži odobrenje;

4) mjesto prijema akciznog proizvoda;

5) podatke o ispunjavanju uslova za sprovođenje nadzora;

6) opis rada knjigovodstvenog sistema.

(3) Odobrenje se izdaje na ime podnosioca zahtjeva bez prava prenosa na drugo lice i neće se izdati licu koje u roku i u cijelosti ne izmiruje, poreske i carinske obaveze, društvu ako lice koje vodi poslove društva ili član pravnog lica društva u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje poreski postupak u roku i u cijelosti ne izmiruje akcizne, poreske i carinske obaveze, licu koje je teže kršilo ili je ponavljalo kršenje odredbi akciznih, poreskih ili carinskih propisa, društvu ako lice koje vodi poslove društva ili član pravnog lica u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje poreski postupak nije teže kršilo ili nije ponavljalo kršenje odredbi akciznih, poreskih ili carinskih propisa Crne Gore ili druge države članice Evropske unije, kao ni licu koje ne ispunjava uslove za elektronsku razmjenu podataka o kretanju akciznih proizvoda.

(4) Ovlašćeni primalac je dužan da:

1) carinskom organu položi instrument osiguranja plaćanja akcize prije nego što počne primati akcizne proizvode;

2) po završetku kretanja upisati u evidenciju sve akcizne proizvode koji su primljeni, po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu i tarifnoj oznaci KN, količini, datumu prijema, pošiljaocu te pojednostavljenoj jedinstvenoj referentnoj oznaci e-PPAD;

3) obavijestiti carinski organ o svim izmjenama podataka navedenim u odobrenju;
4) osigurati nesmetano obavljanje nadzora.
(5) Visinu iznosa instrumenta osiguranja plaćanja akcize za akcizne proizvode koji se primaju iz druge države članice Evropske unije utvrđuje nadležni carinski organ u zavisnosti od iznosa akciznog duga koji može nastati tokom kretanja akciznih proizvoda preko teritorija država članica i akciznog duga koji će nastati u Crnoj Gori.

(6) Odobrenje iz stava 1 ovoga člana ukinut će se kada pravno lice prestane postojati, kada fizičko lice umre ili vraćanjem odobrenja carinskom organu.

(7) O ukidanju odobrenja carinski organ donosi rješenje.

(8) Carinski organ ukida odobrenje i ako:

1) ovlašćeni primalac prestane ispunjavati uslove navedene u odobrenju;
2) ne osigurava odgovarajući sistem nadzora;
3) ne dostavi odgovarajući instrument osiguranja plaćanja akcize ili ga ne dostavi u iznosu koji može osigurati plaćanje akciznog duga;

4) ne ukloni nepravilnosti u roku koji mu je odredio carinski organ;

5) učestvuje u vršenju kažnjivih radnji;

6) utaji akcizu;

7) prestanu postojati razlozi i uslovi na osnovu kojih je odobrenje izdato.

(9) Ovlašćeni držalac akciznog skladišta ili registrovani primalac može poslovati kao ovlašćeni primalac nakon što o tome obavijesti nadležni carinski organ u roku iz člana 62 ovog zakona, dostavi podatak o kategoriji, vrsti i tarifnoj oznaci iz kombinovane nomenklature carinske tarife akciznog proizvoda, kao i podatak o mjestu prijema.

(10) Ovlašćeni držalac akciznog skladišta može podnijeti zahtjev za izmjenu akciznog odobrenja kojim će se utvrditi da obaveza obračunavanja i plaćanja akcize na akcizne proizvode stavljene u promet u drugoj državi članici, nastaje isporukom iz akciznog skladišta.

(11) Ovlašćeni držalac akciznog skladišta i registrovani primalac koji posluju kao ovlašćeni primalac postupaju u skladu sa stavom 4 ovog člana.

(12) Sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev za izdavanje odobrenja, način polaganja i vrstu instrumenta osiguranja plaćanja akcize te sadržaj i način vođenja evidencija propisuje Ministarstvo.

Povremeni ovlašćeni pošiljalac

Član 28

(1) Svako pravno ili fizičko lice koje u okviru svoje registrovane djelatnosti namjerava akcizne proizvode koji su stavljeni u promet u Crnoj Gori povremeno, do tri puta u jednoj kalendarskoj godini otpremati u komercijalne svrhe u drugu državu članicu, mora najkasnije 15 dana prije planirane otpreme carinskom organu nadležnom prema svome sjedištu odnosno prebivalištu podnijeti prijavu za upis u registar akciznih obveznika u skladu sa članom 114 ovog zakona te dostaviti obavještenje iz stava 2 ovoga člana.

(2) Povremeni ovlašćeni pošiljalac iz stava 1 ovog člana obavezan je obavijestiti nadležni carinski organ o svakom mjestu otpreme i svakoj pojedinoj pošiljci koja je ograničena na određenu količinu akciznih proizvoda, jednog primaoca te na određeni period u kalendarskoj godini.

(3) Povremeni ovlašćeni pošiljalac je dužan da:

1) voditi evidenciju o otpremljenim akciznim proizvodima po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu, količini, mjestu i datumu otpreme, primaocu te pojednostavljenoj jedinstvenoj referentnoj oznaci e-PPAD-a,

2) osigurati nesmetano obavljanje nadzora,

3) iskazati podatke o otpremljenim količinama akciznih proizvoda iz člana 11 stav 3 ovog zakona.

(4) Sadržaj obavještenja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Povremeni ovlašćeni primalac

Član 29

(1) Svako pravno ili fizičko lice koje u okviru svoje registrovane djelatnosti namjerava akcizne proizvode koji su stavljeni u promet u drugoj državi članici Evropske unije povremeno, do tri puta u jednoj kalendarskoj godini primati u komercijalne svrhe, mora najkasnije 15 dana prije planiranog prijema carinskom organu nadležnom prema mjestu svoga sjedišta odnosno prebivališta podnijeti prijavu za upis u registar akciznih obveznika u skladu sa članom 114 ovog zakona i dostaviti obavještenje iz stava 2 ovog člana.

(2) Povremeni ovlašćeni primalac iz stava 1 ovog člana obavezan je obavijestiti nadležni carinski organ o svakom mjestu prijema i o svakoj pojedinoj pošiljci koja je ograničena na određenu količinu akciznih proizvoda, jednog pošiljaoca te na određeni period u kalendarskoj godini.

(3) Povremeni ovlašćeni primalac je dužan da:

1) carinskom organu položi instrument osiguranja plaćanja akcize prije nego što počne primati akcizne proizvode;

2) nakon završetka kretanja upiše u evidenciju sve akcizne proizvode koji su primljeni, po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu i tarifnoj oznaci KN, količini, datumu prijema, pošiljaocu te pojednostavljenoj jedinstvenoj referentnoj oznaci e-PPAD-a

3) osigura nesmetano obavljanje nadzora.

VIII. OSLOBOĐENI KORISNIK AKCIZNIH PROIZVODA

Uslovi za izdavanje dozvole

Član 30

(1) Oslobođeni korisnik akciznih proizvoda može nabavljati akcizne proizvode bez plaćanja akcize samo ako za to dobije dozvolu carinskog organa.

(2) Dozvolu iz stava 1 ovog člana može zatražiti pravno lice, fizičko lice, odnosno preduzetnik koji ispunjava sljedeće uslove i to da:

1) u skladu sa uslovima obavlja djelatnost za koju upotrebljava akcizne proizvode za namjene iz čl. 87 i 99 ovog zakona i ima sjedište, odnosno prebivalište u Crnoj Gori;

2) vodi poslovne knjige;

3) redovno ispunjava poreske i carinske obaveze;

4) nad tim licem nije započeo postupak stečaja, odnosno likvidacije;

5) prije izdavanja dozvole podnese instrument osiguranja plaćanja akcize u skladu sa ovim zakonom;

6) ispunjava druge uslove određene ovim zakonom.

(3) Lice koje ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana može dobiti dozvolu ako ispunjava i sljedeće uslove:

1) da je proizvodna prostorija, skladište, odnosno druga prostorija za skladištenje akciznih proizvoda organizovana i opremljena tako da omogućava sigurno skladištenje i upotrebu akciznih proizvoda i pravilno mjerenje zaliha tih proizvoda;

2) da knjigovodstveno praćenje tih proizvoda obezbjeđuje precizan uvid u potrošnju akciznih proizvoda i stanje zaliha proizvoda za čiju proizvodnju su akcizni proizvodi bili upotrijebljeni;

3) da su obezbijeđeni uslovi za vršenje kontrole.

(4) U slučaju prestanka važenja dozvole, instrument osiguranja plaćanja akcize se može osloboditi tek nakon što je plaćena akciza za akcizne proizvode na zalihama, odnosno kada ne može više nastati obaveza za plaćanje akcize.

(5) Prije nego što carinski organ izda dozvolu mora utvrditi da li su akcizni proizvodi stvarno upotrijebljeni za namjene navedene u zahtjevu za izdavanje dozvole, kao i normative upotrebe akciznih proizvoda u proizvodnji drugih proizvoda a na licu mjesta utvrditi da li su ispunjeni uslovi za izdavanje dozvole.

(6) Ako carinski organ utvrdi da oslobođeni korisnik akciznih proizvoda ne ispunjava obaveze iz ovog člana odrediće rok za otklanjanje nepravilnosti.

(7) Bliže uslove iz stava 3 ovog člana, kao i postupak osiguranja i vrste instrumenata osiguranja plaćanja akcize propisuje Ministarstvo.

Dozvola oslobođenog korisnika akciznih proizvoda

Član 31

(1) Dozvolu oslobođenog korisnika akciznih proizvoda carinski organ izdaje na osnovu pisanog zahtjeva na period do 12 mjeseci i može se obnoviti na način i pod uslovima iz člana 30 ovog zakona.

(2) Carinski organ u roku od 30 dana od dana prijema potpunog zahtjeva obavještava lice koje je zatražilo izdavanje dozvole da podnese instrument osiguranja plaćanja akcize ili zahtjev odbija.

(3) Carinski organ izdaje dozvolu u roku od 15 dana od dana prijema instrumenta za osiguranje plaćanja akcize.

(4) U zahtjevu za izdavanje dozvole se navodi: namjena i način upotrebe akciznih proizvoda; normativ upotrebe za svaki proizvod za čiju proizvodnju se koristi i količina akciznih proizvoda na koju se odnosi dozvola, ali najviše za količinu jednogodišnje proizvodnje, odnosno očekivanu proizvodnju za isti period.

(5) Dozvola iz stava 1 ovog člana se izdaje na ime podnosioca zahtjeva i ne može se prenijeti na drugo lice.

(6) U dozvoli carinski organ navodi: količine akciznih proizvoda koji se mogu nabaviti bez plaćanja akcize za propisane namjene u određenom periodu, koji ne može biti duži od 12 mjeseci; mjesto gdje će se akcizni proizvodi upotrebljavati i namjenu tih proizvoda.

(7) Količine akciznih proizvoda iz stava 6 ovog člana se određuju u zavisnosti od proizvodnih kapaciteta i perioda na koji se odnosi dozvola.

(8) Promjena količina iz stava 6 ovog člana i odobrenje količina za naredni period vrši se na osnovu podnešenog zahtjeva.

Prestanak važenja dozvole oslobođenog korisnika akciznih proizvoda

Član 32

(1) Dozvola oslobođenog korisnika akciznih proizvoda prestaje da važi:

1) prestankom obavljanja djelatnosti u vezi sa akciznim proizvodima;

2) ako carinski organ oduzme dozvolu;

3) povraćajem dozvole.

(2) Carinski organ će ukinuti dozvolu, ako oslobođeni korisnik akciznih proizvoda više ne ispunjava uslove koji su određeni dozvolom, a naročito ako:

1) ne obezbjeđuje odgovarajući sistem kontrole nad stanjem zaliha;

2) vrijednost instrumenta osiguranja plaćanja akcize ne odgovara visini akcizne dozvole;

3) je dozvola izdata na osnovu nepotpunih ili netačnih podataka;

4) ne otkloni nepravilnosti u roku koji je odredio carinski organ;

5) otpočne postupak stečaja, odnosno likvidacije.

(3) Žalba protiv ukidanja dozvole ne zadržava izvršenje rješenja.

Evidencije koje vodi oslobođeni korisnik akciznih proizvoda

Član 33

(1) Oslobođeni korisnik akciznih proizvoda je dužan da vodi evidenciju o kupovini, kretanju i potrošnji akciznih proizvoda prema vrsti, količini i vrijednosti.

(2) Sadržinu i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

IX. OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA AKCIZE

Oslobođenja od plaćanja akcize

Član 34

Akciza se ne plaća na akcizne proizvode namijenjene:

1) za službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava, posebnih misija akreditovanih u Crnoj Gori pod uslovom reciprociteta osim konzularnih predstavništava koji vode počasni konzuli;

2) za službene potrebe međunarodnih organizacija, ako je to određeno međunarodnim ugovorom koji se primjenjuje u Crnoj Gori u granicama i pod uslovima utvrđenim međunarodnim konvencijama kojima se osniva ta organizacija ili sporazumima o sjedištu;

3) za lične potrebe stranog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava akreditovanih u Crnoj Gori, uključujući članove porodice diplomatskog osoblja koji sa njima žive u zajedničkom domaćinstvu;

4) za lične potrebe stranog osoblja međunarodnih organizacija, uključujući njihove članove porodice koji sa njima žive u zajedničkom domaćinstvu, ako je to određeno međunarodnim ugovorom koji se primjenjuje u Crnoj Gori u granicama i pod uslovima utvrđenim međunarodnim konvencijama kojima se osniva ta organizacija ili sporazumima o sjedištu;

5) za potrebe oružanih snaga bilo koje države članice Sjevernoatlantskog saveza različite od države članice u kojoj je nastala obaveza obračuna akcize, i potrebe njihovog pratećeg civilnog osoblja, kao i za snabdijevanje njihovih menzi ili kantina;

6) za potrebe oružanih snaga bilo koje države članice različite od države članice u kojoj je nastala obaveza obračuna akcize i potrebe njihovog pratećeg civilnog osoblja i za snabdijevanje njihovih menzi ili kantina, kada te snage učestvuju u odbrambenim naporima koji se preduzimaju radi sprovođenja aktivnosti Evropske unije u okviru zajedničke sigurnosne i odbrambene politike;

7) za potrošnju u skladu sa međunarodnim ugovorom koji je Crna Gora zaključila sa trećom državom ili međunarodnom organizacijom, kojim je predviđeno oslobađanje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost.

(2) Oslobođenje od plaćanja akcize iz stava 1 tač. 3 i 4 ovog člana ne mogu ostvariti državljani Crne Gore, odnosno strani državljani sa uobičajenim boravištem u Crnoj Gori.

(3) Oslobođanje iz stava 1 ovog člana ostvaruje se na osnovu potvrde organa državne u nadležnog za inostrane poslove, odnosno organa državne u nadležnog za poslove odbrane.

(4) Ako je u skladu sa međunarodnim ugovorom moguće oslobađanje ostvariti samo na osnovu uzajamnosti, to potvrđuje ministarstvo nadležno za inostrane poslove.

(5) Kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize iz druge države članice primaoca iz stava 1 ovog člana mora biti praćeno elektronskim akciznim dokumentom iz člana 48 ovog zakona i potvrdom o oslobođenju od plaćanja akcize u skladu sa Implementacionom Regulativom Savjeta 282/2011.

(6) Ako pošiljalac otprema akcizne proizvode iz Crne Gore u drugu državu članicu Evropske unije licima čiji je status prema zakonodavstvu te države članice istovjetan sa statusom lica iz stava 1 ovog člana, može ih otpremiti u režimu odloženog plaćanja akcize samo uz elektronski akcizni dokument iz člana 48 ovog zakona koji izdaje država članica u koju se akcizni proizvodi otpremaju.

(7) U potvrdi o oslobođenju od plaćanja akcize iz st. 5 i 6 ovog člana navodi se vrsta i količina akciznih proizvoda koje treba dostaviti, njihova vrijednost, identitet primaoca sa pravom na oslobođenje te država članica domaćin koja je potvrdila oslobođenje.

(8) Akcizni proizvodi koji su oslobođeni od plaćanja akcize prema u skladu sa ovim članom se ne smiju otuđiti, osim ako je na te proizvode plaćena akciza.

(9) Bliži način ostvarivanja prava za oslobađanje od plaćanja akcize propisuje Ministarstvo.

Oslobođenja od plaćanja akcize za ovlašćenog držaoca akciznog skladišta, registrovanog primaoca i oslobođenog korisnika akciznih proizvoda

Član 35

(1) Ovlašćeni držalac akciznog skladišta, registrovani primalac i oslobođeni korisnik oslobođeni su plaćanja akcize na akcizne proizvode:

- 1) koji se koriste kao uzorci za analize za probne proizvodnje odnosno za naučne svrhe;
- 2) koji se koriste za kontrolu kvaliteta;
- 3) koji se koriste u svrhu akciznog nadzora;
- 4) koji su uništeni pod carinskim nadzorom;
- 5) za manjak ili gubitak utvrđen u skladu sa st. 2, 3 i 4 ovog člana.

(2) Izuzetno od člana 7 stav 1 tačka 4 ovoga zakona, ne smatra se puštanjem u promet:

1) potpuno uništenje ili nepovratan manjak ili gubitak akciznih proizvoda, potpun ili djelimičan, osim krađe ili teške krađe, nastao za vrijeme odloženog plaćanja akcize za koji se dokaže da se može pripisati nepredviđenim slučajevima ili višoj sili, koji se dogodio na teritoriji Crne Gore ili koji je otkriven na teritoriji Crne Gore, a za koji nije moguće utvrditi gdje se dogodio ili koji je posljedica uništenja akciznih proizvoda pod carinskim nadzorom;

2) djelimičan manjak ili gubitak akciznih proizvoda nastao za vrijeme odloženog plaćanja akcize koji je neodvojivo povezan sa svojstvima proizvoda i nastao tokom proizvodnje, skladištenja i kretanja akciznih proizvoda.

(3) Proizvodi iz stava 2 tačka 1 ovog člana su potpuno uništeni ili nepovratno izgubljeni kada ih više nije moguće koristiti kao akcizne proizvode.

(4) Djelimičan manjak ili gubitak akciznih proizvoda iz stava 2 tačka 2 ovog člana nastao tokom kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize ne smatra se stavljanjem akciznih proizvoda u promet u mjeri u kojoj je iznos gubitka niži od zajedničkog praga djelimičnog gubitka za te akcizne proizvode utvrđenog delegiranim aktom Evropske komisije 2022/1636, osim u slučaju opravdane sumnje na prevaru ili nepravilnost dio djelimičnog gubitka koji premašuje zajednički prag smatra se stavljanjem u promet.

(5) U slučaju potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka akciznih proizvoda tokom kretanja akciznih proizvoda iz države članice u kojoj su akcizni proizvodi stavljeni u promet odnosno, djelimičnog gubitka akciznih proizvoda neodvojivo povezanog sa svojstvima proizvoda primjenjuju se st. 2, 3 i 4 ovog člana.

(6) Akcizni proizvodi koji se drže na palubi brodova koja plove morskim prelazima između Crne Gore i druge države članice Evropske unije ili koji leti između Crne Gore i druge države članice Evropske unije, ali koji nisu na raspolaganju za prodaju kada se brod ili avion nalazi na teritoriji Crne Gore, ne podliježu obavezi plaćanja akcize u Crnoj Gori.

(7) Bliži način i postupak u vezi utvrđivanja količine dozvoljenog manjka i gubitka akciznih proizvoda, propisuje Ministarstvo.

Oslobođenja od plaćanja akcize za putnike u treće zemlje ili treća područja

Član 36

(1) Akciza se ne plaća na akcizne proizvode:

1) koji se prodaju na brodovima i aerodromima za vrijeme plovitbe morem ili leta u treće države ili treće teritorije;

2) koji su u prodaji u prodajnim mjestima akciznih skladišta odnosno u carinskim skladištima u vazдушnim lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni promet putnicima koji putuju u treće države ili treće teritorije, uz podnošenje na uvid ukrcajne karte;

3) koje unosi fizičko lice koje ih samo prevozi za sopstvene potrebe iz treće države ili treće teritorije;

4) koje fizičko lice iz treće države ili iz trećih teritorija u malim pošiljkama koje nijesu komercijalne prirode besplatno šalje fizičkom licu u Crnoj Gori;

5) koje fizičko lice u malim pošiljkama, koje nijesu komercijalne prirode, besplatno šalje drugom fizičkom licu u Crnoj Gori za koje je propisano oslobođenje od plaćanja carine u skladu sa carinskim propisima.

(2) Akciza se ne plaća kada fizičko lice prevozi iz treće države ili iz trećih teritorija pogonsko gorivo u standardnim rezervoarima motornih vozila ili u odgovarajućim prenosivim kanistrima za rezervno gorivo zapremnine do 10 litara.

(3) Vrijednosne limite i količinu robe uvezene u ličnom prtljagu lica koja putuju iz trećih država i robe uvezene kao mala pošiljka nekomercijalnog značaja za koju se akciza ne plaća propisuje Ministarstvo.

X.POVRAĆAJ PLAĆENE AKCIZE

Povraćaj plaćene akcize

Član 37

(1) Pravo na povraćaj plaćene akcize ima:

1) držalac akciznog skladišta, koji je akcizne proizvode, koji su već stavljeni u promet u Crnoj Gori, unio u akcizno skladište;

2) proizvođač akciznih proizvoda koji je akcizne proizvode na koje je plaćena akciza upotrijebio za proizvodnju novih akciznih proizvoda;

3) oslobođeni korisnik koji je akcizne proizvode na koje je plaćena akciza potrošio za namjene iz čl. 87 i 99 ovog zakona;

4) uvoznik koji vraća uvezene proizvode u inostranstvo u nepromijenjenom stanju, a za koje je prilikom njihovog uvoza platio akcizu;

5) izvoznik koji izvozi akcizne proizvode na koje je plaćena akciza, osim izvoza zbog uništenja;

6) akcizni obveznik na akcizne proizvode iz člana 5 stava 2 ovog zakona koji su postali neupotrebljivi zbog izmjene posebnih propisa i koji su uništeni pod carinskim nadzorom;

7) lice koje je platilo akcizu na energente koji su zagađeni ili slučajno pomiješani i vraćeni u akcizno skladište radi recikliranja.

(2) Pravo na povraćaj plaćene akcize ima pravno ili fizičko lice koje u okviru obavljanja djelatnosti akcizne proizvode ili proizvode iz člana 5 stav 1 tač. 2 do 7 ovog zakona otpremi u drugu državu članicu.

(3) Pravo na povraćaj iz stava 2 ovog člana ostvaruje ovjereni pošiljalac ili povremeni ovjereni pošiljalac na osnovu potvrde o prijemu koju je podnio ovjereni primalac ili povremeni ovjereni primalac iz druge države članice Evropske unije u informacionom sistemu iz člana 48 ovog zakona ili na osnovu drugog dokaza iz člana 50 ovog zakona.

(4) Zahtjev za povraćaj plaćene akcize lica iz stava 1 ovog člana podnosi se carinskom organu u roku od 30 dana od isteka mjeseca u kojem je akciza plaćena.

(5) Bliže uslove i način ostvarivanja prava na povraćaj plaćene akcize propisuje Ministarstvo.

Povraćaj dijela plaćene akcize za komercijalni prevoz robe i putnika

Član 38

(1) Pravo na povraćaj plaćene akcize do iznosa iz člana 96 stav 3 tačka 4 alineja 2 ovog zakona mogu da ostvare kupci gasnih ulja, kupljenih bezgotovinskim načinom plaćanja u Crnoj Gori ako se gasno ulje koristi kao pogonsko gorivo:

- u komercijalnom prevozu tereta, registrovanim kamionom koji je namijenjen isključivo za drumski prevoz tereta, isključujući prevoz automobila, i ima nosivost koja nije manja od 7,5 tona;

- u komercijalnom prevozu putnika, drumskim prevoznim sredstvima kategorije M2 ili M3, u skladu sa propisima kojima se uređuje homologacija vozila, nezavisno da li se radi o redovnom ili povremenom prevozu;

(2) Povraćaj akcize pripada u visini razlike akcize važeće na dan kupovine gasnog ulja u Crnoj Gori i visine akcize propisane članom 96 stava 3 tačka 4 alineja 2 ovog zakona.

(3) Zahtjev za povraćaj plaćene akcize lica iz stava 1 ovog člana podnose carinskom organu u roku od 15 dana od isteka kvartala u kojem je gasno ulje nabavljeno.

(4) Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana kupci gasnih ulja iz stava 1 ovog člana, dužni su da podnesu:

1) dokaz o registraciji za obavljanje djelatnosti iz stava 1 ovog člana;

2) licencu, odnosno odobrenje za rad u skladu sa posebnim zakonom;

3) dokaz o registraciji osnovnog sredstva, ako je obavezna registracija, odnosno dokaz o vlasništvu za osnovna sredstva za koja nije obavezna registracija;

4) fiskalizovani račun trgovca gorivom sa podacima u skladu sa posebnim propisom i podatkom o registarskoj oznaci motornog vozila.

(5) Carinski organ pribavlja po službenoj dužnosti sljedeće dokaze:

1) dokaz o izmirenim poreskim i carinskim obavezama, ako se vrši povraćaj na račun kupca gasnih ulja;

2) dokaz o iznosu poreskog duga, ako se iz priznatog iznosa za povraćaj izmiruju druge poreske obaveze;

i

3) kopije mjesečnih prijava za obračun poreza na dodatu vrijednost, za period za koji se traži povraćaj, ako je podnosilac zahtjeva obveznik poreza na dodatu vrijednost.

(6) Zahtjev iz stava 3 ovog člana mora biti zasnovan na potpunim i istinitim podacima, te podnesene vjerodostojne i valjane isprave kojima se dokazuje osnovanost zahtjeva.

(7) Nadležni carinski organ može zahtijevati podnošenje i drugih dokaza za koje ocijeni da su bitni za odlučivanje po zahtjevu.

(8) Korisnici prava na povraćaj iz stava 1 ovog člana upisuju se u registar korisnika prava na povraćaj plaćene akcize za gasno ulje koje se koristi za komercijalni prevoz robe i putnika.

(9) Bliže uslove i način povraćaja kao i uslove u vezi sa upisivanjem u registar korisnika prava na povraćaj plaćene akcize za gasna ulja u komercijalnom prevozu robe i putnika, sadržaj zahtjeva za povraćaj kao i potrebne dokaze za ostvarivanje prava na povraćaj, sadržaj i način vođenja evidencija propisuje Ministarstvo.

Povraćaj dijela plaćene akcize za energente koji se koriste za pogon stacionarnih radnih mašina za upotrebu u prehrambenoj industriji

Član 39

(1) Pravo na povraćaj dijela plaćene akcize za energente koji se koriste za pogon stacionarnih radnih mašina za upotrebu u prehrambenoj industriji, mogu da ostvare kupci ako se energenti koriste za pogon stacionarnih radnih mašina za upotrebu u prehrambenoj industriji.

(2) Bliže uslove i način povraćaja, iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Povraćaj plaćene akcize za energente koji se koriste u avionskom i pomorskom saobraćaju

Član 40

(1) Oslobođenje iz člana 99 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, kupac gasnih ulja ostvaruje u slučajevima kada nije moguće nabaviti energente iz akciznih skladišta, a nesumnjivo se može utvrditi njihova upotreba.

(2) Zahtjev za povraćaj plaćene akcize iz stava 1 ovog člana, podnosi se carinskom organu do zadnjeg dana u tekućem za prethodni mjesec u kojem je energent nabavljen.

(3) Lice iz stava 1 ovog člana uz zahtjev za povraćaj akcize u avionskom saobraćaju, podnosi:

1) kopiju potvrde o registraciji aviona;

2) račun o nabavljenom energentu (izdat u skladu sa propisima kojima se uređuje porez na dodatu vrijednost);

3) račun o izvršenoj usluzi u okviru obavljanja komercijalnih operacija u avionskom saobraćaju ako korisnik povraćaja nije javni organ.

(4) Dokaz da, kupac iz stava 1 ovog člana, na dan podnošenja zahtjeva za povraćaj akcize, nema neizmirenih poreskih i carinskih obaveza carinski organ pribavlja po službenoj dužnosti.

(5) Lice iz stava 1 ovog člana uz zahtjev za povraćaj akcize u pomorskom saobraćaju, podnosi:

1) kopiju registracije plovnog objekta kod nadležnog organa;

2) evidenciju potrošnje energenata za obavljanje registrovane djelatnosti sa pripadajućim računima o nabavljenom energentu računima za isporučenu robu ili obavljene usluge u okviru obavljanja djelatnosti pomorskog obalnog prevoza putnika ili tereta, odnosno obavljanja komercijalnog prevoza na unutrašnjim plovnim putevima;

3) korisnik prava je dužan na plovnom objektu, odnosno plovilu držati evidenciju potrošnje (sa svim pripadajućim računima u originalu ili kopiji), kao i da je u svakom trenutku na zahtjev carinskih službenika ili drugih nadležnih organa da na uvid;

4) dokaz da na dan podnošenja zahtjeva za povraćaj akcize, nema neizmirenih poreskih i carinskih obaveza;

(6) Zahtjev iz st. 2 i 3 ovog člana mora biti zasnovan na potpunim i istinitim podacima, kao i podnesene vjerodostojne i valjane isprave kojima se dokazuje osnovanost zahtjeva.

(7) Nadležni carinski organ može zahtijevati podnošenje i drugih dokaza za koje ocijeni da su bitni za odlučivanje po zahtjevu.

(8) Bliže uslove i način povraćaja, kao i sadržaj zahtjeva za povraćaj plaćene akcize za energente koji se koriste u avionskom i pomorskom saobraćaju propisuje Ministarstvo.

Povraćaj plaćene akcize za energente koji se koriste za pogon poljoprivrednih mašina na registrovanom poljoprivrednom gazdinstvu

Član 41

(1) Oslobođenje iz člana 99 stav 1 tačka 3 ovog zakona kupac gasnih ulja ostvaruje povraćajem plaćene akcize ako energent upotrebljava za pogon poljoprivrednih mašina na registrovanom poljoprivrednom gazdinstvu.

(2) Organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede utvrđuje podršku registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima u visini iznosa plaćene akcize na gasna ulja koja se koriste za pogon poljoprivrednih mašina.

(3) Zahtjev za povraćaj plaćene akcize iz stava 1 ovog člana podnosi se organu državne uprave nadležnom za poslove sprovođenja mjera podrške u poljoprivredi.

(4) Nadležni organ iz stava 2 ovog člana može zahtijevati podnošenje i drugih dokaza za koje ocijeni da su bitni za odlučivanje po zahtjevu.

(5) Povraćaj plaćene akcize ostvaruje se u obliku novčanog povraćaja, na osnovu utvrđenih površina i vrsta poljoprivredne proizvodnje koje ostvaruju podršku, u skladu sa podacima organa uprave nadležnog za poslove sprovođenja mjera podrške u poljoprivredi.

(6) Pravo na povraćaj plaćene akcize iz stava 1 ovog člana može da ostvari nosilac poljoprivrednog gazdinstva, fizičko lice, pravno lice i udruženje pravnih ili fizičkih lica.

(7) Kontrolu korišćenja podrške iz stava 2 ovog člana vrši organ uprave nadležan za poslove sprovođenja mjera podrške u poljoprivredi.

(8) Bliži način ostvarivanja podrške, visinu i dinamiku isplate sredstava propisuje Ministarstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede.

Povraćaj plaćene akcize za energente koji se koriste za pogon ribolovnih plovih objekata

Član 42

(1) Oslobođenje iz člana 99 stav 1 tačka 2 ovog zakona kupac energenata ostvaruje povraćajem plaćene akcize ako se energent, upotrebljava za pogon ribolovnih plovih objekata.

(2) Pravo na povraćaj plaćene akcize iz stava 1 ovog člana mogu da ostvare lica koja obavljaju privredni ribolov, na osnovu dozvole nadležnog organa.

(3) Povraćaj akcize pripada u visini akcize važeće na dan kupovine energenata u Crnoj Gori, propisane članom 96 stav 3 tačke 4 alineja 1 ovog zakona.

(4) Zahtjev za povraćaj plaćene akcize iz stava 1 ovog člana, podnosi se nadležnom carinskom organu do zadnjeg dana u tekućem za prethodni mjesec u kojem je energent nabavljen.

(5) Nadležni carinski organ vrši obračun plaćene akcize za gasna ulja na osnovu potvrde o broju ostvarenih ribolovnih dana, broju sati provedenih u ribolovu i ukupno utrošenoj količini gasnih ulja, za svako plovilo pojedinačno, koju po službenoj dužnosti pribavlja od organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede.

(6) Lice iz stava 2 ovog člana uz zahtjev za povraćaj akcize, podnosi:

1) kopiju dozvole za obavljanje privrednog ribolova;

2) dokaz da na dan podnošenja zahtjeva za povraćaj akcize, nema neizmirenih poreskih i carinskih obaveza;

3) potvrdu da je ribolovni plovni objekat opremljen funkcionalnim satelitskim sistemom praćenja, automatskom identifikacijom ili drugim sistemom koji omogućava kontrolu kretanja i elektronskom evidencijom o ribolovu i ribolovnim aktivnostima;

4) potvrdu organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede o odobrenim količinama energenata za svaki ribolovni plovni objekat, koji je upisan u dozvoli za obavljanje privrednog ribolova, pojedinačno;

5) fiskalizovani račun trgovca gorivom sa podacima u skladu sa posebnim propisom;

(7) Zahtjev iz stava 3 ovog člana mora biti zasnovan na potpunim i istinitim podacima, kao i podnesene vjerodostojne i valjane isprave kojima se dokazuje osnovanost zahtjeva.

(8) Nadležni carinski organ može zahtijevati podnošenje i drugih dokaza za koje ocijeni da su bitni za odlučivanje po zahtjevu.

(9) Bliže uslove i način povraćaja, kao i sadržaj zahtjeva za povraćaj plaćene akcize za energente koji se koriste za pogon ribolovnih plovni objekata propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede.

XI.KRETANJE AKCIZNIH PROIZVODA U REŽIMU ODLOŽENOG PLAĆANJA AKCIZE

Kretanje akciznih proizvoda na teritoriji Crne Gore

Član 43

Kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize na teritoriji Crne Gore je kretanje koje je započelo i završilo u Crnoj Gori.

Član 44

(1) Akcizni proizvodi kreću se u režimu odloženog plaćanja akcize na teritoriji Crne Gore kada se otpremaju iz akciznog skladišta:

1) u drugo akcizno skladište, uključujući kretanje preko teritorije druge države članice Evropske unije, odnosno kretanje preko teritorije treće države ili treće teritorije,

2) do mjesta direktne isporuke na teritoriji Crne Gore, kada je to mjesto odobreno ovlaštenom imaocu akcizne dozvole u skladu sa odredbama člana 48 ovog zakona, uključujući kretanje preko teritorije druge države članice Evropske unije odnosno kretanje preko teritorije treće države ili treće teritorije,

3) u pogon oslobođenog korisnika,

4) u mjestu na teritoriji Crne Gore gdje akcizni proizvodi napuštaju teritoriju Evropske unije,

5) do carinskog organa izlaza, u skladu sa članom 329 stav 5 Regulative za sprovođenje (EU) 2015/2447, koji je istovremeno carinarnica otpreme za postupak spoljnog tranzita kada je to predviđeno članom 189 stav 4 Delegirane Regulative (EU) 2015/2446.

(2) Akcizni proizvodi se kreću u režimu odloženog plaćanja akcize na teritoriji Crne Gore kada ih nakon završetka carinskog postupka stavljanja robe u slobodan promet otprema registrovani pošiljalac od mjesta uvoza, u skladu sa članom 45 stavom 2 ovog zakona u akcizno skladište imaoca akcizne dozvole, pogon oslobođenog korisnika ili do mjesta direktne isporuke odobrenog imaocu akcizne dozvole, u skladu sa članom 48 ovog zakona.

(3) Stav 1 tačka 2 ovog člana ne primjenjuje se na duvanske proizvode.

(4) Izuzetno od stava 1 ovog člana, akcizni proizvodi kreću se u režimu odloženog plaćanja akcize na teritoriji Crne Gore kada se otpremaju iz pogona oslobođenog korisnika u akcizno skladište, uz prethodnu saglasnost nadležnog carinskog organa.

(5) Oslobođeni korisnik je u obavezi, prije početka kretanja, podnijeti zahtjev nadležnom carinskom organu za odobrenje kretanja.

(6) Odredbe st. 1 do 5 ovog člana primjenjuju se i na kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize čija visina akcize iznosi nula eura.

Kretanje akciznih proizvoda između Crne Gore i drugih država članica

Član 45

(1) Akcizni proizvodi kreću se u režimu odloženog plaćanja akcize između Crne Gore i drugih država članica Evropske unije, uključujući kretanje preko teritorije druge države članice odnosno kretanje preko teritorije treće države ili trećih teritorija kada se otpremaju:

1) iz akciznog skladišta u Crnoj Gori, od strane imaoca akcizne dozvole, u drugu državu članicu Evropske unije:

- u akcizno skladište,

- registrovanom primaocu,

- povremeno registrovanom primaocu,

- primaocu iz člana 31 stav 5 ovog zakona, do mjesta na kojem akcizni proizvodi napuštaju teritoriju Evropske unije,

- do mjesta direktne isporuke, kada je to mjesto odobreno imaocu akcizne dozvole ili registrovanom primaocu u skladu sa zakonodavstvom države članice odredišta,

- do carinskog organa izlaza, u skladu sa članom 329 stava 5 Regulative (EU) 2015/2447, koji je istovremeno otpremni carinski organ za postupak spoljnog tranzita kada je to predviđeno u skladu sa članom 189 stav 4 Delegirane Regulative (EU) 2015/2446,

2) od mjesta uvoza u Crnoj Gori do mjesta odredišta iz tačke 1 ovog stava od strane registrovanog pošiljaoca,

3) iz akciznog skladišta ili od mjesta uvoza u drugoj državi članici na područje Crne Gore:

- u akcizno skladište,
- registrovanom primaocu,
- povremeno registrovanom primaocu,
- primaocu iz člana 31 stav 1 ovog zakona,
- do mjesta na kojem akcizni proizvodi napuštaju teritoriju Unije,
- do mjesta direktne isporuke, kada je to mjesto odobreno imaocu akcizne dozvole ili registrovanom primaocu,

- do carinskog organa izlaza, u skladu sa odredbama člana 329 stav 5 Regulative za sprovođenje (EU) 2015/2447, koji je istovremeno otpremni carinski organ za postupak spoljnog tranzita kada je to predviđeno u skladu sa odredbama člana 189 stav 4 Delegirane Regulative (EU) 2015/2446.

- kada se kretanje u režimu odloženog plaćanja akcize između drugih država članica Evropske unije odvija preko teritorije Crne Gore.

(2) Mjestom uvoza iz stava 1 tačka 2 ovog člana je mjesto gdje su akcizni proizvodi stavljeni u promet u skladu sa članom 201 Regulative (EU) br. 952/2013.

(3) Akcizni proizvodi mogu se od mjesta uvoza u Crnoj Gori kretati u režimu odloženog plaćanja akcize samo ako deklarant ili drugo lice direktno ili indirektno uključeno u ispunjavanje carinskih formalnosti u skladu sa članom 15 Regulative (EU) br. 952/2013, carinskom organu uvoza podnese:

1) akcizni broj iz člana 19 stav 2 Regulative (EU) br. 389/2012 kojim se identifikuje registrovani pošiljalac za to kretanje,

2) akcizni broj iz člana 19 stav 2 Regulative (EU) br. 389/2012 kojim se identifikuje primalac u drugoj državi članici Evropske unije kojem se akcizni proizvodi otpremaju; i

3) dokaz da su akcizni proizvodi namijenjeni otpremi sa teritorije Crne Gore na teritoriju druge države članice Evropske unije.

(4) Izuzetno od stava 1 tačka 3 ovog člana, akcizni proizvodi se kreću u režimu odloženog plaćanja akcize od lica iz druge države članice Evropske unije koja u skladu sa zakonodavstvom te države može otpremati akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize do mjesta direktne isporuke na teritoriji Crne Gore, kada je to mjesto odobreno ovlaštenom imaocu akciznog skladišta ili registrovanom primaocu u skladu sa članom 46 ovog zakona

(5) Odredbe st. 1 do 4 ovog člana primjenjuju se i na kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize čija visina akcize iznosi nula eura.

Direktna isporuka

Član 46

(1) Nadležni carinski organ može ovlaštenom držaocu akciznog skladišta i registrovanom primaocu odobriti da akcizne proizvode prima na mjestu direktne isporuke u Crnoj Gori.

(2) Mjestom direktne isporuke iz stava 1 ovog člana smatra se mjesto različito od akciznog skladišta, kao i od mjesta prijema akciznih proizvoda određenih odobrenjem za registrovanog primaoca.

(3) Mjesto direktne isporuke odobrava nadležni carinski organ ovlaštenom držaocu akciznog skladišta ili registrovanom primaocu na osnovu zahtjeva.

(4) Ovlašćeni držalac akciznog skladišta, odnosno registrovani primalac nadležnom carinskom organu dostavlja podatke o mjestu direktne isporuke i njegovoj identifikacionoj oznaci.

(5) Mjesto direktne isporuke određuje se akciznom dozvolom za ovlaštenog imaoca akciznog skladišta i za akcizno skladište i odobrenjem za registrovanog primaoca, kojim se mogu odrediti dodatne mjere nadzora.

(6) Primalac proizvoda na mjestu direktne isporuke ne može se odobriti povremeno registrovanom primaocu.

(7) Bliži način i postupak odobrenja mjesta direktne isporuke propisuje Ministarstvo.

Početak i završetak kretanja u režimu odloženog plaćanja akcize

Član 47

(1) Kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize iz člana 16 ovog zakona započinje kada akcizni proizvodi napuste akcizno skladište otpreme odnosno kada ih odmah nakon stavljanja u slobodan promet u skladu sa članom 201 Regulative (EU) br. 952/2013 otprema registrovani pošiljalac.

(2) Kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize iz člana 16 ovog zakona završava se kada primalac primi akcizne proizvode, odnosno kada akcizni proizvodi napuste teritoriju Evropske unije.

(3) U slučajevima iz člana 45 stav 1 tačka 5 i člana 45 stav 1 tačka 1 alineja 7 i tačka 3 alineja 7 ovog zakona kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja završava se kada su stavljeni u postupak spoljnog tranzita.

Sistem kontrole kretanja akciznih proizvoda (EMCS sistem)

Član 48

(1) Akcizni proizvodi kreću se u režimu odloženog plaćanja akcize između država članica, odnosno na teritoriji Crne Gore samo ako se kretanje odvija uz primjenu e-AD u informacionom sistemu iz člana 1 Odluke (EU) 2020/263 Evropskog parlamenta i Savjeta o informacionoj obradi kretanja i nadzora akcizne robe (SL L 58, 27.2. 2020., str. 43.), osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

(2) E-AD iz stava 1 ovog člana je dokument kojim se dokazuje da se u njemu navedene vrste i količine akciznih proizvoda kreću u režimu odloženog plaćanja akcize.

Pojednostavljeni postupak

Član 49

(1) Izuzetno od člana 48 ovog zakona, kada se kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize u cijelosti odvija na teritoriji Crne Gore, i to između akciznih skladišta istog ovlašćenog imaoaca akciznog skladišta, može se odobriti pojednostavljenje postupka, uključujući mogućnost odstupanja od potrebe za elektronskim nadzorom tog kretanja

(2) Pojednostavljenje postupka, uključujući mogućnost odstupanja od potrebe za elektronskim nadzorom kretanja, može se odobriti i u drugim slučajevima kada se kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize u cijelosti odvija na teritoriji Crne Gore.

(3) Na osnovu sporazuma između Crne Gore i druge države članice Evropske unije može se odobriti pojednostavljenje postupka, uključujući mogućnost odstupanja od elektronskog nadzora kretanja, kada isti pošiljalac često i redovno otprema akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize istom primaocu, uključujući kretanje fiksnim cjevovodima.

(4) Način sprovođenja pojednostavljenog postupka i prateća dokumentacija, odnosno isprave za kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize na teritoriji Crne Gore propisuje Ministarstvo.

Posebnosti kretanja akciznih proizvoda prema oslobođenom korisniku

Član 50

(1) Izuzetno od člana 51 ovog zakona, u slučaju iz člana 44 stav 1 tačka 3 ovog zakona kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize za namjene iz člana 87 stav 1 i člana 99 stav 1 tač. 4, 5 i 6 ovog zakona dozvoljeno je uz elektronski prateći akcizni dokument iz sistema iz člana 48 opvog zakona⁰ (u daljem tekstu: e-PAD). (2) Pošiljalac – ovlašćeni držalac akciznog skladišta podnosi nacrt e-PAD carinskom organu koristeći informacioni sistem iz stava 1 ovoga člana najkasnije na dan otpreme, a informacioni sistem carinskog organa vrši elektronsku provjeru podataka u nacrtu e-PAD.

(3) Pošiljalac – ovlašćeni imalac akciznog skladišta može otkazati e-PAD koristeći informacioni sistem iz stava 1 ovog člana sve dok akcizni proizvodi nijesu napustili akcizno skladište otpreme.

(4) Štampana verzija e-PAD-a je isprava koja prati pošiljku akciznih proizvoda kojom se dokazuje da se navedene vrste i količine akciznih proizvoda kreću u režimu odloženog plaćanja akcize.

(5) Primalac – oslobođeni korisnik šalje informacionom sistemu carinskog organa potvrdu o prijemu odmah, a najkasnije petog radnog dana nakon prijema akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize, osim u posebno opravdanim slučajevima o čijoj opravdanosti odlučuje nadležni organ.

(6) U slučaju iz člana 44 stav 4 ovog zakona kretanje akciznih proizvoda dokumentuje se drugim ispravama, uz prethodno odobrenje nadležnog carinskog organa.

(7) Strukturu i sadržaj e-PAD i potvrde o prijemu, postupanje prilikom informacione razmjene podataka i postupanje u slučaju nedostupnosti sistema propisuje Ministarstvo.

Postupanje prilikom kretanja na teritoriji Crne Gore uz primjenu informacionog Sistema kontrole kretanja akciznih proizvoda

Član 51

(1) U slučaju iz člana 44 stav 1 tač. 1, 2, 4 i 5 i stava 2 ovog zakona pošiljalac – imalac akcizne dozvole, odnosno registrovani pošiljalac podnosi nacrt e-AD carinskom organu, koristeći informacioni sistem iz člana 48 ovog zakona najranije sedam dana prije datuma otpreme akciznih proizvoda naznačenog na e-AD, a najkasnije na dan otpreme.

(2) Informacioni sistem carinskog organa vrši elektronsku provjeru podataka u nacrtu e-AD i ako su podaci ispravni dokumentu dodjeljuje jedinstveni referentni broj (u daljem tekstu: JRB).

(3) Pošiljalac – imalac akcizne dozvole ili registrovani pošiljalac mora licu koje prati akcizne proizvode ili, ako takvog lica nema, prevozniku dati podatak o JRB e-AD-a, a koji su tokom kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize dužni na zahtjev podnijeti nadležnim organima.

(4) Izuzetno od st.1 i 2 ovog člana, pošiljalac – imalac akcizne dozvole kada otprema akcizne proizvode fiksnim cjevovodima, podnosi nacrt e-AD carinskom organu koristeći informacioni sistem nakon prolaska kroz mjerni sistem za dinamičko i neprekidno mjerenje količine tečnosti različitih od vode i/ili mjernu posudu i rezervoar sa odgovarajućom opremom kojom je moguće odrediti zapreminu (volumen) medija u mjernoj posudi ili rezervoaru i/ili mjerilom mase, a u zavisnosti od vrste akciznih proizvoda za koju su namijenjena.

(5) Komercijalni dokument koji sadrži JRB mora stići do mjesta odredišta najkasnije u roku od 24 sata od otpreme akciznih proizvoda na koje se odnosi.

(6) Pošiljalac – imalac akcizne dozvole ili registrovani pošiljalac može otkazati e-AD koristeći informacioni sistem sve dok kretanje nije započeto u skladu sa članom 47 stav 1 ovog zakona i mora ispuniti polja u nacrtu poruke o otkazivanju i podnijeti je informacionom sistemu carinskog organa, a registrovani pošiljalac i ispostaviti novi e-AD.

(7) Pošiljalac iz stava 1 ovoga člana može tokom kretanja u režimu odloženog plaćanja akcize, koristeći informacioni sistem, promijeniti mjesto odredišta ili primaoca i navesti novo mjesto koje može biti jedno od odredišta iz člana 44 stav 1 tač. 1, 2, 4 ili 5 ovog zakona ako je pošiljalac ovlašćeni imalac akciznog skladišta ili iz člana 44 stav 1 tač. 1, 2 ili 3 ovog zakona ako je pošiljalac registrovani pošiljalac.

(8) Pošiljalac iz stava 1 ovoga člana podnosi nacrt elektronskog dokumenta o promjeni odredišta, korišćenjem informacionog sistema.

(9) U slučaju iz člana 44 stav 1 tač. 4 i 5 ovog zakona deklarant podnosi carinskom organu izvoza jedinstvenu referentnu oznaku e-AD-a za akcizne proizvode navedene u izvoznj deklaraciji.

(10) U slučaju iz člana 44 stav 1 tač. 1 i 2 i stava 2 ovog zakona primalac – ovlašćeni imalac akciznog skladišta odnosno oslobođeni korisnik šalje informacionom sistemu carinskog organa potvrdu o prijemu odmah, a najkasnije petog radnog dana nakon prijema akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize, osim u posebno opravdanim slučajevima, o čijoj opravdanosti odlučuje carinski organ.

(11) U slučaju iz člana 44 stav 1 tač. 4 i 5. ovog zakona carinski organ izvoza izdaje potvrdu o izvozu, korišćenjem informacionog sistema, na osnovu informacija o izlazu robe koju je primio od carinskog organa izlaza određenog u skladu sa članom 329 Regulative (EU) 2015/2447 ili organa u kojem se obavljaju formalnosti za izlaz robe iz carinskog područja Evropske unije i kojima se potvrđuje da su akcizni proizvodi napustili teritoriju Evropske unije.

(12) U slučaju iz stava 8 ovog člana informacioni sistem carinskog organa vrši elektronsku provjeru podataka u potvrdi o izvozu i nakon što su ti podaci verifikovani, šalje potvrdu o izvozu pošiljaocu – imaocu akcizne dozvole.

(13) Elektronsku razmjenu poruka i verifikaciju podataka propisuje Ministarstvo.

Postupanje prilikom kretanja između Crne Gore i druge države članice uz primjenu Sistema kontrole kretanja akciznih proizvoda

Član 52

(1) U slučaju iz člana 45 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, pošiljalac –imalac akciznih proizvoda odnosno registrovani pošiljalac podnosi nacrt e-AD carinskom organu i koristeći informacioni sistem iz člana 48 ovog zakona najranije sedam dana prije otpreme akciznih proizvoda naznačenog na e-AD, a najkasnije na dan otpreme.

(2) Informacioni sistem carinskog organa vrši elektronsku provjeru podataka u nacrtu e-AD-a i ako su podaci ispravni, dokumentu dodjeljuje JRB.

(3) Pošiljalac – imalac akcizne dozvole ili registrovani pošiljalac mora licu koje prati akcizne proizvode ili, ako takvog lica nema, prevozniku dati podatak o JRB e-AD-a, a koju su tokom kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize dužni na zahtjev podnijeti nadležnim organima.

(4) Pošiljalac – imalac akcizne dozvole ili registrovani pošiljalac mora osigurati da tokom kretanja akcizne proizvode prati i potvrda o oslobođenju od plaćanja akcize kada ih otprema licu iz člana 31 stav 5 ovog zakona.

(5) Pošiljalac – imalac akcizne dozvole ili registrovani pošiljalac može koristeći informacioni sistem otkazati e-AD sve dok kretanje nije započeto u skladu sa članom 47 stav 1 ovog zakona.

(6) Pošiljalac je dužan da ispuni polja u nacrtu poruke o otkazivanju i da je podnese informacionom sistemu carinskog organa, a registrovani pošiljalac je dužan ispostaviti novi e-AD.

(7) Pošiljalac – imalac akcizne dozvole ili registrovani pošiljalac može tokom kretanja u režimu odloženog plaćanja akcize, koristeći informacioni sistem, promijeniti mjesto odredišta ili primaoca i navesti novo koje može biti jedno od odredišta iz člana 45 stav 1 tačka 1 al. 1, 2, 3, 5, 6 i 7 ovog zakona.

(8) Pošiljalac je dužan da podnese nacrt elektronskog dokumenta o promjeni odredišta, korišćenjem informacionog sistema.

(9) U slučajevima iz člana 45 stav 1 tačka 3 al. 1, 2, 3 i 6 ovog zakona, kada carinski organ primi od države članice otpreme e-AD prosljeđuje ga primaocu –imaocu akcizne dozvole ili registrovanom primaocu ili povremeno registrovanom primaocu.

(10) U slučaju iz člana 45 stav 1 tačka 3 ovog zakona, primalac – imalac akcizne dozvole ili registrovani primalac ili povremeno registrovani primalac šalje informacionom sistemu carinskog organa potvrdu o prijemu odmah, a najkasnije petog radnog dana nakon prijema akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize, osim u posebno opravdanim slučajevima o čijoj opravdanosti odlučuje carinski organ.

(11) Ovlašćeni imalac akciznog skladišta ili registrovani primalac koji imaju odobrenje za primanje akciznih proizvoda na mjestu direktne isporuke na teritoriji Crne Gore podnose potvrdu o prijemu carinskom organu putem informacionog sistema.

(12) Izuzetno od stava 5 ovog člana, nadležni carinski organ može potvrditi završetak kretanja koristeći informacioni sistem ako od povremeno registrovanog primaoca prihvati dokaz o završetku kretanja.

(13) U slučaju iz člana 46 stav 1 tačka 3 ovog zakona, primalac – **lice iz člana 31** stav 1 ovog zakona potvrđuje prijem akciznih proizvoda podnošenjem obavještenja o prijemu koje dostavlja nadležnom područnom carinskom organu najkasnije petog radnog dana nakon prijema akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize radi unošenja u informacioni sistem.

(14) Elektronsku razmjenu poruka i verifikaciju podataka propisuje Ministarstvo.

Postupanje sa akciznim proizvodima koji se izvoze

Član 53

(1) U slučajevima iz člana 45 stav 1 tačka 3 al. 5 i 7 ovog zakona, kada je Crna Gora država članica kojoj se podnosi izvozna deklaracija u skladu sa članom 221 stav 2 Regulative za sprovođenje (EU) 2015/2447 (u daljem tekstu: država članica izvoza), deklarant podnosi carinskom organu izvoza jedinstvenu referentnu oznaku e-AD za akcizne proizvode navedene u izveznoj deklaraciji.

(2) Carinski organ izvoza prije puštanja robe u izvoz provjerava odgovaraju li podaci iz e-AD-a podacima navedenim u izveznoj deklaraciji.

(3) U slučaju nesaglasnosti podataka između e-AD-a i izvezne deklaracije carinski organ o tome obavještava nadležni organ države članice otpreme upotrebom informacionog sistema iz člana 48 stav 1 ovog zakona.

(4) Ako se akcizni proizvodi ne namjeravaju iznijeti iz carinskog područja Evropske unije, carinski organ bez odlaganja o tome obavještava nadležni organ države članice otpreme upotrebom informacionog sistema iz člana 48 stav 1 ovog zakona.

(5) U slučajevima iz člana 45 stav 1 tačka 3 alineja 5 ovog zakona carinski organ izvoza izdaje potvrdu o izvozu, upotrebom informacionog sistema, na osnovu informacija o izlazu robe koje je primio od carinskog organa izlaza određenog u skladu sa članom 329 Regulative za sprovođenje (EU) 2015/2447 ili organa u kojem se obavljaju formalnosti za izlaz robe iz carinskog područja Evropske unije i kojima se potvrđuje da su akcizni proizvodi napustili područje Evropske unije.

(6) U slučajevima iz člana 45 stav 1 tačka 3 alineja 7 ovog zakona carinski organ izvoza izdaje potvrdu o izvozu na osnovu informacija koje je primio od carinskog organa izlaza određenog u skladu sa članom 329 stav 5 Regulative za sprovođenje (EU) 2015/2447.

(7) U slučaju iz st. 5 i 6 ovog člana informacioni sistem carinskog organa vrši elektronsku provjeru podataka u potvrdi o izvozu i nakon što su ti podaci potvrđeni, šalje potvrdu o izvozu informacionom sistemu nadležnog organa države članice otpreme koji je šalje pošiljaocu.

(8) U slučajevima iz člana 45 stav 1 tačka 1 al. 5 i 7 ovoga zakona carinski organ prosljeđuje e-AD nadležnim organima države članice izvoza.

(9) U slučajevima iz stava 8 ovog člana, kada primi od države članice izvoza obavještenje da se akcizni proizvodi ne namjeravaju iznijeti iz carinskog područja Evropske unije, carinski organ o tome bez odlaganja obavještava pošiljaoca iz člana 51 stav 1 ovoga zakona.

(10) Nakon prijema obavještenja pošiljalac otkazuje e-AD u skladu sa članom 57 stav 4 ovoga zakona ili mijenja odredište u skladu sa članom 51 stav 5 ovog zakona.

(11) Ako se u slučajevima iz stava 8 ovog člana informacioni sistem carinskog organa primi od informacionog sistema nadležnog organa države članice izvoza potvrdu o izvozu, prosljeđuje je sistemu pošiljaoca u Crnoj Gori.

Kretanje kad primalac nije odmah poznat

Član 54

(1) U slučaju kretanja energenata u režimu odloženog plaćanja akcize ili unutrašnjim vodenim putevima do primaoca koji nije poznat u trenutku kada pošiljalac podnosi e-AD, podaci koji se odnose na primaoca u tom dokumentu mogu ostati nepopunjeni ako pošiljalac dobije odobrenje za takvo postupanje carinskog organa nadležnog prema njegovom sjedištu odnosno prebivalištu.

(2) Pošiljalac je dužan da postupi u skladu sa postupkom iz člana 55 stav 5 i članu 56 stav 5 ovog zakona i poslati ih informacionom sistemu carinskog organa, odmah nakon što su podaci o primaocu poznati, a najkasnije kada kretanje završi.

(3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se na kretanja iz člana 44 stav 1 tač. 4 i 5 i člana 45 stav 1 tačka 1 al. 5 i 7 ovog zakona.

Nadzor i kretanje energenata

Član 55

Odredbe ovog zakona u vezi nadzora proizvodnje, prerade, skladištenja, kretanja i izvještavanja primjenjuju se na energente iz člana 96 ovog zakona i iz Odluke Komisije br. 2012/209/EU od 20. 4 2012. o primjeni odredaba o kontroli i kretanju iz Direktive Savjeta 2008/118/EZ na određene aditive u skladu sa članom 20. stav 2. Direktive Savjeta 2003/96/EZ i na energente obuhvaćene tarifnim oznakama KN:

1) 1507 do 1518 ako su namijenjeni korišćenju kao pogonsko gorivo, kao dodatak ili sredstvo za poboljšanje pogonskih goriva ili kao gorivo za grijanje;

2) 2707 10, 2707 20, 2707 30 i 2707 50;

3) 2710 12 do 2710 19 68 i od 2710 20 do 2710 20 39 i 2710 2090 (samo za proizvode od kojih se manje od 90% vol. (uključujući gubitke) destiluje na temperaturi od 210 C i najmanje 65% vol (uključujući gubitke) destiluje na temperaturi od 250 C po ISO 3405 metodi (ekvivalent ASTM D 86 metoda));

4) 2710 12 21, 2710 12 25 i 2710 19 29 i 2710 20 90 (samo za proizvode od kojih se manje od 90%vol. (uključujući gubitke) destiluje na temperaturi od 250 C po ISO 3405 metodi (ekvivalent ASTM D 86 metoda));

5) 2711, osim KN 2711 11, 2711 21 i 2711 29;

6) 2901 10;

7) 2902 20, 2902 30, 2902 41, 2902 42, 2902 43 i 2902 44;

8) 3811 11 10, 3811 11 90, 3811 19 00 i 3811 90 00;

9) 2905 11 00 koji nisu sintetičkog porijekla, ako su namijenjeni korišćenju kao pogonsko gorivo, kao dodatak ili sredstvo za poboljšanje motornih goriva ili kao gorivo za grijanje;

10) 3824 90 55, 3824 99 80, 3824 99 85, 3824 99 86, 3824 99 92 (osim dodataka protiv rđe koji kao aktivne supstance sadrže amine, neorganske složene rastvarače i razređivače za lakove i slične proizvode), 3824 99 93, 3824 99 96 (osim dodataka protiv rđe koji kao aktivne supstance sadrže amine, neorganske složene rastvarače i razređivače za lakove i slične proizvode), 3826 00 10 i 3826 00 90.

Rezervni postupak u slučaju nedostupnosti informacionog sistema

Član 56

(1) Ako informacioni sistem iz člana 48 stav 1 ovog zakona nije dostupan i pošiljalac u Crnoj Gori nije u mogućnosti postupati u skladu sa članom 52 st.1, 3, i 5 i članom 56 st.1 i 5 ovog zakona odnosno primalac u Crnoj Gori nije u mogućnosti postupati u skladu sa članom 52 stav 7 i članom 51 stav 7 ovog zakona, carinski organ može odobriti početak kretanja, promjenu odredišta ili završetak kretanja uz primjenu dokumenta za rezervni postupak.

(2) Kada informacioni sistem postane dostupan, pošiljalac postupa u skladu sa članom 52 st.1, 3 i 5 i članom 52 st.1 i 5 ovog zakona, odnosno primalac postupa u skladu sa članom 52 stavom 7 i članom 51 stavom 7 ovog zakona.

(3) U slučajevima iz člana 44 stav 1 tač. 4 i 5 i člana 45 stav 1 tačka 1 al. 5 i 7 ovog zakona pošiljalac dostavlja kopiju dokumenta za rezervni postupak iz stava 1 ovog člana deklarantu (podnosilac deklaracije) koji kopiju tog dokumenta ili njegovu jedinstvenu oznaku dostavlja izveznoj carinskoj ispostavi, odnosno nadležnim organima države članice izvoza.

(4) Sadržaj dokumenta za rezervni postupak mora odgovarati akciznim proizvodima navedenim u izvoznjoj deklaraciji.

(5) Pošiljalac je dužan čuvati kopiju dokumenta za rezervni postupak iz stava 1 ovog člana u svojoj evidenciji.

(6) Bliži način sprovođenja rezervnog postupka u slučaju nedostupnosti informacionog sistema propisuje Ministarstvo.

Drugi dokazi o završetku kretanja

Član 57

(1) Izuzetno od člana 57 ovog zakona, potvrda o prijemu ili potvrda o izvozu je dokaz da je kretanje akciznih proizvoda završeno u skladu sa članom 52 st. 2 i 3 ovog zakona.

(2) Kada ne postoji potvrda o prijemu ili potvrda o izvozu zbog razloga koji su različiti od onih iz člana 57 ovog zakona, carinski organ može prihvatiti i drugi dokaz o završetku kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize u skladu sa st.3 i 4 ovog člana.

(3) U slučajevima iz člana 44 stav 1 tač. 1 i 2 i stav 2 i člana 45 stav 1 tačka 1 al. 1, 2, 3, 4 i 6 i tačka 2 ovog zakona drugi dokaz o završetku kretanja može se pružiti potvrdom nadležnih organa države članice odredišta, odgovarajućim dokazom da su akcizni proizvodi stigli na odredište ili dokumentom za rezervni postupak.

(4) U slučajevima iz člana 44 stav 1 tač. 4 i 5 i člana 45 stav 1 tačka 1 al. 5 i 7 ovog zakona za potrebe određivanja jesu li akcizni proizvodi u okolnostima utvrđenim u stavu 2 ovog člana izneseni sa teritorije Evropske unije, carinski organ:

1) prihvata potvrdu nadležnih organa države članice u kojoj se nalazi izlazna carinska ispostava i kojom se potvrđuje da su akcizni proizvodi izašli sa teritorija Evropske unije ili da su akcizni proizvodi stavljeni u postupak spoljnog tranzita u skladu sa članom 4546 stav 1 tačka 1 alineja 7 ovog zakona kao odgo-varajući dokaz da je roba iznesena sa teritorije Evropske unije;

2) uzima u obzir bilo koju kombinaciju dva ili više sljedećih dokaza:

- dostavnicu,
- dokument koji je potpisao ili ovjerio poslovni subjekt koji je iznio akcizne proizvode sa carinskog područja Evropske unije, a kojim se potvrđuje izlaz robe,
- dokument u kojem carinski organ države članice ili treće države potvrđuje dostavu u skladu sa pravilima i postupcima za takvu potvrdu u toj državi članici ili trećoj državi,
- evidencije poslovnih subjekata o robi isporučenoj na brodove, avione ili ofšorne instalacije, ili
- druge dokaze koje, carinski organ smatra prihvatljivim.

(5) Kada prihvati drugi dokaz iz st. 3 i 4 ovoga člana, carinski organ potvrđuje, koristeći informacioni sistem, da je kretanje akciznih proizvoda završeno.

XII. KRETANJE AKCIZNIH PROIZVODA STAVLJENIH U PROMET IZMEĐU DRŽAVA ČLANICA

Nabavljanje akciznih proizvoda od strane fizičkog lica

Član 58

(1) Za akcizne proizvode koje nabavlja fizičko lice za ličnu upotrebu i prevozi ih sopstvenim prevoznim sredstvom iz teritorije jedne države članice u teritoriju druge države članice Evropske unije akciza se obračunava samo u državi članici u kojoj je akcizni proizvod nabavljen.

(2) Prilikom utvrđivanja da li su duvanske prerađevine uvezene u skladu sa stavom 1 ovog člana namijenjeni za ličnu upotrebu, naročito se uzimaju u obzir sljedeće okolnosti:

- 1) status lica koje posjeduje proizvode i razlog njihovog posjedovanja;
- 2) mjesto gdje se proizvodi nalaze ili, prema okolnostima slučaja, vrsta prevoza;
- 3) dokumentacija koja se odnosi na proizvode;
- 4) karakteristike proizvoda;
- 5) količina proizvoda;
- 6) druge relevantne okolnosti.

(3) Za određivanje količine proizvoda iz stava 2 tačka 5 ovog člana, uzimaju se u obzir sljedeće indikativne količine:

1) duvanske prerađevine:

- 200 cigareta, ili
- 100 cigarilosa (cigare težine do 3 grama po komadu), ili
- 50 cigara, ili
- 250 grama duvana za pušenje, ili
- bilo koju kombinaciju količina duvanskih prerađevina iz al. 1 do 4 ove tačke, pod uslovom da ukupni

procenat iskorišćenih pojedinačno dozvoljenih količina ne prelazi 100 %;

2) alkohol ili alkoholna pića:

- 1 litar alkohola i alkoholnih pića, sa stvarnom zapreminskom alkoholnom jačinom preko 22% vol ili nenedenaturisani etil-alkohol alkoholne jačine 80% vol. ili jači; ili
- 2 litra alkohola ili alkoholnih pića, sa stvarnom zapreminskom alkoholnom jačinom koja ne prelazi 22%, ili
- bilo koju kombinaciju količine pića iz al. 1 i 2 ove tačke, pod uslovom da ukupni procenat iskorišćenih pojedinačno dozvoljenih količina ne prelazi 100%;
- 4 litra mirnog vina;
- 2 litra piva.

Kretanje između država članica akciznih proizvoda stavljenih u promet u komercijalne svrhe

Član 59

(1) Kretanje akciznih proizvoda stavljenih u promet na teritoriji jedne države članice Evropske unije i premještenih na teritoriju druge države članice kako bi tamo bili dostavljeni u komercijalne svrhe dozvoljeno je samo uz primjenu e-PPAD-a u informacionom sistemu iz člana 48 ovog zakona i isključivo između ovlašćenog pošiljaoca i ovlašćenog primaoca.

(2) Kretanje akciznih proizvoda iz stava 1 ovog člana započinje kada akcizni proizvodi napuste lokaciju sjedišta ovlašćenog pošiljaoca ili bilo koju drugu lokaciju o kojoj je obaviješten nadležni carinski organ prije početka kretanja u skladu sa članom 25 st.1 i 2 tačka 4, odnosno članom 25 st. 3 i 4 ovog zakona.

(3) Ovlašćeni pošiljalac podnosi nacrt e-PPAD-a carinskom organu najranije sedam dana prije datuma navedenog u tom dokumentu kao datum otpreme akciznih proizvoda, koristeći informacioni sistem iz člana 48 stav 1 ovog zakona.

(4) Informacioni sistem carinskog organa obavlja elektronsku provjeru podataka navedenih u nacrtu e-PPAD-a i ako su podaci ispravni, dokumentu dodjeljuje pojednostavljenu jedinstvenu referentnu oznaku i o tome obavještava ovlašćenog pošiljaoca a ako podaci nisu ispravni, informacioni sistem carinskog organa o tome obavještava ovlašćenog pošiljaoca.

(5) Informacioni sistem carinskog organa prosljeđuje e-PPAD nadležnom organu države članice odredišta koji ga prosljeđuje ovlašćenom primaocu.

(6) Ovlašćeni pošiljalac je dužan licu koje prati akcizne proizvode ili, ako takvog lica nema, prevozniku dati podatak o pojednostavljenoj jedinstvenoj referentnoj oznaci e-PPAD-a, a koju su tokom kretanja akciznih proizvoda dužni na zahtjev dostaviti na uvid nadležnim organima.

(7) Ovlašćeni pošiljalac može tokom kretanja, koristeći informacioni sistem, promijeniti odredište u drugo mjesto dostave istog ovlašćenog primaoca u istoj državi članici ili u mjesto otpreme.

(8) U slučaju iz stava 7 ovog člana ovlašćeni pošiljalac podnosi nacrt elektronskog dokumenta o promjeni odredišta informacionog sistema carinskog organa.

(9) Kretanje akciznih proizvoda iz stava 1 ovog člana završava kada ovlašćeni primalac primi akcizne proizvode na lokaciji sjedišta ili bilo kojoj drugoj lokaciji o kojoj je obaviješten nadležni carinski organ prije početka kretanja u skladu sa članom 27 ovog zakona.

(10) Po prijemu akciznih proizvoda ovlašćeni primalac podnosi informacionom sistemu carinskog organa potvrdu o prijemu odmah, a najkasnije petog radnog dana nakon završetka kretanja, osim u posebno opravdanim slučajevima, o čijoj opravdanosti odlučuje carinski organ.

(11) Informacioni sistem carinskog organa obavlja elektronsku provjeru podataka navedenih u potvrdi o prijemu a ako su podaci ispravni, ovlašćenom primaocu potvrđuje da je potvrda o prijemu evidentirana. Ako podaci nisu ispravni, informacioni sistem carinskog organa o tome obavještava ovlašćenog primaoca.

(12) Informacioni sistem carinskog organa prosljeđuje potvrđenu potvrdu o prijemu nadležnom organu države članice otpreme koji je prosljeđuje ovlašćenom pošiljaocu.

(13) Odredbe st. 1 do 12 ovoga člana primjenjuju se i na povremenog ovlašćenog pošiljaoca i povremenog ovlašćenog primaoca.

Rezervni postupak u slučaju nedostupnosti informacionog sistema.

Član 60

(1) Izuzetno od člana 47 ovog zakona, kada informacioni sistem iz člana 48 stav 1 ovog zakona nije dostupan, ovlašćeni pošiljalac može započeti kretanje akciznih proizvoda ako:

1) akcizne proizvode prati dokument za rezervni postupak koji sadrži iste podatke kao i nacrt e-PPAD-a iz člana 47 stav 1 ovog zakona,

2) prije početka kretanja obavijesti carinski organ – Kancelariju za akcize o otpremi akciznih proizvoda i dostavi, na drugi odgovarajući način, kopiju dokumenta za rezervni postupak,

3) omogućiti provjeru podataka iz dokumenta za rezervni postupak, i

4) dobije saglasnost Kancelarije za akcize.

(2) Ako je informacijski sistem ovjerenog pošiljaoca nedostupan, ovlašćeni pošiljalac jedužan, uz ispunjenje uslova iz stava 1 ovog člana, dostaviti prije početka kretanja akciznih proizvoda i informacije o razlozima nedostupnosti svog informacijskog sistema.

(3) Kada informacijski sistem carinskog organa i/ili ovlašćenog pošiljaoca postane dostupan, ovlašćeni pošiljalac odmah podnosi informacionom sistemu nacrt e-PPAD-a u skladu sa članom 59 stav 3 ovog zakona a kada informacijski sistem carinskog organa potvrdi podatke u e-PPAD, taj dokument zamjenjuje dokument za rezervni postupak iz stava 1 ovog člana i informacijski sistem carinskog organa prosljeđuje e-PPAD nadležnom organu države članice odredišta koji ga prosljeđuje ovlašćenom primaocu.

(4) Ovlašćeni pošiljalac dužan je čuvati kopiju dokumenta za rezervni postupak iz stava 1 ovog člana u svojoj evidenciji.

(5) Kada informacijski sistem iz člana 48 stav 1 ovog zakona nije dostupan, ovlašćeni pošiljalac može promijeniti odredište u odredište iz člana 59 stav 7 ovog zakona, uz uslov da prije promjene odredišta o tome obavijesti, na odgovarajući način, carinski organ – Kancelariju za akcize.

(6) Kada informacijski sistem postane dostupan, primjenjuju se odredbe st. 3 i 4 ovog člana.

(7) Kada ovlašćeni primalac ne može podnijeti na završetku kretanja potvrdu o prijemu u skladu sa članom 58 stav 10 ovog zakona zato što informacijski sistem iz člana 48 stav 1 ovog zakona nije dostupan ili zato što u slučaju nedostupnosti informacijskog sistema u državi članici otpreme ovlašćeni pošiljalac još uvijek nije podnio e-PPAD, ovlašćeni primalac je dužan, osim u posebno opravdanim slučajevima, odmah nakon isteka petog radnog dana od dana prijema akciznih proizvoda podnijeti carinskom organu – Kancelariji za akcize, ili na drugi odgovarajući način, dokument za rezervni postupak koji sadrži iste podatke kao potvrda o prijemu i u kojem se navodi da se kretanje završilo.

(8) Carinski organ – Kancelarija za akcize šalje kopiju dokumenta za rezervni postupak iz stava 6 ovog člana nadležnom organu države članice otpreme koji ga dostavlja pošiljaocu ili ga drži dostupnim za pošiljaoca, osim u slučajevima kada potvrda o prijemu može biti odmah podnešena u skladu sa članom 60 ovog zakona ili u posebno opravdanim slučajevima.

(9) Kada informacijski sistem postane dostupan ili kada u slučaju iz stava 6 ovog člana ovlašćeni pošiljalac iz druge država članice Evropske unije podnese e-PPAD, ovlašćeni primalac podnosi potvrdu o prijemu u skladu sa članom 59 stav 9 ovog zakona, a informacijski sistem carinskog organa obavlja elektronsku provjeru podataka navedenih u potvrdi o prijemu u skladu sa članom 60 stav 10 ovog zakona i prosljeđuje potvrđenu potvrdu o prijemu u skladu sa članom 59 stav 12 ovog zakona.

(10) Odredbe ovoga člana primjenjuju se na povremene ovlašćene pošiljaoce i povremene ovlašćene primaoce.

811) Kada informacijski sistem iz člana 52 stav 1 ovog zakona nije dostupan i pošiljalac u Crnoj Gori nije u mogućnosti postupati u skladu sa članom 55 st.1, 3, i 5 i članom 56 st.1 i 5 ovog zakona odnosno primalac u Crnoj Gori nije u mogućnosti postupati u skladu sa članom 55 stav 7 i članom 56 stav 7 ovog zakona, carinski organ može odobriti početak kretanja, promjenu odredišta ili završetak kretanja uz primjenu dokumenta za rezervni postupak.

(12) Kada informacijski sistem postane dostupan, pošiljalac postupa u skladu sa članom 55 st.1, 3 i 5 i članom 56 st.1 i 5 ovog zakona, odnosno primalac postupa u skladu sa članom 55 stavom 7 i članom 56 stavom 7 ovog zakona.

(13) U slučajevima iz člana 44 stav 1 tač. 4 i 5 i člana 45 stav 1 tačka 1 al. 5 i 7 ovog zakona pošiljalac dostavlja kopiju dokumenta za rezervni postupak iz stava 1 ovog člana deklarantu (podnosilac deklaracije) koji kopiju tog dokumenta ili njegovu jedinstvenu oznaku dostavlja izveznoj carinskoj ispostavi, odnosno nadležnim organima države članice izvoza, a sadržaj dokumenta za rezervni postupak mora odgovarati akciznim proizvodima navedenim u izveznoj deklaraciji.

(14) Pošiljalac je dužan čuvati kopiju dokumenta za rezervni postupak iz stava 1 ovog člana u svojoj evidenciji.

(15) Način sprovođenja rezervnog postupka u slučaju nedostupnosti informacijskog sistema propisuje Ministarstvo.

Drugi dokazi o završetku kretanja

Član 61

(1) Potvrda o prijemu iz člana 59 stav 10 ovog zakona je dokaz kojim se potvrđuje da su akcizni proizvodi dostavljeni ovlašćenom primaocu ili povremeno ovlašćenom primaocu.

(2) U posebnim opravdanim slučajevima kada ne postoji potvrda o prijemu zbog razloga koji su različiti od onih iz člana 56 ovog zakona carinski organ može prihvatiti od ovlašćenog primaoca ili povremeno ovlašćenog primaoca i drugi dokaz o završetku kretanja, pod uslovom da ga je ovjerio nadležni organ države članice odredišta.

Pojednostavljeni postupak

Član 62

Na osnovu sporazuma Crne Gore i druge države članice Evropske unije ili više njih može se odobriti pojednostavljenje postupka odnosno odstupanje od obaveze upotrebe informacionog sistema za kretanje akciznih proizvoda stavljenih u promet na teritoriji jedne države članice Evropske unije⁰ i premještenih na teritoriju druge države članice kako bi⁰⁰ bili dostavljeni u komercijalne svrhe.

Kretanje akciznih proizvoda između dva mjesta na teritoriji Crne Gore preko teritorije druge države članice

Član 63

(1) Kada se akcizni proizvodi koji su stavljeni u promet u Crnoj Gori premještaju iz jednog mjesta u Crnoj Gori u drugo mjesto u Crnoj Gori, ali preko teritorije druge države članice Evropske unije, kretanje se odvija uz primjenu dokumenta iz člana 59 stav 1 ovog zakona, a pošiljka se mora kretati prema odgovarajućem planu puta.

(2) Ovlašćeni primalac odnosno povremeni ovlašćeni primalac potvrđuje prijem akciznih proizvoda u skladu sa članom 59 stav 10 ovog zakona.

(3) Ovlašćeni pošiljalac odnosno povremeni ovlašćeni pošiljalac i ovlašćeni primalac odnosno povremeni ovlašćeni primalac moraju omogućiti carinskom organu obavljanje provjere radi utvrđivanja prijema akciznih proizvoda.

(4) Pošiljalac, odnosno primalac iz st. 2 i 3 ovog člana podnosi prijavu za upis u registar akciznih obveznika u skladu sa članom 114 ovog zakona.

(5) Na osnovu sporazuma Crne Gore i druge države članice Evropske unije može se odobriti pojednostavljenje postupka iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Prodaja na daljinu

Član 64

(1) Kretanje akciznih proizvoda stavljenih u promet u jednoj državi članici i kupljenih od lica u drugoj državi članici koja nije ovlašćeni imalac akciznog skladišta, registrovani primalac ili ovlašćeni primalac i ne obavlja registrovanu djelatnost, a prodavac ili lice koje ih za njegov račun neposredno ili posredno otprema ili prevozi primaocu u drugu državu članicu u kojoj nastaje obaveza obračuna i plaćanja akcize, smatra se prodajom na daljinu.

(2) Prodavac iz Crne Gore koji otprema akcizne proizvode u smislu stava 1 ovog člana u drugu državu članicu dužan je:

1) prije otpreme akciznih proizvoda pisanim putem obavijestiti nadležni carinski organ o namjeravanoj otpremi akciznih proizvoda stavljenih u promet i dostaviti dokument kojim se dokazuje da je osigurano plaćanje akcize i da su ispunjeni propisani uslovi za plaćanje u državi članici odredišta i

2) voditi evidenciju isporuka akciznih proizvoda.

(3) Odredbe stava 2 ovog člana primjenjuju se na akcizne proizvode stavljene u promet u drugoj državi članici prima lica u Crnoj Gori a obaveza obračuna akcize je nastala u Crnoj Gori, pri čemu obaveze iz stava 2 ovog člana mora da ispuni prodavac ili njegov akcizni zastupnik, a može i primalac ako prodavac ili akcizni zastupnik ne postupe u skladu sa st. 1, 2, 4 i 5 ovog člana.

(4) Prodavac iz stava 2 ovog člana ima pravo na povraćaj plaćene akcize u Crnoj Gori ako je postupio u skladu sa postupkom određenim u stavu 2 ovog člana.

(5) Sadržaj obavještenja o namjeravanoj otpremi odnosno o namjeravanom prijemu akciznih proizvoda stavljenih u promet, kao i dokaze koji se prilažu uz zahtjev za povraćaj plaćene akcize prema ovom članu pripisuje Ministarstvo finansija.

Drugi dokazi o završetku kretanja

Član 65

(1) Izuzetno od člana 61 ovog zakona, potvrda o prijemu ili potvrda o izvozu je dokaz da je kretanje akciznih proizvoda završeno u skladu sa članom 52 st. 2 i 3 ovog zakona.

(2) Kada ne postoji potvrda o prijemu ili potvrda o izvozu zbog razloga koji su različiti od onih iz člana 58 ovog zakona, carinski organ može prihvatiti i drugi dokaz o završetku kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize u skladu sa st. 3 i 4 ovog člana.

(3) U slučajevima iz člana 44 stav 1 tač. 1 i 2 i stava 2 i člana 45 stav 1 tačka 1 alineje 1, 2, 3, 4 i 6 i tačke 2 ovog zakona drugi dokaz o završetku kretanja može se pružiti potvrdom nadležnih organa države članice

odredišta, odgovarajućim dokazom, da su akcizni proizvodi stigli na odredište a dokument za rezervni postupak smatra se odgovarajućim dokazom za potrebe ovog stava.

(4) U slučajevima iz člana 44 stav 1 tač. 4 i 5 i člana 45 stav 1 tačka 1 alineje 5 i 7 ovog zakona za potrebe određivanja jesu li akcizni proizvodi u okolnostima iz stave 2 ovog člana izneseni sa teritorija Evropske unije, carinski organ:

1) prihvata potvrdu nadležnih organa države članice u kojoj se nalazi izlazna carinska ispostava i kojom se potvrđuje da su akcizni proizvodi izašli sa teritorije Evropske unije ili da su akcizni proizvodi stavljeni u postupak spoljnog tranzita u skladu sa članom 45 stav 1 tačka 1 alineja 7 ovog zakona kao odgovarajući dokaz da je roba iznesena sa teritorije Evropske unije;

2) uzima u obzir bilo koju kombinaciju dva ili više sljedećih dokaza:

- dostavnicu,
- dokument koji je potpisao ili ovjerio poslovni subjekt koji je iznio akcizne proizvode sa carinskog područja Evropske unije, a kojim se potvrđuje izlaz robe,
- dokument u kojem carinski organ države članice Evropske unije ili treće države potvrđuje dostavu u skladu sa pravilima i postupcima za takvu potvrdu u toj državi članici ili trećoj državi,
- evidencije poslovnih subjekata o robi isporučenoj na brodove, avione ili ofšorne instalacije ili
- druge dokaze koje carinski organ smatra prihvatljivim.

(5) Kada prihvati drugi dokaz iz st. 3 i 4 ovoga člana, carinski organ potvrđuje, koristeći informacioni sistem, da je kretanje akciznih proizvoda završeno.

Mali proizvođač vina i kretanje na teritoriji Crne Gore

Član 66

Kretanje vina proizvedenog od strane malog proizvođača vina iz člana 92 ovog zakona na teritoriji Crne Gore dozvoljeno je uz prateće dokumente u skladu sa propisom kojim se uređuje sektor vina.

Otpremanje vina iz Crne Gore u drugu državu članicu

Član 67

(1) Mali proizvođač vina iz člana 92 ovoga zakona koji otprema vino u režimu odloženog plaćanja akcize u drugu državu članicu primaocu koji u skladu sa zakonodavstvom te države može primiti vino u režimu odloženog plaćanja akcize ili do mjesta u drugoj državi članici na kojem vino napušta teritoriju Evropske unije odnosno do carinskog organa izlaza, u skladu sa članom 329 stav 5 Implementacione Regulative (EU) 2015/2447 koji je istovremeno otpremni carinski organ za postupak spoljnog tranzita kada je to predviđeno članom 189 stavom 4 Delegirane Regulative Komisije (EU) 2015/2446, obavezan je:

1) podnijeti prateći dokument u skladu sa odredbama Delegirane Regulative Komisije (EU) 2018/273 od 11. decembra 2017. o dopuni Regulative (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu programa odobravanja sadnje vinove loze, registra vinograda, pratećih dokumenata i sertifikovanja, ulaznog i izlaznog registra, obaveznih izjava, obavještenja i objave informacija o kojima se obavještava kao i dopuni Regulative (EU) br. 1306/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu odgovarajućih kontrola i kazni, o izmjeni regulativa Komisije (EZ) br. 555/2008, (EZ) br. 606/2009 i (EZ) br. 607/2009 i o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 436/2009 i Delegirane regulative Komisije (EU) 2015/260 (SL L 58, 28. 2. 2018., str. 1.; u daljem tekstu: Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/273);

2) prije otpreme vina o tome obavijestiti nadležni carinski organ.

(2) Izgled i sadržaj obavještenja o namjeravanoj otpremi vina u režimu odloženog plaćanja akcize propisuje Ministarstvo.

Primanje vina iz druge države članice

Član 68

(1) Kada primalac u Crnoj Gori, koji posjeduje odobrenje za primanje vina u režimu odloženog plaćanja akcize, prima vino od malog proizvođača vina iz druge države članice Evropske unije u režimu odloženog plaćanja akcize uz prateći dokument iz Delegirane Regulative uredbe Komisije (EU) 2018/273, obavezan je obavijestiti nadležni carinski organ o primljenim količinama vina u roku od pet radnih dana od dana prijema.

(2) Izgled i sadržaj obavještenja o prijemu vina u režimu odloženog plaćanja akcize propisuje Ministarstvo.

POGLAVLJE XIII

NEPRAVILNOSTI TOKOM KRETANJA AKCIZNIH PROIZVODA

Nepravilnosti tokom kretanja akcizne robe

Član 69

(1) Ako je tokom kretanja akcizne robe u režimu odloženog plaćanja akcize došlo do nepravilnosti zbog kojih treba obračunati akcizu u Crnoj Gori, akciza se obračunava u skladu sa ovim zakonom, kada je:

1) do nepravilnosti došlo na teritoriji Crne Gore;

2) nepravilnost otkrivena u Crnoj Gori, a nije moguće utvrditi u kojoj državi članici Evropske unije je do nepravilnosti došlo;

3) pošiljka otpremljena u drugu državu članicu Evropske unije iz Crne Gore, a nije došla u mjesto odredišta i tokom kretanja nije otkrivena nikakva nepravilnost, osim ako pošiljalac u roku od četiri mjeseca od početka kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize nadležnom carinskom organu podnese dokaz o pravilnom završetku kretanja, ili dokaz o mjestu gdje je došlo do nepravilnosti a obaveza obračuna akcize nastaje u trenutku otpreme, prema akciznoj osnovici i iznosima koji su na snazi u trenutku otpreme.

(2) Ako je tokom kretanja akcizne robe unutar režima odloženog plaćanja akcize otkrivena nepravilnost koja uzrokuje da je akcizna roba puštena u promet u skladu sa članom 6 stav 3 ovog zakona, a nije moguće ustanoviti gdje je došlo do nepravilnosti, smatra se da je do nje došlo na državnom području države članice u kojoj je nepravilnost otkrivena i u vrijeme kada je otkrivena.

(3) Ako treba obračunati akcizu u skladu sa stavom 1 tačka 3 ovog člana, a instrument obezbjeđenja plaćanja akcize je podnijen u skladu sa ovim zakonom, lice koje je podnijelo instrument obezbjeđenja plaćanja akcize koja nije bila ili nije mogla biti obaviještena da akcizni proizvodi nijesu došli na mjesto odredišta može u roku od mjesec dana od dana obavještenja nadležnog carinskog organa podnijeti dokaz o pravilnom završetku kretanja ili dokaz o mjestu gdje je došlo do nepravilnosti.

(4) Ako se akciza obračunava u skladu sa stavom 1. tač. 1 i 2 ovog člana, nadležni organ u Crnoj Gori o tome obavještava nadležni organ države članice Evropske unije iz koje je pošiljka akciznih proizvoda otpremljena.

(5) Ako se u slučajevima iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, prije istekla roka od tri godine od dana početka kretanja utvrdi u kojoj državi članici Evropske unije je stvarno došlo do nepravilnosti nadležni carinski organ vraća ili otpušta naplaćenu akcizu, nakon dostavljanja dokaza da je u drugoj državi članici Evropske unije naplaćena akciza.

(6) Carinski organ vraća akcizu koja je bila plaćena u skladu sa stavom 3 tač. 2 i 3 ovog člana, u Crnoj Gori, ako pošiljalac, odnosno obveznik plaćanja akcize ili drugo lice za njegov račun u roku od tri godine od početka kretanja ako carinskom organu podnese dokaze da je akciza plaćena u drugoj državi članici Evropske unije u kojoj je stvarno došlo do nepravilnosti.

XIV. AKCIZNI PROIZVODI - DUVANSKE PRERAĐEVINE I DUVANSKI PROIZVODI

Predmet oporezivanja

Član 70

(1) Duvanske prerađevine na koje se plaća akciza su: cigarete, cigare i cigarilosi i duvan za pušenje (fino rezani duvan za savijanje cigareta i drugi duvan za pušenje).

(2) Predmet oporezivanja su i duvanski proizvodi namijenjeni za udisanje pare, bez sagorijevanja, duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje (burmut) nikotinske vrećice i biljni nikotinski proizvodi, a koji se mogu smatrati supstitutima za duvanske prerađevine iz stava 1 ovoga člana.

(3) Proizvodi koji ne sadrže duvan i koji se koriste isključivo u medicinske svrhe i definisani su kao lijek u skladu sa posebnim propisima ne smatraju se duvanskim prerađevinama iz stava 1 ovoga člana.

Cigarete

Član 71

(1) Cigarete su:

- 1) svitci duvana, koji se mogu pušiti i koji se ne svrstavaju u cigare i cigarilose u skladu sa ovim zakonom;
- 2) svitci duvana koji se na jednostavan, neindustrijski način stavljaju u papirne tube za cigarete;

3) svitak duvana koji se na jednostavan neindustrijski način savija u papir za savijanje cigareta.

(2) Prilikom obračuna akcize na cigarete iz člana 71 ovog zakona, svitkom duvana iz stava 1 ovog člana smatraju se dvije cigarete čija dužina bez filtera ili muštikle je duža od 8cm, ali nije duža od 11cm; tri cigarete koje bez filtera, odnosno muštikle su duže od 11cm, ali nijesu duže od 14cm, odnosno povećava se za jednu cigaretu svaka dalja tri centimetra dužine svitka duvana bez filtera ili usnika.

(3) Cigarete su i proizvodi koji su u cjelini ili djelimično izrađeni od materija koje ne sadrže duvan i ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana.

Cigare i cigarilosi

Član 72

(1) Ako su prikladni za pušenje s obzirom na njihova obilježja i uobičajena očekivanja potrošača i ako su namijenjeni isključivo pušenju kao takvi, cigari ili cigarilosi su svici duvana koji se mogu, s obzirom na njihova svojstva i uobičajena očekivanja potrošača, pušiti, ako su:

1) sa spoljnim omotačem od prirodnog duvana;

2) punjeni smjesom izrezanom na trake i sa spoljnim omotačem uobičajene boje cigare od rekonstituisanog duvana, koji u potpunosti pokriva proizvod, uključujući i filter prema potrebi, ali u slučaju cigara sa muštiklom ne pokriva i muštiklu, čija jedinična težina bez filtera ili muštikle nije manja od 2,3 grama niti veća od 10 grama, a obim na najmanje jednoj trećini dužine cigare nije manji od 34 mm.

(2) Cigarima i cigarilosima smatraju se i proizvodi koji djelimično sadrže materije koje nijesu duvan, a koji ispunjavaju kriterijume iz stava 1 ovog člana.

(3) Cigarilosi su cigare koje ispunjavaju uslove iz stava 1 ovoga člana čija neto težina na 1000 komada ne prelazi 3,00 kilograma.

Duvan za pušenje

Član 73

(1) Duvanom za pušenje (fino rezani duvan za savijanje cigareta i drugi duvan za pušenje) smatra se:

1) duvan koji je rezan ili drugačije siječen, savijen ili stisnut u blokove i koji se može pušiti bez dalje industrijske prerade;

2) duvanski otpaci koji se mogu pušiti i staviti u prodaju na malo, a koji nijesu svrstani u proizvode iz čl. 71 i 72 ovog zakona. Duvanskim otpacima, smatraju se ostaci listova duvana i nusproizvodi nastali preradom duvana ili proizvodnjom duvanskih prerađevina.

(2) Duvanski otpaci iz stava 1 tačka 2 ovog člana su i ostaci listova duvana i nusproizvodi nastali preradom duvana ili proizvodnjom duvanskih prerađevina.

(3) Duvan za pušenje su proizvodi koji su u cjelini ili djelimično izrađeni od materija koje nijesu duvan i ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana.

(4) Duvanom za pušenje iz stava 3 ovog člana je fino rezani duvan za savijanje cigareta, u kojem je, s obzirom na težinu, više od 25% duvanskih djelića čija je širina manja od 1,5mm.

Duvanski proizvodi namijenjeni za udisanje pare bez sagorijevanja

Član 74

(1) Duvanski proizvodi su i proizvodi namijenjeni za udisanje pare bez sagorijevanja a koji se mogu smatrati supstitutom za cigarete, cigare, cigarilose i duvan za pušenje (fino rezani duvan za savijanje cigareta i drugi duvan za pušenje), i sadrže:

1) prerađeni duvan namijenjen zagrijavanju (u daljem tekstu: grijani duvanski proizvodi);

2) tečnost za punjenje elektronskih cigareta ili drugih elektronskih sprava, odnosno tečnost za punjenje elektronskih cigareta sadržane u drugim proizvodima koji se svrstavaju u tarifnu oznaku nomenklature KN 8543 40 00 10, nezavisno od toga sadrži li nikotin (u daljem tekstu e-tečnost).

(2) Novim duvanski proizvodi su proizvodi koji ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana i koji su stavljeni na tržište Crne Gore nakon 19. maja 2014. godine u skladu sa zakonom kojim se uređuje ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda.

(3) Nije dopuštena otprema, prevoz ili prijem grijanih duhanskih proizvoda, e-tečnosti i novih duvanskih proizvoda bez uobičajenog komercijalnog dokumenta.

Akcizna osnovica i visina akcize

Član 75

(1) Akcizna osnovica na proizvode iz člana 74 ovog zakona je kilogram duvanske smjese, mililitar e-tečnosti i kilogram smjese.

(2) Akciza na proizvode iz člana 74 stav 1 tačka 1 ovog zakona plaća se u iznosu od 190,00 eura po kilogramu duvanske smjese.

(3) Akciza na proizvode iz člana 74 stav 1 tačka 2 ovog zakona plaća se u iznosu od 0,70 eura po mililitru e-tečnosti.

(4) Akciza na proizvode iz člana 74 stava 2 ovog zakona plaća se u iznosu od 35,00 eura po kilogramu.

Duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje (burmut), nikotinske vrećice i biljni nikotinski proizvodi

Član 76

(1) Duvan za žvakanje i duvan za šmrkanje (burmut) na koje se plaća akciza su proizvodi iz tarifne oznake KN 2403 99 10.

(2) Akciza za proizvode iz stava 1 ovog člana plaća se po kilogramu duvana za žvakanje i duvana za šmrkanje (burmut), u iznosu od 40,00 eura.

(3) Nikotinske vrećice na koje se plaća akciza su proizvodi iz tarifne oznake KN 2404 91 90 10.

(4) Pojedinačno pakovanje nikotinskih vrećica iz stava 3 ovog člana sadrži najviše 20 komada vrećica.

(5) Nikotinska vrećica iz stava 3 ovog člana može da sadrži najviše 17 mg nikotina.

(6) Biljni nikotinski proizvodi na koje se plaća akciza su proizvodi iz tarifne oznake KN 2404 12 00 i KN 2404 19 00.

(7) Akciza za proizvode iz st. 3 i 6 ovog člana plaća se po kilogramu neto mase sadržane u nikotinskoj vrećici, odnosno biljnih nikotinskih proizvoda, u iznosu od 60,00 eura.

Akcizna osnovica, stopa i iznos akcize

Član 77

(1) Akciza na cigarete plaća se kao specifična akciza koja je određena u iznosu za 1000 komada i kao proporcionalna akciza koja je određena u procentu od najviše maloprodajne cijene cigareta koja je prijavljena u skladu sa stavom 10 ovog člana.

(2) Osim iz stava 1 ovog člana, za potrebe obračuna i plaćanja akciza na cigarete čija maloprodajna cijena nije prijavljena, proporcionalna akciza se obračunava u odnosu na najviše prijavljenu maloprodajnu cijenu cigareta u Crnoj Gori.

(3) Specifična akciza na cigarete plaća se za 1000 komada u iznosu od 94,78 eura.

(4) Proporcionalna akciza na cigarete iznosi 24,5% od njihove maloprodajne cijene

(5) Akciza na proizvode iz čl. 72 i 73 ovog zakona plaća se po kilogramu tih proizvoda, i iznosi:

- za cigare i cigarilose - 25,00 eura,
- za fino rezani duvan - 60 eura,
- za drugi duvan za pušenje - 25,00 eura.

(6) Maloprodajna cijena duvanskih prerađevina iz člana 71 stav 1 ovog zakona koje se stavljaju u promet na teritoriju Crne Gore je cijena koju za svaku marku duvanskih prerađevina odredi proizvođač ili njihovi predstavnici ili ovlašćeni posrednici u Crnoj Gori odnosno uvoznik, a koja uključuje akcizu, carinu i porez na dodatu vrijednost.

(7) Proizvođač iz stava 6 ovoga člana je lice sa sjedištem u Evropskoj uniji koje proizvodi duvanske prerađevine koje su namijenjene (ili pripremljene) prodaji na malo a proizvođač sa sjedištem u drugoj državi članici može pisano prenijeti ovlašćenje za utvrđivanje maloprodajne cijene svom predstavniku ili ovlašćenom posredniku u Crnoj Gori koji može primati duvanske prerađevine u slučaju odlaganja plaćanja akcize iz drugih država članica.

(8) Uvoznici duvanskih prerađevina prijavljuju maloprodajne cijene za svaku marku duvanskih prerađevina ako imaju pisano ovlašćenje nosioca prava intelektualne svojine na žig duvanskih prerađevina sa sjedištem u trećoj državi ili trećoj teritoriji o prenosu prava na utvrđivanje odnosno prijavljivanje maloprodajne cijene za svaku marku duvanskih prerađevina.

(9) Lica koja primaju iz druge države članice Evropske unije i uvoznici određene marke duvanskih prerađevina koji nemaju pisano ovlašćenje nosioca prava intelektualne svojine na žig duvanskih prerađevina mogu podnijeti zahtjev za preuzimanje akciznih markica, i to po maloprodajnoj cijeni koju je prijavio nosilac prava ili lice ovlašćeno od nosilaca prava intelektualne svojine na žig duvanskih prerađevina.

(10) Proizvođač, predstavnik ili ovlašćeni posrednik koji je dobio ovlašćenje za utvrđivanje maloprodajne cijene od proizvođača iz druge države članice Evropske unije odnosno uvoznik je dužan da, prije stavljanja u promet, maloprodajne cijene cigareta prijavi nadležnom carinskom organu i objavi ih u "Službenom listu Crne Gore".

(11) Prodaja proizvoda iz člana 70 stav 1 ovog zakona, po maloprodajnim cijenama koje su veće ili manje od prijavljenih, nije dozvoljena.

Minimalna akciza

Član 78

(1) Minimalna akciza na cigarete iz člana 71 ovog zakona iznosi 139,8 eura za 1000 komada.

(2) Ako je obračunata akciza na cigarete iz člana 77 ovog zakona manja od minimalne akcize utvrđene ovim zakonom, plaća se minimalna akciza koja iznosi 100% ukupne akcize (specifične i proporcionalne), utvrđene za kategoriju ponderisane prosječne maloprodajne cijene cigareta.

(3) Ponderisana prosječna maloprodajna cijena utvrđuje se najkasnije do 1. marta svake godine, a izračunava se uzimajući u obzir ukupnu vrijednost svih cigareta puštenih u promet tokom prethodne kalendarske godine na osnovu maloprodajne cijene koja uključuje sve poreze podijeljene sa ukupnom količinom cigareta puštenih u promet u tom periodu.

(4) Iznos prosječne ponderisane maloprodajne cijene cigareta propisuje Ministarstvo.

Oslobođenje od plaćanja akcize

Član 79

(1) Akciza na duvanske prerađevine ne plaća se na prerađevine koje su isključivo namijenjene za naučna istraživanja i analizu kvaliteta proizvoda, uz odobrenje carinskog organa.

(2) Akciza se ne plaća na cigarete koje se za sopstvenu upotrebu proizvode ručno ili nekim jednostavnim uređajem i to od duvanskih prerađevina na koje je plaćena akciza, a nisu namijenjene prodaji i ne puštaju se u promet.

(3) Jednostavni uređaji iz stava 2 ovog člana su uređaji za motanje ili punjenje cigareta koji nisu prikladni za komercijalnu proizvodnju cigareta.

(4) Sadržaj zahtjeva za oslobođenje od plaćanja akcize na proizvode iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Alkohol i alkoholna pića

Član 80

(1) Alkohol i alkoholna pića na koja se plaća akciza su: pivo, vino, ostala fermentisana pića osim piva i vina, međuproizvodi i etil alkohol.

(2) Vrsta alkohola, odnosno alkoholnih pića iz stava 1 ovog člana određuje se u zavisnosti od klasifikacije tih proizvoda i njihovih tarifnih brojeva, odnosno oznaka iz nomenklature carinske tarife (u daljem tekstu: KN), važeće na dan početka primjene ovog zakona i zavisno od sadržaja alkohola u tim proizvodima.

(3) Sadržaj alkohola je zapreminski procenat alkohola u nekom alkoholnom piću na temperaturi od 20°C, a sadržaj alkohola se označava "vol%".

Pivo

Član 81

(1) Pivom se smatra svaki proizvod iz tarifnog broja CN 22.03 ili bilo koji proizvod koji sadrži mješavinu piva i bezalkoholnih pića iz tarifnog broja CN 22.06, sa sadržajem alkohola iznad 0,5 vol%.

Vino

Član 82

(1) Vino može da bude mirno i pjenušavo vina.

(2) Mirna vina su proizvodi iz tarifnog broja CN 2204 i 2205, osim pjenušavih vina iz stava 3 ovog člana, sa sadržajem alkohola koji prelazi:

1) 1,2 vol%, ali ne prelazi 15 vol%, pod uslovom da je sav alkohol sadržan u gotovom proizvodu dobijen fermentacijom;

2) 15 vol%, ali ne prelazi 18 vol%, pod uslovom da su proizvedeni bez ikakvog obogaćivanja i da je sav alkohol sadržan u gotovom proizvodu dobijen fermentacijom.

(3) Pjenušava vina su svi proizvodi iz tarifnih oznaka CN 2204 10, 2204 21 06, 2204 21 07, 2204 21 08, 2204 21 09, 2204 29 10 i tarifnog broja CN 2205, i to:

1) koji su punjeni u boce sa "pečurka čepovima", koji su pričvršćeni na poseban način, ili koji imaju u rastvoru, zbog prisustva ugljendioksida, povišen pritisak od 3 ili više bara;

2) sa sadržajem alkohola koji prelazi 1,2 vol%, a ne prelazi 15 vol%, pod uslovom da je sav alkohol sadržan u gotovom proizvodu dobijen fermentacijom.

Ostala fermentisana pića, osim piva i vina

Član 83

(1) Ostala fermentisana pića, osim piva i vina, su ostala mirna fermentisana pića i pjenušava fermentisana pića.

(2) Ostala mirna fermentisana pića su proizvodi obuhvaćeni tarifnim brojem:

1) KN 2204 i 2205, a koji nijesu navedeni u članu 82 ovog zakona, i

2) KN 2206, koji nijesu navedeni u članu 81 ovog zakona i koji nijesu svrstani u ostala pjenušava fermentisana pića iz stava 3 ovog člana, i to sa sadržajem alkohola koji prelazi:

- 1,2 vol%, a ne prelazi 10 vol%;

- 10 vol%, a ne prelazi 15 vol%, pod uslovom da je sav alkohol sadržan u gotovom proizvodu dobijen fermentacijom.

(3) Ostala pjenušava fermentisana pića su proizvodi iz tarifnih oznaka KN 2206 00 31 i 2206 00 39, kao i proizvodi koji su obuhvaćeni oznakama KN 2204 10, 2204 21 06, 2204 21 07, 2204 21 08, 2204 21 09, 2204 29 10 i 2205, a koji nijesu navedeni u članu 82 ovog zakona, i to:

- 1) koja su punjena u boce sa "pečurka čepovima", koji su pričvršćeni na poseban način, ili koji imaju u rastvoru, zbog prisustva ugljendioksida, povišen pritisak od 3 ili više bara;
- 2) sa sadržajem alkohola, koji prelazi 1,2 vol%, a ne prelazi 13 vol %;
- 3) sa sadržajem alkohola koji prelazi 13 vol%, a ne prelazi 15 vol %, pod uslovom da je sav alkohol sadržan u gotovom proizvodu dobijen fermentacijom.

Međuproizvodi Član 84

Međuproizvodi su:

- 1) proizvodi iz tarifnog broja KN 2204, 2205 i 2206, a koji nijesu proizvodi dati u čl. 81, 82 i 83 ovog zakona, sa sadržajem alkohola koji prelazi 1,2 vol %, a ne prelazi 22 vol%.
- 2) mirna fermentisana pića iz člana 83 stav 2 ovog zakona, sa sadržajem alkohola od najmanje 5,5 vol% i kod kojih sav alkohol sadržan u gotovom proizvodu nije dobijen u potpunosti fermentacijom;
- 3) pjenušava fermentisana pića iz člana 83 stav 3 ovog zakona, sa sadržajem alkohola od najmanje 8,5 vol% i kod kojih sav alkohol sadržan u gotovom proizvodu nije dobijen u potpunosti fermentacijom.

Etil alkohol Član 85

Etil alkoholom smatraju se:

- 1) proizvodi iz tarifnog broja KN 22.07 i 22.08 sa sadržajem alkohola koji prelazi 1,2 vol %, bez obzira da li je sastavni dio proizvoda koji ima drugu tarifnu oznaku;
- 2) proizvodi iz tarifnog broja KN 22.04, 22.05 i 22.06 sa sadržajem alkohola koji prelazi 22 vol %;
- 3) druga alkoholna pića koja sadrže etil alkohol bilo u rastvoru ili ne, a koja nijesu obuhvaćena čl. 81 do 86 ovog zakona.

Akcizna osnovica i iznos akcize Član 86

(1) Akcizna osnovica za vina, međuproizvode i ostala fermentisana pića je količina akciznih proizvoda izražena u hektolitrima, a za pivo i etil alkohol zapreminski sadržaj alkohola na jedan hektolitar.

(2) Akciza se plaća u iznosu od:

- 1) 5,00 eura po zapreminskom sadržaju alkohola na hektolitar piva;
- 2) 25,00 eura po hektolitr mirnog vina;
- 3) 35,00 eura po hektolitr pjenušavog vina;
- 4) 25,00 eura po hektolitr ostalih fermentisanih pića;
- 5) 35,00 eura po hektolitr ostalih pjenušavih fermentisanih pića;
- 6) 100,00 Eura po hektolitr međuproizvoda.

(3) Akciza na etil alkohol se plaća po hektolitr čistog alkohola u iznosu od 1250,00 eura.

Oslobođenja od plaćanja akcize na etil alkohol Član 87

(1) Akciza se ne plaća:

- 1) na denaturisani alkohol pod kojim se smatra etil alkohol koji je potpuno denaturisan sredstvima za denaturisanje propisanim u Crnoj Gori;
- 2) na denaturisani alkohol koji se uvozi iz trećih država u Crnu Goru pod uslovom da je potpuno denaturisan sredstvima za denaturisanje propisanim u Crnoj Gori;
- 3) na denaturisani alkohol kada se distribuira u obliku alkohola koji je potpuno denaturiran propisanim sredstvima za denaturisanje u skladu sa uslovima države članice Evropske unije u kojoj je stavljen u promet, a koji su objavljeni u Regulativi Komisije (EZ) br. 3199/93 od 22. decembra 1993. o uzajamnom priznavanju postupaka potpunog denaturisanja alkohola radi izuzeća od akcize.
- 4) kada se denaturisani etil alkohol koristi u proizvodnji proizvoda čiji je sastavni dio, a koji nije namijenjen za ljudsku upotrebu ili se upotrebljava za održavanje i čišćenje opreme za proizvodnju koja se upotrebljava u tom određenom procesu proizvodnje;

5) kada se etil alkohol koristi za proizvodnju lijekova za ljudsku upotrebu i proizvodnju veterinarsko-medicinskih proizvoda, u skladu sa propisom kojim se uređuje proizvodnja, promet i ispitivanje lijekova za humanu upotrebu i upotrebu u veterinarstvu, mjere za obezbjeđivanje kvaliteta, bezbjednosti i efikasnosti lijekova i nadležnosti organa u oblasti lijekova i aktivnih supstanci;

6) kada se etil alkohol koristi za proizvodnju sirćeta iz tarifne oznake KN 2209;

7) kada se etil alkohol koristi u proizvodnji neposredno ili kao sastojak nekog poluproizvoda za proizvodnju prehrambenih proizvoda, punjenih ili u drugom obliku, pod uslovom da sadržaj alkohola nije veći od 8,5 litara čistog alkohola na 100 kg proizvoda za čokoladu, odnosno 5 litara čistog alkohola na 100 kg proizvoda za druge proizvode;

8) kada se etil alkohol koristi za proizvodnju aroma za pripremu prehrambenih proizvoda i bezalkoholnih pića kojima sadržaj alkohola nije veći od 1,2% vol;

9) kada se etil alkohol koristi u proizvodnim procesima pod uslovom da krajnji proizvod ne sadrži alkohol;

10) kada se etil alkohol koristi za konzerviranje preparata i pulpiranje voća;

11) kada se etil alkohol koristi u medicinske svrhe u bolnicama, domovima zdravlja i apotekama;

12) kada se etil alkohol koristi za naučnoistraživačke ili obrazovne potrebe na fakultetima, institutima i drugim naučnim ustanovama koje alkohol koriste za obavljanje nastavne i naučne djelatnosti;

13) kada se koristi u proizvodnji dodataka ishrani koji sadrže etil alkohol, ako jedinično pakovanje koje je stavljeno u promet ne prelazi 0,15 litara i ti dodaci ishrani stavljeni su na tržište na osnovu propisa kojima se propisuju uslovi koje moraju ispunjavati dodaci prehrani u vezi sa sastavom, označavanjem i stavljanjem na tržište;

(2) Oslobođenje od plaćanja akcize na alkohol koji se nabavlja za namjene iz stava 1 tač. 4 do 13 ovog člana ostvaruje se uz dozvolu iz člana 30 ovog zakona a za upotrebu etil alkohola za svrhe iz stave 1 tačka 11 ovog člana oslobođeni korisnik akciznih proizvoda ne podnosi instrument osiguranja plaćanja akcize iz člana 30 stav 2 tačka 5 ovog zakona.

(3) Oslobođenje od plaćanja akcize na alkohol sadržan u gotovim proizvodima iz stava 1 tač. 4 do 13 ovog člana primjenjuje se prilikom uvoza tih proizvoda iz trećih zemalja u Crnu Goru odnosno prilikom unosa iz druge države članice Evropske unije u Crnu Goru.

(4) Na kretanje djelimično denaturisanog alkohola koji još nije uključen u proizvod koji nije namijenjen za ljudsku potrošnju, primjenjuju se odredbe o kretanju akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize iz Poglavlja VI i XI ovog zakona.

Denaturisani alkohol

Član 88

(1) Denaturisani alkohol je alkohol koji je u procesu proizvodnje kontaminiran propisanim sredstvima u propisanim količinama tako da se daljom preradom ne mogu lako ukloniti denaturanti odnosno da se ne može proizvesti prehrambeno upotrebljiv alkohol.

(2) Alkohol se može denaturisati samo u akciznom skladištu proizvođača koji je dobio odobrenje nadležnog carinskog organa za denaturisanje alkohola.

(3) Imalac akcizne dozvole – proizvođač denaturisanog alkohola mora voditi evidenciju o denaturisanju u kojoj mora navesti količinu alkohola i količinu propisanih sredstava koje je koristio za denaturisanje, količinu proizvedenog i otpremljenog denaturisanog alkohola izraženu u litrima čistog alkohola, kao i evidenciju kupaca.

(4) Akcizno skladište u kojem će se denaturisati alkohol mora biti opremljeno opremom koja će osigurati denaturisanje alkohola propisanim sredstvima i na propisan način.

(5) Bliži način denaturacije i primjenu denaturanta propisuje Ministarstvo.

Male destilerije

Član 89

(1) Mala destilerija je proizvođač etilnog alkohola (nedenaturisani etil alkohol obuhvaćen tarifnom oznakom KN 2207 10 i jaka alkoholna pića obuhvaćena tarifnom oznakom KN 2208) koji proizvodi u komercijalne svrhe u količini do 10hl čistog alkohola godišnje, uz sljedeće uslove:

1) pravno i ekonomski je nezavisna od bilo koje druge destilerije; i

2) ne proizvodi prema licenci.

(2) Akciza na etilni alkohol koji proizvode male destilerije i koji se stavlja u potrošnju na teritoriju Crne Gore plaća se u visini 50% iznosa akcize utvrđene u skladu sa članom 86 stav 3 ovog zakona.

(3) Visina akcize iz stava 2 ovog člana primjenjuje se i na etil alkohol koji na teritoriju Crne Gore isporučuju male destilerije sa sjedištem u drugoj državi članici Evropske unije.

(4) Akcizni obveznik proizvođač etilnog alkohola u Crnoj Gori ima pravo na primjenu visine akcize iz stava 2 ovog člana ako nadležni carinski organ odobri proizvodnju u statusu male destilerije i ako proizvede do 10 hektolitara čistog alkohola godišnje.

(5) Akcizni obveznik koji želi poslovati sa etil alkoholom koji je proizvela mala destilerija ima pravo na primjenu visine akcize iz stava 2 ovog člana ako nadležni carinski organ odobri poslovanje sa etil alkoholom koji je proizvela mala destilerija.

(6) Mala destilerija koja namjerava proizvesti količinu etil alkohola veću od količine iz stava 1 ovog člana o tome mora obavijestiti nadležni carinski organ najkasnije osam dana prije početka proizvodnje a nadležni carinski organ akciznom obvezniku brisati status male destilerije iz registra akciznog obveznika.

(7) Ako se utvrdi da je mala destilerija proizvela količinu etil alkohola veću od količine iz stava 1 ovog člana, a nije podneseno obavještenje iz stava 6 ovog člana, nadležni carinski organ ukida odobrenje za proizvodnju u statusu male destilerije i na svu proizvedenu količinu alkohola obračunava razliku akcize od uplaćene akcize do visine akcize u skladu sa članom 86 stav 3 ovog zakona.

(8) U slučaju iz stava 7 ovog člana, količina etil alkohola koja prelazi propisane količine je nezakonito proizvedena i obračun i plaćanje akcize primjenjuju se čl. 11, 12 i 13 ovog zakona a na iznos manje plaćene akcize obračunavaju se i plaćaju kamate.

(9) Način prijave i isprave koje se podnose uz prijavu za poslovanje u statusu male destilerije, posebnosti sticanja statusa male destilerije, uslove za verifikaciju prijave i način odobravanja statusa male destilerije, prateće dokumente u kretanju etil alkohola, kao i način izvještavanja propisuje Ministarstvo.

Proizvođači jakog alkoholnog pića za sopstvene potrebe

Član 90

(1) Proizvođač jakog alkoholnog pića za sopstvene potrebe iz ovoga člana smatra se fizička osoba koja proizvodi jako alkoholno piće iz voća koje to lice uzgaja i dobija sa zemljišta koje je u njenom vlasništvu ili zakupu uz pomoć jednostavnog malog uređaja za destilaciju – kotla (u daljem tekstu: kotao) i može proizvesti najviše 50 litara jakog alkoholnog pića od voća godišnje po domaćinstvu i koristiti ga za vlastitu potrošnju i potrošnju članova svog domaćinstva ili svojih gostiju, a proizvođač jakog alkoholnog pića za sopstvene potrebe koji proizvede jaka alkoholna pića od voća u količini koja ne prelazi 50 litara godišnje ne obračunava i ne plaća akcizu.

(2) Proizvođaču jakog alkoholnog pića iz stava 1 ovog člana nije dozvoljena prodaja jakog alkoholnog pića.

(3) Jaka alkoholna pića od voća su jaka alkoholna pića dobijena od voća obuhvaćena tarifnom oznakom KN 2208.

(4) Proizvođač jakog alkoholnog pića za sopstvene potrebe mora carinskom organu nadležnom prema svome prebivalištu podnijeti prijavu za upis u registar akciznih obveznika, i to najkasnije osam dana prije dana početka proizvodnje kao i da u prijavi navede podatak o volumenu kotla i mjestu proizvodnje.

(5) Proizvođač jakog alkoholnog pića za sopstvene potrebe koji namjerava proizvesti količinu jakog alkoholnog pića dobijenu od voća veću od količine propisane stavom 1 ovog člana o tome mora obavijestiti nadležni carinski organ najkasnije osam dana prije dana početka proizvodnje i u tom slučaju nadležni carinski organ akciznom obvezniku briše status proizvođača jakog alkoholnog pića za sopstvene potrebe iz registra akciznih obveznika.

(6) Ako se utvrdi da proizvođač jakog alkoholnog pića za sopstvene potrebe prodaje jaka alkoholna pića ili ako je proizveo količinu jakog alkoholnog pića dobijenog od voća veću od količine propisane stavom 1 ovog člana, a nije podneseno obavještenje iz stava 5 ovog člana, nadležni carinski organ briše malog proizvođača jakog alkoholnog pića iz registra akciznih obveznika, oduzima, prodaje ili uništava jako alkoholno piće i na svu proizvedenu količinu jakog alkoholnog pića obračunava akcizu utvrđenu u skladu sa članom 86 stav 3 ovog zakona.

(7) Sva količina jakog alkoholnog pića iz stava 6 ovog člana je nezakonito proizvedena, a obračun i plaćanje akcize vrši se u skladu sa čl. 11, 12 i 13 ovog zakona.

(8) Na iznos manje plaćene akcize obračunavaju se i plaćaju kamate, a ako je to srazmjerno svrsi koja se želi postići, carinski organ zapečaćuje ili oduzima uređaje i drugu opremu za proizvodnju jakog alkoholnog pića.

(8) Način podnošenja i sadržaj prijave za upis u registar akciznih obveznika propisuje Ministarstvo.

Male nezavisne pivare

Član 91

(1) Mali nezavisni proizvođači piva, su privredna društva, odnosno druga pravna lica ili preduzetnici koji se bave proizvodnjom piva, radi stavljanja u promet i koji:

- 1) na godišnjem nivou stave u promet do 5000hl piva,
- 2) imaju dozvolu o ispravnosti proizvoda za stavljanje u promet,
- 3) nijesu u statusu matičnog ili zavisnog pravnog lica u odnosu na drugog proizvođača piva,
- 4) koristi sopstvene proizvodne i skladišne prostore i

5) ne proizvodi pivo prema licenci.

(2) Mali nezavisni proizvođač piva plaća akcizu, po zapreminskom sadržaju alkohola u iznosu od 50% od visine akcize iz člana 86 stav 2 tačka 1 ovog zakona.

(3) Proizvođač iz stava 1 ovog člana, obračunava akcizu u trenutku stavljanja akciznog proizvoda u promet, i podnosi obračun akcize carinskom organu do 15-tog. dana u tekućem za prethodni mjesec.

(4) Obračunata akciza za poreski period dopijeva za plaćanje posljednji dan u poreskom periodu, a plaća se u roku od 15 dana, od dana dopijea.

(5) Prilikom utvrđivanja poreske obaveze carinski organ će za proizvedenu količinu alkohola za tu godinu obračunati razliku akcize, od uplaćene akcize do punog iznosa akcize propisane za hektolitar piva.

Mali proizvođač vina

Član 92

(1) Mali proizvođač vina je proizvođač koji u komercijalne svrhe u prosjeku proizvodi manje od 1000 hektolitara po tržišnoj godini za sektor vina, na osnovu prosječne godišnje proizvodnje tokom tri uzastopne vinske (posljednje) godine, u skladu sa članom 2 stav 3 Delegirane regulative Komisije (EU) 2018/273.

(2) Mali proizvođač vina mora carinskom organu nadležnom prema svome sjedištu odnosno prebivalištu podnijeti prijavu za upis u registar akciznih obveznika, i to najkasnije 15 dana prije početka proizvodnje.

(3) Mali proizvođači vina oslobađaju se uslova propisanih u odredbama drugog dijela poglavlja VI i poglavlja XI odjeljka 2 ovog zakona u odnosu na kretanje akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize.

Samostalni mali proizvođač mirnog vina

Član 93

(1) Samostalni mali proizvođač mirnog vina je proizvođač koji u komercijalne svrhe proizvodi, radi stavljanja u potrošnju, do 1000 hektolitara mirnog vina godišnje, i koji:

- je pravno i ekonomski nezavistan od drugog proizvođača mirnog vina;
- se koristi prostor koji je fizički odvojen od prostora drugog proizvođača mirnog vina; i
- ne proizvodi prema licenci.

(2) Dva ili više malih proizvođača mirnog vina čija ukupna godišnja proizvodnja ne prelazi 1000 hektolitara, odnosno 20 000 hektolitara, zavisno od slučaja, mogu se smatrati jednim samostalnim malim proizvođačem vina ako posluju zajedno.

(3) Proizvođač iz stava 1 ovog člana plaća akcizu po hektolitr, u iznosu od 50% od visine akcize iz člana 86 stav 2 tačka 2 ovog zakona.

(4) Proizvođač iz stava 1 ovog člana dužan je da carinskom organu podnese prijavu za upis u registar akciznih obveznika najkasnije 15 dana prije početka proizvodnje.

(5) Izuzetno od člana 12 ovog zakona, mali proizvođač mirnog vina obračunava akcizu u trenutku stavljanja proizvoda u promet i podnosi obračun akcize carinskom organu do 15. dana u tekućem za prethodni mjesec.

(6) Izuzetno od člana 13 ovog zakona, obračunata akciza dopijeva za plaćanje posljednji dan u poreskom periodu, a plaća se u roku od 15 dana od dana dopijea.

XV OBILJEŽAVANJE AKCIZNIH PROIZVODA

Akcizna markica

Član 94

(1) Proizvođač, odnosno uvoznik dužan je da prije stavljanja u upotrebu, odnosno u promet duvanske prerađevine, grijane duvanske proizvode i alkoholna pića, osim piva i mirnog vina, obilježi kontrolnom akciznom markicom.

(2) Proizvodi iz stava 1 ovog člana obilježavaju se prilikom unosa iz druge države članice Evropske unije prije stavljanja u upotrebu, kao i prilikom izvoza ili iznosa u drugu državu članicu Evropske unije.

(3) Duvanske prerađevine, grijane duvanski proizvodi i alkoholna pića koji su uneseni iz druge države članice Evropske unije i stavljaju se u promet na teritoriji Crne Gore moraju biti označene akciznim markicama Ministarstva finansija prije unosa na teritoriju Crne Gore.

(4) Kontrolna akcizna markica za duvanske prerađevine i grijane duvanske proizvode mora biti nalipljena na ambalažu ispod celofanskog ili drugog omotača, tako da je vidljiva i da se ne može odstraniti, a da se ne ošteti ambalaža, osim kod originalne ambalaže za cigare i cigarilose, koja ne sadrži celofanski ili drugi omotač, gdje akcizna markica može biti nalipljena direktno na ambalažu.

(5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, akcizna markica na cigare i cigarilose se lijepi na najmanje pojedinačno pakovanje, na način da je vidljiva i da se može odstraniti, a da se ne ošteti ambalaža.

(6) Ako originalno pakovanje alkoholnih pića (grupno pakovanje) sadrži više pojedinačnih alkoholnih pića, akcizna markica se može lijepiti preko tog originalnog pakovanja, na način da se samo takvo originalno pakovanje može stavljati u promet, a ne i pojedinačno po komadu alkoholnog pića.

(7) Uvozne cigarete i uvozna flaširana alkoholna pića, moraju da imaju oznaku i naziv uvoznika koji se utiskuju na kutiji, odnosno flaši neposredno štampanjem ili naljepnicom koja se lijepi na ambalaži ispod celofanskog ili drugog omotača kojom je obložena kutija, odnosno flaša.

(8) Cigarete i flaširana alkoholna pića koja se unose iz druge države članice Evropske unije moraju biti označena u skladu sa stavom 6 ovog člana.

(9) Izuzetno od stava 1 ovog člana, akcizni proizvodi iz tarifnog broja KN 22.07 i 22.08 sa sadržajem alkohola koji prelazi 1,2 vol%, koji su sastavni dio proizvoda koji ima drugu tarifnu oznaku, ne moraju da budu obilježeni kontrolnom akciznom markicom.

(10) Duvanske prerađevine, grijani duvanski proizvodi i alkoholna pića koji se izvoze ili iznose, a za koje inostrani dobavljač nije dostavio akcizne markice, obilježavaju se posebnom izvoznom markicom, pod uslovom da u državi uvoznici nije propisana obaveza da se duvanske prerađevine, grijani duvanski proizvodi i alkoholna pića obilježavaju akciznom markicom.

(11) Duvanske prerađevine, grijani duvanski proizvodi i flaširana alkoholna pića koji se prodaju u slobodnim carinskim prodavnicama moraju da budu obilježeni posebnom markicom.

(12) Posjedovanje, prodaja i transport duvanskih prerađevina, grijanih duvanskih proizvoda i alkoholnih pića bez odgovarajuće akcizne markice nije dozvoljeno osim u slučaju kada se alkoholna pića nalaze pod carinskim nadzorom, a cigarete samo u slučajevima kada se nalaze u tranzitnom ili izvoznom carinskom postupku uz posjedovanje potvrde zemlje uvoznice da nije potrebno obilježavanje kontrolnim akciznim markicama.

(13) Duvanske prerađevine, grijani duvanski proizvodi i alkoholna pića iz stava 9 ovog člana mogu se izvoziti ako ih prati odgovarajuća potvrda nadležnog organa države iz koje se uvoze, kojom se dokazuje nepostojanje obaveze obilježavanja tih proizvoda posebnom izvoznom markicom.

(14) Izgled i sadržaj kontrolne i posebne akcizne markice; način i postupak odobravanja, štampanja i izdavanja, i način vođenja evidencija o izdatim, iskorišćenim i neiskorišćenim akciznim markicama iz ovog člana propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

XVI. ENERGENTI I ELEKTRIČNA ENERGIJA

Oporezivanja energenata i električne energije

Član 95

(1) Akciza se plaća na energente i električnu energiju koji se koriste kao pogonsko gorivo ili gorivo za grijanje i električnu energiju, koji su proizvedeni (uključujući i crpljenje iz tla gdje je to moguće primijeniti), uneseni ili uvezeni u Crnu Goru, osim ako ovom zakonom nije drugačije propisano.

(2) Energenti iz stave 1 ovog člana su proizvodi:

1) obuhvaćeni oznakama KN 1507 do 1518 ako su namijenjeni za korišćenje kao gorivo za grijanje ili pogonsko gorivo;

2) obuhvaćeni oznakama KN 2701, 2702 i 2704 do 2715;

3) obuhvaćeni oznakama KN 2901 i 2902;

4) obuhvaćeni oznakom KN 2905 11 00, koji nisu sintetičkog porijekla, ako su namijenjeni za korišćenje kao gorivo za ogrijev ili pogonsko gorivo;

5) obuhvaćeni oznakom KN 3403;

6) obuhvaćeni oznakom KN 3811;

7) obuhvaćeni oznakom KN 3817;

8) obuhvaćeni oznakom KN 3824 99 86, 3824 99 92 (isključujući sredstva protiv rđe koji kao aktivne supstance sadrže amino, anorganska složeni rastvarači i razrjeđivače za lakove i slične proizvode), 3824 99 93, 3824 99 96 (isključujući pripravke protiv rđe koji kao aktivne supstance sadrže amino, anorganski složeni rastvarači i razrjeđivači za lakove i slične proizvode), 3826 00 10 i 3826 00 90 ako su namijenjeni za korišćenje kao gorivo za grijanje ili pogonsko gorivo.

(3) Pogon je sagorijevanje energenta u motoru.

(4) Motorom je uređaj koji energente za pogon pretvara u energiju radi mehaničkog rada.

(5) Upotreba energenata za grijanje se sagorijevanje energenata, pri čemu oslobađaju toplotnu energiju bez obzira na namjenu korišćenja oslobođene toplotne energije.

(6) Zamjenski emergent je svaki proizvod, uključujući ugljovodonik, osim ugljovodonika koji je namijenjen za upotrebu, stavljen na tržište ili se koristi kao pogonsko gorivo ili gorivo za grijanje i predmet je oporezivanja akcizom.

(7) Treset i proizvodi iz tarifnih oznaka KN 4401 i 4402 nisu predmet oporezivanja ako su namijenjeni za upotrebu, stavljeni na tržište ili se koriste kao gorivo za grijanje.

(8) Aditivi i ekstenzeri su proizvodi koji se kao dodatak ili radi poboljšanja svojstva ili za bilo koju drugu svrhu dodaju pogonskom gorivu ili se koriste kao dodatak pogonskom gorivu ili su namijenjeni za upotrebu ili stavljanje na tržište kao pogonsko gorivo.

(9) Akciza se plaća i na biogorivo.

(10) Biogorivo iz stava 9 ovog člana, smatra se tečno ili plinsko gorivo koje se koristi kao pogonsko gorivo proizvedeno iz biomase.

(10) Biomasa iz stava 10 ovog člana, biorazgradivi dio proizvoda, otpada i ostatka biološkog porijekla iz poljoprivrede (uključujući materije biljnog i životinjskog porijekla), šumarstva i srodnih proizvodnih djelatnosti uključujući ribarstvo i akvakulturu, kao i biorazgradivi dio industrijskog i komunalnog otpada.

(12) Električna energija je električna energija iz tarifne oznake KN 2716.

Akcizna osnovica i iznos akcize

Član 96

(1) Akcizna osnovica je količina energenata, izražena u litrima, kilogramima, gigadžulima ili megavatsatima.

(2) Ako je količinska jedinica za akcizu u litrima, litar se mjeri na temperaturi od +15°C.

(3) Visina akcize utvrđuje se za pojedine energente i električnu energiju te iznosi za:

1) olovni benzin (tarifna oznaka KN 2710 12 31, 2710 12 51, 2710 12 59 i 2710 12 70) 554 eura na 1000 litara;

2) bezolovni benzin (tarifna oznaka KN 2710 12 31, 2710 12 41, 2710 12 45 i 2710 12 49) 549 eura na 1000 litara;

3) kerozin (tarifne oznake KN 2710 19 21 i 2710 19 25) koji se koristi:

- kao pogonsko gorivo 330 eura na 1000 litara;

- za grijanje 89,7 eura na 1000 litara;

4) gasna ulja (tarifne oznake KN 2710 19 42 do 2710 19 48 i 2710 20 11 do 2710 20 19) koja se koriste:

- kao pogonsko gorivo 440 eura na 1000 litara;

- za komercijalni prijevoz putnika i robe 330 eura na 1000 litara;

- za pogon stacionarnih strojeva 330 eura na 1000 litara;

- za grijanje 207 eura na 1000 litara;

5) prirodni gas (tarifne oznake KN 2711 11 00, 2711 21 00) i ostali gasovi (tarifne oznake KN 2711 29 00) koji se koristi:

- kao pogonsko gorivo 0 eura po megavatsatu;

- za grijanje za poslovnu upotrebu 0,15 eura po gigadžulu,

- za grijanje za neposlovnu upotrebu 0,30 eura po gigadžulu;

6) ulje za loženje (tarifne oznake KN 2710 19 62 do 2710 19 68 i 2710 20 31 do 2710 20 39) 19,5 eura na 1000 kilograma;

7) tečni naftni gas (tarifne oznake KN 2711 12 11 do 2711 19 00) koji se koristi:

- kao motorno gorivo 125 eura na 1000 kilograma;

- za grijanje 42,25 eura na 1000 kilograma;

8) čista biogoriva 0 eura na 1000 litara;

9) čvrsta goriva (iz tarifnih oznaka 2701, 2702 i 2704) 0,30 eura po gigadžulu bruto toplotne vrijednosti;

10) električna energija (tarifne oznake CN 2716):

- za poslovnu upotrebu 0,5 eura po megavatsatima

- za neposlovnu upotrebu 1 euro po megavatsatu.

Odluka o umanjenju iznosa akcize

Član 97

U slučaju značajnijeg povećanja cijena energenata na svjetskom tržištu, Vlada može donijeti odluku za period do tri mjeseca o umanjenju iznosa akcize do minimalno propisane visine akcize:

- za bezolovni benzin do 359 eura po 1000 litara
- za gasna ulja do 330 eura po 1000 litara.

Utvrđivanje akcizne osnovice i obračun akcize u posebnim slučajevima

Član 98

(1) Akciza za aditive i ekstendere i biogoriva koji su dodati energentima jednaka je akcizi propisanoj za energent kojem su dodati.

(2) Na svaki proizvod koji se stavlja u promet kao aditiv ili ekstender za energente plaća se akciza koja se plaća za energente, a svaki ugljovodonik koji je proizveden iz sirove nafte i koji se stavlja u promet kao gorivo za grijanje podliježe plaćanju akcize po stopi propisanoj za odgovarajući energent.

(3) Na ostale energente čija visina akcize nije određena u članu 96 ovog zakona te zamjenske energente iz člana 95 ovog zakona akciza se plaća prema namjeni korišćenja i u iznosu propisanom za jednakovrijedno pogonsko gorivo odnosno gorivo za grijanje.

(4) Jednakovrijedno pogonsko gorivo ili gorivo za grijanje u iz stave 3 ovog člana je pogonsko gorivo ili gorivo za grijanje iz člana 96 ovog zakona s kojim se ostali energenti čija visina akcize nije određena u članu 96 ovog zakona te zamjenski energenti iz člana 95 stav 6 ovog zakona mogu zamijeniti u okviru njihovog korišćenja ili, ako to nije moguće, ono koje mu je od pogonskih goriva ili goriva za grijanje iz člana 96 ovog zakona prema svojim svojstvima i namjeni najbliže.

(5) Izuzetno od st.1 do 4 ovoga člana, na energente za koje je utvrđeno da su bili predmet nezakonitog postupanja akciza se plaća prema iznosu propisanom za jednakovrijedno pogonsko gorivo, u zavisnosti od vrste energenta koji je bio predmet nezakonitog postupanja, osim ako zakonom nije drukčije propisano.

Upotreba energenata i električne energije za namjene za koje se ne plaća akciza

Član 99

(1) Akciza se ne plaća na energente:

1) koji se upotrebljavaju kao gorivo u vazdušnom saobraćaju, osim u slučaju upotrebe aviona za privatne svrhe;

2) koji se upotrebljavaju kao gorivo u pomorskom saobraćaju, osim u slučaju upotrebe plovniha objekata za privatne svrhe;

3) koji se upotrebljavaju kao gorivo za pogon ribolovnih plovniha objekata koja imaju dozvolu za obavljanje privrednog ribolova izdatu od strane organa državne uprave nadležnog za poslove ribarstva, osim u slučaju upotrebe ribolovnih plovniha objekata u privatne svrhe;

4) koji se upotrebljavaju kao gorivo za pogon poljoprivrednih mašina na registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima;

5) koji se upotrebljavaju u pogonima za proizvodnju električne energije i u pogonima za zajedničku proizvodnju električne i toplotne energije (kogeneracija);

6) koji proizvođač u svojim proizvodnim prostorijama potroši za dalju preradu, odnosno proizvodnju drugih energenata, osim ako su bili upotrijebljeni kao pogonsko gorivo za transportna sredstva;

7) koji se koriste kao gorivo za grijanje i za namjene koja nije pogon ili grijanje (upotreba energenata za hemijske redukcije, u elektrolitskim i metalurškim procesima)-dvojno korišćenje energenata;;

8) koji se koriste za druge namjene, a ne kao pogonsko gorivo ili gorivo za grijanje;

9) koji se koriste u minerolološkim procesima;

10) prirodni plin koji se koristi u domaćinstvima.

(2) Minerolološki procesi u iz stave 1 tačka 9 ovog člana su procesi razvrstani u nomenklaturu NACE pod oznakom »DI 26 NACE prerada ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda iz Regulative Savjeta (EZ) br. 3037/90 od 9. oktobra 1990. o statističkoj klasifikaciji privrednih djelatnosti u Uniji (SL L br. 293 od 24. 10. 1990., str. 1.).

(3) Upotreba za privatne svrhe iz st.1 tač. 1 i 2 ovog člana je korišćenje aviona, plovniha objekata i ribolovnih plovniha objekata od strane njihovih vlasnika ili njihovo korišćenje po osnovu zakupa.

(4) Privatni let je korišćenje vazduhoplova od strane vlasnika, fizičkog ili pravnog lica na osnovu ugovora o zakupu odnosno drugih osnova koje se ne mogu klasifikovati kao komercijalne i koje su različite od prevoza putnika ili robe ili pružanja usluga uz naknadu ili za potrebe državnih organa.

(5) Upotreba plovniha objekata i plovila u privatne svrhe je upotreba plovniha objekata i plovila namijenjenih za sport i razonodu od strane vlasnika ili fizičke ili pravne osobe na osnovu ugovora o zakupu sa posadom ili

bez posade odnosno drugih osnova koje se ne mogu klasifikovati kao komercijalne i naročito različite od prevoza putnika ili robe ili pružanja usluga uz naknadu ili za potrebe državnih organa.

(6) Akciza se ne plaća ni na energente:

1) puštene u potrošnju u drugoj državi članici Evropske koji se nalaze u standardnim rezervoarima komercijalnih motornih vozila i koji su namijenjeni upotrebi kao pogonsko gorivo u tim vozilima, a ne za dalju prodaju;

2) koji su u specijalnim kontejnerima i koji dolaze iz drugih država članica Evropske unije, a namijenjeni su specifičnom korišćenju za rad i snabdijevanje sistema tih kontejnera tokom prevoza.

(7) Standardni rezervoari iz stava 6 tačka 1 ovog člana su:

1) rezervoari koje proizvođač trajno ugradi za sva motorna vozila istog tipa kao što je predmetno vozilo i koji omogućavaju neposredno korišćenje energenata, kako za pogon tako i za odgovarajuće djelovanje sistema za hlađenje i drugih sistema tokom prevoza, kao i rezervoari za plin ugrađeni u motorna vozila za neposredno korišćenje plina kao goriva i rezervoari ugrađeni u drugim sistemima kojima vozilo može biti opremljeno

2) rezervoari koje proizvođač trajno ugradi na sve specijalne kontejnere istog tipa kao što je predmetni kontejner i koji omogućavaju da se gorivo za vrijeme prevoza koristi neposredno za rad sistema za hlađenje i drugih sistema kojima su opremljeni specijalni kontejneri.

(7) Specijalni kontejner iz stava 6 tačka 2 ovog člana je svaki uređaj koji je opremljen posebnim sistemom za hlađenje, dovod kiseonika, toplotnu izolaciju ili drugim sličnim tehničkim sistemom.

(8) Akciza se ne plaća na električnu energiju koja se:

1) koristi u procesima hemijske redukcije, u elektrolitskim i metalurškim procesima;

2) koristi za kombinovanu i istovremenu proizvodnju toplotne i električne energije u jedinstvenom procesu (kogeneracija);

3) dobija korišćenjem iz obnovljivih izvora energije i ako je proizvođač koristi u privatne svrhe: snage vjetra, talasa, plime, geotermalnih izvora, sunčeve energije ili ako je proizvedena od biomase ili proizvoda od biomase;

4) koristi u mineraloškim procesima;

5) koristi u domaćinstvima;

6) koristi u procesu proizvodnje električne energije kao i za održavanje proizvodnje električne energije;

7) koristi za komercijalni prevoz robe i putnika željeznicom.

Označavanje gasnih ulja i kerozina za grijanje

Član 100

(1) Gasno ulje i kerozin koji se upotrebljavaju kao gorivo za grijanje, prije isporuke iz akciznog skladišta, mora da bude označeno propisanim bojom i indikatorima "ACCUTRACE PLUS" i "C.I. Sol-vent Yellow 124".

(2) Gasna ulja i kerozin iz stava 1 ovog člana, korisnicima prava dostavljaju se direktno na lokaciju korišćenja predajom u odgovarajući sistem grijanja ili rezervoare za skladištenje.

(3) Gasna ulja iz stava 1 ovog člana korisnik prava nabavlja na maloprodajnim mjestima predviđenim za prodaju naftnih derivata.

(4) Gasno ulje i kerozin iz stava 1 ovog člana, koje se uvozi u carinskom postupku stavljanja robe u slobodan promet na teritoriji Crne Gore, je označeno ako ga prati potvrda inostranog dobavljača o vrsti i količini propisanog sredstva za označavanje, ovjerena od stranog carinskog organa, odnosno stranog organa koji vrši označavanje, da je označeno van Crne Gore.

(5) Ako prilikom uvoza gasno ulje ili kerozin ne prati potvrda iz stava 4 ovog člana ili se ne može dokazati da su propisno označena, smatraće se gasnim uljem ili kerozinom koji su namijenjeni za pogon.

(6) Skladištenje gasnog ulja i kerozina iz stava 1 ovog člana mora da bude organizovano na način koji obezbjeđuje da drugi proizvodi ne utiču na neutralizovanje boje, odnosno indikatora.

(7) Označavanje gasnog ulja ili kerozina vrši se u akciznom skladištu ovlašćenog držaoca akciznog skladišta kojem je u akciznoj dozvoli odobreno i označavanje gasnog ulja i kerozina i koji u svom akciznom skladištu ima postrojenja za doziranje, miješanje ili slična postrojenja za označavanje enegrenata.

(8) Način označavanja gasnog ulja i kerozina iz st. 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove energetike.

Član 101

(1) Označeno gasno ulje i kerozin koji se upotrebljavaju za grijanje ne smiju se upotrebljavati za drugu namjenu i ne smiju se koristiti za pogon motornih vozila, odnosno plovniha objekata ili drugih motora, odnosno koristiti za standardni rezervoar motornih vozila, odnosno plovniha objekata ili drugih motora.

(2) Gasna ulja i kerozin koja se upotrebljavaju za grijanje ne smiju se stavljati u promet na benzinskim pumpama ili drugim maloprodajnim mjestima određenim za prodaju energenata.

(3) Nije dozvoljeno odstraniti sredstva za označavanje gasnih ulja i kerozina iz člana 100 stav 1 ovog zakona, smanjiti njihove koncentracije ili dodavati supstance koje onemogućavaju utvrđivanje označenosti propisanom bojom i indikatorom.

(4) Gasna ulja i kerozin koja se upotrebljavaju za grijanje su označena ako sadrže sredstvo za označavanje iz člana 100 stav 1 ovog zakona u bilo kojoj koncentraciji i bez obzira na boju.

XVII. OSTALI PREDMETI OPOREZIVANJA AKCIZAMA

Gazirana, negazirana voda i ostala bezalkoholna pića, sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju

Član 102

(1) Gazirana, negazirana voda i ostala bezalkoholna pića, sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju su proizvodi iz tarifnih oznaka 2202 10 00, 2202 91 00 i 2202 99 19 00.

(2) Proizvodi iz tarifne oznake 2202 10 00, koji se u skladu sa posebnim propisima smatraju hranom za posebne prehrambene potrebe ili dodacima ishrani, nisu akcizni proizvodi.

(3) Ostala bezalkoholna pića iz tarifne oznake 2202 99 19 00, su sokovi od voća ili povrća, razrijeđeni sa vodom ili gazirani, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje i koja ne sadrže proizvode iz tarifnih brojeva 0401 do 0404 ili masnoće dobijene iz tarifnih brojeva 0401 do 0404.

(4) Na osnovu podataka označenim na ambalaži ili proizvođačkoj deklaraciji koja je pričvršćena na tu ambalažu u skladu sa propisima o informisanju potrošača o hrani ili prema pratećem dokumentu na kojem se taj podatak nalazi utvrđuje se da li proizvod sadrži dodati šećer.

Akcizna osnovica i iznos akcize

Član 103

(1) Akcizna osnovica za gaziranu, negaziranu vodu i ostala bezalkoholna pića sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju je količina akciznih proizvoda izražena u hektolitrima.

(2) Akciza se plaća po hektolitr proizvoda iz stava 1 ovog člana, i iznosi 25,00 eura.

Proizvodi od plastike za jednokratnu upotrebu

Član 104

(1) Proizvodi od plastike za jednokratnu upotrebu na koje se plaća akciza su proizvodi iz nomenklature CN 3923 10 90 10, CN 3923 21 00 10, CN 3923 29 10 10, CN 3923 29 90 10, CN 3923 30 10 10, CN 3923 30 90 10, CN 3923 90 00 10, CN 5601 21 10 10, CN 56 01 21 90 10, CN 3924 10 00 10 i CN 3917 22 90 10.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, akciza se ne plaća na proizvode od plastike koji se koriste kao ambalaža u industriji hrane i pića i za upotrebu u medicinske svrhe.

Akcizna osnovica i iznos akcize

Član 105

(1) Akcizna osnovica za proizvode od plastike je količina akciznih proizvoda izražena u kilogramima.

(2) Akciza za proizvode iz stava 1 ovog člana plaća se po kilogramu proizvoda, u iznosu od 0,4 eura.

Proizvodi od šećera, kakaoa i sladoled

Član 106

(1) Proizvodi od šećera na koje se plaća akciza su proizvodi iz tarifnog broja CN 1704.

(2) Proizvodi od kakaoa na koje se plaća akciza su proizvodi iz tarifnog broja CN 1806.

(3) Sladoled, je proizvod iz tarifnog broja CN 2105.

Akcizna osnovica i iznos akcize

Član 107

- (1) Akcizna osnovica za proizvode od šećera, kakaoa i sladoleda je količina akciznih proizvoda izražena u kilogramima.
- (2) Akciza za proizvode iz stava 1 ovog člana plaća se po kilogramu proizvoda, u iznosu od 0,5 eura.

XVIII. KNJIGOVODSTVO AKCIZNOG OBVEZNIKA I ČUVANJE DOKUMENTACIJE

Izdavanje računa, odnosno drugih dokumenata

Član 108

- (1) Obveznik akcize, prilikom stavljanja akciznih proizvoda u promet, mora izdati račun, odnosno drugi dokument koji potvrđuje otpremu tih proizvoda.
- (2) Kod akciznih proizvoda koji se otpremaju oslobođenom korisniku akciznih proizvoda, na računu, odnosno drugom dokumentu mora biti naznačeno da se radi o otpremi akciznih proizvoda bez plaćanja akcize na osnovu dozvole oslobođenog korisnika akciznih proizvoda sa navođenjem broja i datuma dozvole.
- (3) Obveznik akcize izdaje račun, odnosno drugi dokument u dva primjerka. Prvi primjerak daje primaocu akciznih proizvoda, drugi primjerak, kao i druga dokumenta koji su od značaja za određivanje visine akcizne obaveze zadržava i čuva u skladu sa članom 60 ovog zakona.

Knjigovodstvo akciznog obveznika

Član 109

- (1) Obveznik akcize mora u svom knjigovodstvu obezbijediti podatke koji su potrebni za obračunavanje i plaćanje akcize, a naročito o:
  - 1) proizvedenim količinama akciznih proizvoda;
  - 2) količinama akciznih proizvoda na zalihama, u proizvodnji, u skladištima ili u drugim poslovnim prostorijama;
  - 3) prodatim količinama akciznih proizvoda za koje je plaćena akciza po propisanim stopama;
  - 4) prodatim količinama akciznih proizvoda za koje nije plaćena akciza;
  - 5) količinama akciznih proizvoda nekorišćenih za sopstvenu upotrebu;
  - 6) količinama akciznih proizvoda koji su oslobođeni plaćanja akcize;
  - 7) iznosima obračunate i plaćene akcize po propisanim stopama.

Evidencija opreme za proizvodnju etil alkohola

Član 110

- (1) Proizvođači, prodavci i uvoznici opreme za proizvodnju etil alkohola vode evidenciju kupaca te opreme i podnose je carinskom organu na njegov zahtjev.
- (2) Evidencija iz stava 1 ovog člana ne void se za staklene aparate za destilaciju, koji se upotrebljavaju za naučne i obrazovne svrhe i za sokovnike za domaćinstvo.

Čuvanje dokumentacije

Član 111

Obveznik akcize je dužan da čuva izdate i primljene račune, akcizna dokumenta i druga knjigovodstvena dokumenta koja se odnose na proizvodnju, uskladištenje i otpremanje, izvoz i uvoz akciznih proizvoda, pet godina nakon isteka godine na koju se dokumenta odnose.

XIX. KONTROLA OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA AKCIZE

Član 112

- (1) Kontrolu obračunavanja i plaćanja akcize vrši carinski organ u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje carinski postupak.
- (2) Ako obveznik akcize ne podnese obračun akcize ili ga podnese u nepotpunom obliku ili ako carinski organ utvrdi da akcizna obaveza nije pravilno obračunata, primjenjuje se zakon kojim je uređen poreski postupak.

Informacioni sistem za elektronsku razmjenu podataka o akcizama

Član 113

(1) Prijava za upis u registar akciznih obveznika, obračun akcize i obračun razlike akcize sa pratećom specifikacijom, izvještaje i druga dokumenta koja akcizni obveznici podnose u skladu sa ovim zakonom dostavljaju se putem informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka o akcizama, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument i informaciona bezbjednost.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, zahtjev može da se podnese u štampanom obliku, u slučaju nefunkcionisanja tog informacionog sistema ili podnosioca zahtjeva ili po prethodnom odobrenju carinskog organa.

(3) Bliži način funkcionisanja informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka o akcizama, način i postupak elektronske razmjene podataka propisuje Ministarstvo.

XX PRIJAVA DJELATNOSTI I UPIS U REGISTAR AKCIZNIH OBVEZNIKA

Podnošenje prijave za registraciju

Član 114

(1) Akcizni obveznik je dužan da carinski organ obavijesti o danu otpočinjanja, promjeni ili prestanku obavljanja djelatnosti zbog koje je dužan da obračunava i plaća akcizu.

(2) Svako lice koje postaje akcizni obveznik dužno je da carinskom organu podnese prijavu za upis u registar akciznih obveznika, najkasnije 15 dana prije početka proizvodnje, uskladištavanja, prijema, odnosno otpremanja akciznih proizvoda.

(3) U roku iz stava 2 ovog člana, akcizni obveznik dužan je da carinskom organu prijavi namjeru prestanka obavljanja djelatnosti, a prekid, odnosno obustavljanje proizvodnje bez odlaganja.

(4) Prijava za upis u registar akciznih obveznika vrši se putem informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka o akcizama, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument i informaciona bezbjednost.

Prestanak registracije

Član 115

(1) Ako akcizni obveznik prestane sa obavljanjem djelatnosti, carinski organ odlučuje o prestanku registracije po službenoj dužnosti ili na zahtjev akciznog obveznika.

(2) Prije donošenja akta o prestanku registracije akcizni obveznik je dužan da plati dospjele akcizne obaveze.

(3) Prijava za brisanje iz registra akciznih obveznika vrši se putem informacionog sistema iz člana 113 ovog zakona.

POGLAVLJE XXI

ADMINISTRATIVNA SARADNJA U OBLASTI AKCIZA

Nadležnost Carinske uprave u sprovođenju administrativne saradnje u oblasti akciza

Član 116

Carinski organ nadležan je za sprovođenje Regulative Savjeta (EU) br. 389/2012 od 2. maja 2012. o upravnoj saradnji u oblasti akciza i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 2073/2004 (SL L 121, 8. 5. 2012., str. 1.; u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 389/2012), kako je izmijenjena i dopunjena Regulativom Savjeta (EU) 2020/261 od 19. decembra 2019. o izmjeni Regulative (EU) br. 389/2012 o upravnoj saradnji u oblasti akciza u pogledu sadržaja elektronskih upisnika (SL L 58, 27. 2. 2020., str. 1.) i Regulativom Savjeta (EU) 2021/774 od 10. maja 2021. o izmjeni Regulative (EU) br. 389/2012 o upravnoj saradnji u području akciza u pogledu sadržaja elektronskih upisnika (SL L 167, 12. 5. 2021., str. 1.).

Član 117

Shodna primjena drugih propisa

Na odnose koji nijesu posebno uređeni ovim zakonom (kamate, žalbeni postupak, prinudna naplata i dr.) shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređuje poreski, odnosno carinski postupak.

XXII. KAZNENE ODREDBE

Član 118

(1) Novčanom kaznom od 4.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne plati obračunatu akcizu u roku od 8 dana od dana dostavljanja rješenja (član 8 stav 4);
- 2) ne iskaže obračunatu akcizu u mjesečnom obračunu akciza (član 11 stav 3);
- 3) ne podnese obračun akcize nezavisno od toga da li je u propisanom periodu bio dužan plaćati akcizu ili ne (član 12 stav 2);
- 4) za vrijeme odloženog plaćanja akcize za cigarete i bezdimne duvanske proizvode ne obezbijedi instrument osiguranja plaćanja u visini obračunate akcize (član 13 stav 8 i član 14 stav 4);
- 5) ako ne plati akcizu na propisane osnovice prema iznosima, odnosno stopama, koji važe na dan nastanka obaveze za obračunavanje akcize (član 15 stav 1);
- 6) ako u slučaju promjene visine akcize akciznih proizvoda ne izvrši popis zaliha tih proizvoda, obračun i uplatu akcize, odnosno razliku akcize u skladu sa Zakonom (član 15 st.4 i 7);
- 7) ako kao lica koja obavljaju trgovinu na malo ostalih nepjenušavih fermentisanih pića, a koja se prvi put registruju kao obveznici akcize, ne podnesu obračun i uplatu razlike akcize nadležnom carinskom organu, u roku do 90 dana po isteku mjeseca u kojem je došlo do promjene visine akcize (član 15 stav 9),
- 8) ako kao registrovani primalac carinskom organu ne podnese instrument osiguranja plaćanja akcize prije nego što počne primati akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize za akcizne proizvode, po završetku kretanja ne upiše u evidenciju sve akcizne proizvode koji su primljeni u režimu odloženog plaćanja akcize, po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu i tarifnoj oznaci KN, količini, datumu prijema, pošiljaocu i jedinstvenoj referentnoj oznaci e-AD-a, ne obavijesti carinski organ o svim izmjenama podataka navedenim u odobrenju i ne osigura nesmetano obavljanje nadzora (član 22 stav 5);
- 9) ako kao povremeno registrovani primalac po završetku kretanja ne upiše u evidenciju sve akcizne proizvode koji su primljeni u režimu odloženog plaćanja akcize po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu i tarifnoj oznaci KN, količini, datumu prijema, pošiljaocu i jedinstvenoj referentnoj oznaci e-AD-a, ne obavijesti carinski organ o svim izmjenama podataka navedenim u odobrenju i ne osigura nesmetano obavljanje nadzora (član 23 stav 6);
- 10) ako kao registrovani pošiljalac prima ili skladišti akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize (član 24 stav 2);
- 11) ako kao registrovani pošiljalac prije otpreme akciznih proizvoda nadležnom carinskom organu ne dostavi odgovarajući instrument osiguranja plaćanja akcize u visini moguće nastalog akciznog duga za one proizvode koje kao registrovani pošiljalac otprema u režimu odloženog plaćanja akcize, ne vodi evidenciju o uvezenim i otpremljenim akciznim proizvodima po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu, količini, mjestu i datumu otpreme, primaocu i jedinstvenoj referentnoj oznaci e-AD-a, ne obavijesti carinski organ o svim izmjenama podataka navedenih u odobrenju i ne osigura nesmetano obavljanje nadzora (član 24 stav 6);
- 12) ako kao prodavac iz druge države članice koji namjerava akcizne proizvode prodavati na daljinu fizičkim licima u Crnoj Gori ili akcizni zastupnik koji u njegovo ime i za njegov račun u Crnoj Gori izvršava obaveze i ostvaruje prava u skladu sa odredbama ovog zakona najkasnije 15 dana prije planirane otpreme nadležnom carinskom organu ne podnese prijavu za upis u registar akciznih obveznika u skladu sa članom 114 ovog zakona, ne najavi nadležnom carinskom organu prije predviđene otpreme akciznih proizvoda svaku pošiljku i ne položi instrument osiguranja plaćanja akcize (član 25 stav 1);
- 13) ako kao akcizni zastupnik za prodaju na daljinu ne vodi evidencije po kategoriji i vrsti akciznih proizvoda, trgovačkom nazivu, količini, mjestu i datumu otpreme i primaocu (član 25 stav 2);
- 14) ako namjerava proizvode koji su stavljeni u promet u Crnoj Gori otpremati u komercijalne svrhe u drugu državu članicu, najkasnije 15 dana prije planirane otpreme carinskom organu nadležnom prema svome sjedištu odnosno prebivalištu ne podnese prijavu za upis u registar akciznih obveznika u skladu sa članom 114 ovog

zakona, ne dostavi podatak o kategoriji i vrsti, tarifnoj oznaci iz kombinovane nomenklature carinske tarife, kao i podatak o mjestu otpreme (član 26 stav 1);

15) ako kao ovlašćeni pošiljalac ne vodi evidenciju o otpremljenim akciznim proizvodima po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu, količini, mjestu i datumu otpreme, primaocu e-PPAD ne osigura nesmetano vršenje nadzora, ne iskaže podatke o otpremljenim količinama akciznih proizvoda u mjesečnom izvještaju iz člana 11 stav 3 ovog zakona i najkasnije 15 dana prije planirane otpreme ne obavijesti nadležni carinski organ o svakoj izmjeni podataka o mjestu otpreme (član 26 stav 2);

16) ako kao ovlašćeni primalac carinskom organu ne podnese instrument osiguranja plaćanja akcize prije nego što počne primati akcizne proizvode, nakon završetka kretanja ne upiše u evidenciju sve akcizne proizvode koji su primljeni, po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu i tarifnoj oznaci KN, količini, datumu prijema, pošiljaocu i pojednostavljenoj jedinstvenoj referentnoj oznaci e-PPAD-a, i ne obavijesti carinski organ o svim izmjenama podataka navedenim u odobrenju i ne osigura nesmetano vršenje nadzora (član 27 stav 4);

17) ako kao povremeni ovlašćeni pošiljalac ne vodi evidenciju o otpremljenim akciznim proizvodima po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu, količini, mjestu i datumu otpreme, primaocu i pojednostavljenoj jedinstvenoj referentnoj oznaci e-PPAD-a, ne iskaže podatke o otpremljenim količinama akciznih proizvoda u mjesečnom izvještaju i ne osigura nesmetano vršenje nadzora (član 28 stav 3);

18) ako kao povremeni ovlašćeni primalac carinskom organu ne podnese instrument osiguranja plaćanja akcize prije nego što počne primati akcizne proizvode, nakon završetka kretanja ne upiše u evidenciju sve akcizne proizvode koji su primljeni, po kategoriji i vrsti akciznog proizvoda, trgovačkom nazivu i tarifnoj oznaci KN, količini, datumu prijema, pošiljaocu te pojednostavljenoj jedinstvenoj referentnoj oznaci e-PPAD-a, i ne osigura nesmetano vršenje nadzora (član 29 stav 3);

19) ako kao oslobođeni korisnik akciznih proizvoda ne vodi evidenciju o kupovini, kretanju i potrošnji akciznih proizvoda prema vrsti, količini i vrijednosti (član 33 stav 1);

20) ako kao pošiljalac – imalac akcizne dozvole ili registrovani pošiljalac ne da podatak o JRB e-AD-u, licu koje prati akcizne proizvode ili, ako takvog lica nema, prevozniku, a koji su tokom kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize bili dužni podnijeti na zahtjev nadležnim organima (član 52 stav 3);

21) ako kao pošiljalac ne ispuni polja u nacrtu poruke o otkazivanju i ne podnese je informacionom sistemu carinskog organa, a registrovani pošiljalac ne ispostavi novi e-AD (član 52 stav 6);

22) ako ne podnese nacrt elektronskog dokumenta o promjeni odredišta korišćenjem informacionog sistema (član 52 stav 8);

23) ako kao pošiljalac ne čuva kopiju dokumenta za rezervni postupak iz člana 56 stav 1 ovog zakona u svojoj evidenciji, u slučaju nedostupnosti informacionog sistema (član 56 stav 5);

24) ako kao ovlašćeni pošiljalac licu koje prati akcizne proizvode ili, ako takvog lica nema, prevozniku ne da podatak o pojednostavljenoj jedinstvenoj referentnoj oznaci e-PPAD-a, a koju su tokom kretanja akciznih proizvoda bili dužni staviti na uvid nadležnim organima (član 59 stav 6);

25) ako kao ovlašćeni pošiljalac ne čuva kopiju dokumenta za rezervni postupak iz člana 60 stav 1 ovog zakona u svojoj evidenciji (član 60 stav 4);

26) ako kao ovlašćeni primalac ne podnese na završetku kretanja potvrdu o prijemu u skladu sa članom 59 stav 10 ovog zakona zato što informacioni sistem iz člana 48 stav 1 ovog zakona nije dostupan ili zato što u slučaju nedostupnosti informacionog sistema u državi članici otpreme ovlašćeni pošiljalac još uvijek nije podnio e-PPAD, osim u posebno opravdanim slučajevima, odmah nakon isteka petog radnog dana od dana prijema akciznih proizvoda ne podnese carinskom organu – Kancelariji za akcize, ili na drugi odgovarajući način, dokument za rezervni postupak koji sadrži iste podatke kao potvrda o prijemu i u kojem se navodi da se kretanje završilo (član 60 stav 7);

27) ako kao prodavac iz Crne Gore koji otprema akcizne proizvode u drugu državu članicu, prije otpreme akciznih proizvoda pisanim putem ne obavijestiti nadležni carinski organ o namjeravanoj otpremi akciznih proizvoda stavljenih u promet i ne dostavi dokument kojim se dokazuje da je osigurano plaćanje akcize i da su ispunjeni propisani uslovi za plaćanje u državi članici odredišta i ne vodi evidenciju o isporuci akciznih proizvoda (član 64 stav 2);

28) ako kao proizvođač, predstavnik ili ovlašćeni posrednik koji je dobio ovlašćenje za utvrđivanje maloprodajne cijene od proizvođača iz druge države članice odnosno uvoznik prije stavljanja u upotrebu, odnosno u promet,

maloprodajne cijene cigareta ne prijavi nadležnom carinskom organu i ne objavi ih u "Službenom listu Crne Gore" (član 77 stav 10);

29) ako alkohol ne denaturiše u akciznom skladištu proizvođača koji je dobio odobrenje nadležnog carinskog organa za denaturisanje alkohola (član 88 stav 2);

30) ako kao imalac akcizne dozvole – proizvođač denaturisanog alkohola ne vodi evidenciju o denaturisanju u kojoj se navodi količina alkohola i količina propisanih sredstava koje je koristio za denaturisanje, količina proizvedenog i otpremljenog denaturisanog alkohola izraženu u litrama čistog alkohola, kao i evidenciju kupaca (član 88 stav 3);

31) ako akcizno skladište u kojem će se denaturisati alkohol nije opremljeno opremom koja će osigurati denaturisanje alkohola propisanim sredstvima i na propisan način (član 88 stav 4);

32) ako kao mala destilerija koja namjerava proizvesti količinu etil alkohola veću od količine propisane stavom 1 člana 89 ne obavijestiti nadležni carinski organ najkasnije osam dana prije početka proizvodnje (član 89 stav 6);

33) ako se utvrdi da je mala destilerija proizvela količinu etil alkohola veću od količine propisane članom 90 stav 1, a nije podneseno obavještanje iz člana 90 stav 6, nadležni carinski organ rješenjem će ukinuti odobrenje za proizvodnju u statusu male destilerije i na svu proizvedenu količinu alkohola obračunati razliku akcize od uplaćene akcize do visine akcize utvrđene prema članu 86 stav 3 ovog zakona i na iznos manje plaćene akcize obračunati i platiti kamate (član 89 stav 7);

34) ako kao proizvođač jakog alkoholnog pića za sopstvene potrebe ne podnese nadležnom carinskom organu prijavu za upis u registar akciznih obveznika i to najkasnije osam dana prije početka proizvodnje te u prijavi ne navede podatak o volumenu kotla i mjestu proizvodnje (član 90 stav 4);

35) ako kao proizvođač jakog alkoholnog pića za sopstvene potrebe namjerava proizvesti količinu jakog alkoholnog pića dobijenu od voća veću od količine propisane stavom 1 člana 90 ne obavijesti nadležni carinski organ najkasnije osam dana prije početka proizvodnje (član 90 stav 5);

36) ako kao mali proizvođač mirnog vina ne podnese carinskom organu prijavu za upis u registar akciznih obveznika najkasnije 15 dana prije početka proizvodnje (član 93 stav 4);

37) ako kao proizvođač, odnosno uvoznik prije stavljanja u upotrebu, odnosno u promet duvanske prerađevine, grijane duvanske proizvode i alkoholna pića, osim piva i mirnog vina, te proizvode ne obilježi kontrolnom akciznom markicom (član 94 stav 1);

38) ako gasno ulje i kerozin koji se upotrebljavaju kao gorivo za grijanje, prije isporuke iz akciznog skladišta, ne označi propisanom bojom i indikatorima "ACCUTRACE PLUS" i "C.I. Sol-vent Yellow 124 (član 100 stav 1);

39) ako gasna ulja i kerozin koja se upotrebljavaju za grijanje, označene propisanim indikatorom u bilo kojoj koncentraciji i bez obzira na boju, upotrebljava za drugu namjenu i koristi za pogon motornih vozila, odnosno plovni objekata ili drugih motora, odnosno koristi za standardni rezervoar motornih vozila, odnosno plovni objekata ili drugih motora (član 100 stav 1 i član 101 stav 5);

40) ako skladištenje gasnog ulja i kerozina nije organizovano na način koji obezbjeđuje da drugi proizvodi ne utiču na neutralizovanje boje, odnosno indikatora (član 100 stav 6);

41) ako gasna ulja i kerozin koja se upotrebljavaju za grijanje, označene propisanim indikatorom u bilo kojoj koncentraciji i bez obzira na boju, upotrebljava za drugu namjenu i koristi za pogon motornih vozila, odnosno plovni objekata ili drugih motora, odnosno koristi za standardni rezervoar motornih vozila, odnosno plovni objekata ili drugih motora (član 100 stav 1);

42) ako gasna ulja i kerozin koji se upotrebljavaju za grijanje stavlja u promet na benzinskim pumpama ili drugim maloprodajnim mjestima za prodaju energenata (član 101 stav 2);

43) ako odstrani sredstva za označavanje gasnih ulja i kerozina, smanji njihove koncentracije ili doda supstance koje onemogućavaju utvrđivanje označenosti propisanom bojom i indikatorom (član 101 stav 3);

44) ako obveznik akcize, prilikom stavljanja akciznih proizvoda u promet ne izda račun odnosno drugi dokument koji potvrđuje otpremu tih proizvoda (član 108 stav 1);

45) ako za akcizne proizvode koji se otpremaju oslobođenom korisniku akciznih proizvoda, na računu, odnosno drugom dokumentu ne naznači da se radi o otpremi akciznih proizvoda bez plaćanja akcize na osnovu dozvole oslobođenog korisnika akciznih proizvoda sa navođenjem broja i datuma dozvole (član 108 stav 2);

46) ako u svom knjigovodstvu ne obezbijedi propisane podatke i ne vodi propisane evidencije (član 109);

- 47) ne vodi evidenciju kupaca te opreme i ne podnese je carinskom organu na njegov zahtjev (član 110);
- 48) ako ne čuva dokumentaciju u propisanom roku (član 111);
- 49) ako ne obavijesti carinski organ o danu otpočinjanja, promjeni ili prestanku obavljanja djelatnosti (član 114).
- (2) Novčanom kaznom od 4.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - oslobođeni korisnik akciznih proizvoda:
- 1) ako ne vodi evidenciju o kupovini, kretanju i potrošnji akciznih proizvoda prema vrsti, količini i vrijednosti (član 33 stav 1);
- 2) ako oslobađanje od plaćanja akcize ostvaruje suprotno čl. 87 i 99 ovog zakona.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 400 eura do 4.000 eura.

Član 119

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj poreski obveznik-preduzetnik, ako:
- 1) gasno ulje i kerozin koji se upotrebljavaju kao gorivo za grijanje, prije isporuke iz akciznog skladišta, ne označi propisanom bojom i indikatorima "ACCUTRACE PLUS" i "C.I. Sol-vent Yellow 124 (član 100 stav 1);
- 2) skladištenje gasnog ulja i kerozina nije organizovano na način koji obezbjeđuje da drugi proizvodi ne utiču na neutralizovanje boje, odnosno indikatora (član 100 stav 6)
- 3) gasna ulja i kerozin koja se upotrebljavaju za grijanje, označene propisanim indikatorom u bilo kojoj koncentraciji i bez obzira na boju, upotrebljava za drugu namjenu i koristi za pogon motornih vozila, odnosno plovni objekata ili drugih motora, odnosno koristi za standardni rezervoar motornih vozila, odnosno plovni objekata ili drugih motora (član 101 stav 1);
- 4) ako gasna ulja i kerozin koji se upotrebljavaju za grijanje stavlja u promet na benzinskim pumpama ili drugim maloprodajnim mjestima za prodaju energenata (član 101 stav 2);
- 5) ako odstrani sredstva za označavanje gasnih ulja i kerozina, smanji njihove koncentracije ili doda supstance koje onemogućavaju utvrđivanje označenosti propisanom bojom i indikatorom (član 101 stav 3);
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik - oslobođeni korisnik akciznih proizvoda, novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 12.000 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i poreski obveznik-fizičko lice, novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.

XXIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 120

Rok za donošenje podzakonskih akata

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važnosti propisa

Član 121

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o akcizama („Službeni list RCG“, br. 65/01, 12/02 i 76/05 i „Službeni list CG“, br. 76/08, 50/09, 78/10, 61/11, 28/12, 38/13, 45/14, 1/17, 50/17, 55/18, 76/20, 49/22, 65/22, 152/22, 27/23, 125/23, 94/24 i 160/25).

Stupanje na snagu

Član 122

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

* U ovaj zakon prenešene su:

- Direktiva Savjeta (EU) 2020/262 od 19. decembra 2019. o opštim aranžmanima za akcize (izmjena) (SL L 58, 27. 2. 2020., str. 4.);
- Direktiva Savjeta (EU) 2020/1151 od 29. jula 2020. o izmjeni Direktive 92/83/EEZ o usklađivanju struktura akciza na alkohol i alkoholna pića (SL L 256, 5. 8. 2020., str. 1.);
- Direktiva Savjeta 92/84/EEZ od 19. oktobra 1992. o usklađivanju stopa akciza na alkohol i alkoholna pića (SL L 316, 31. 10. 1992., str. 29.);
- Direktiva Savjeta 95/60/EZ od 27. novembra 1995. o fiskalnom označavanju plinskog ulja i kerozina (SL L 291, 6. 12. 1995., str. 46.);
- Direktiva Savjeta 2003/96/EZ od 27. oktobra 2003. o restrukturiranju Sistema Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije Tekst značajan za EGP (SL L 283, 31. 10. 2003., str. 51.), kako je posljednji put izmijenjena odlukom za sprovođenje Komisije (EU) 2018/552 od 6. aprila 2018. o ažuriranju upućivanja u Direktivi Vijeća 2003/96/EZ na oznake kombinovane nomenklature za određene proizvode (SL L 91, 9. 4. 2018., str. 27.); (u daljem tekstu:.) i Direktiva 2003/96/EZ)
- Direktiva Savjeta 2011/64/EU od 21. juna 2011. o strukturi i stopama akcize koje se odnose na prerađeni duvan (kodifikovani tekst) (SL L 176, 5. 7. 2011., str. 24.).

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o akcizama sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju način ostvarivanja sloboda i prava, kao i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. Razlozi za donošenje zakona

Donošenje novog Zakona o akcizama predstavlja jedan od ključnih koraka u procesu daljeg usklađivanja poreskog sistema Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije i ispunjavanja obaveza koje proizilaze iz pregovaračkog procesa za pristupanje Evropskoj uniji, posebno u okviru Pregovaračkog poglavlja 16 – Oporezivanje. Predložena zakonska rješenja imaju za cilj potpuno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa relevantnim direktivama Evropske unije iz oblasti akciza, čime se stvaraju pretpostavke za zatvaranje ovog pregovaračkog poglavlja do kraja tekuće godine.

Važeći Zakon o akcizama predstavlja jedan od najvažnijih fiskalnih propisa kojim se uređuje sistem oporezivanja akciznih proizvoda u Crnoj Gori. Međutim, dosadašnja primjena zakona ukazala je na potrebu njegovog daljeg usklađivanja sa savremenim evropskim standardima, naročito u dijelu koji se odnosi na režim odloženog plaćanja akcize, elektronsko praćenje kretanja akciznih proizvoda, status i obaveze akciznih obveznika, kao i unapređenje kontrolnih i nadzornih mehanizama.

Poseban razlog za donošenje novog zakona predstavlja potreba stvaranja normativnih i institucionalnih pretpostavki za implementaciju informacionog sistema za kontrolu kretanja akciznih proizvoda – EMCS (Excise Movement and Control System), u skladu sa Direktivom Savjeta (EU) 2020/262. Implementacijom ovog sistema obezbijediće se elektronsko praćenje kretanja akcizne robe koja se nalazi u režimu odloženog plaćanja akcize, čime će se omogućiti potpuna interoperabilnost sa sistemima država članica Evropske unije.

Ovo pitanje ima poseban značaj imajući u vidu da kretanje akciznih proizvoda, uključujući alkohol i alkoholna pića, duvanske prerađevine i energente, između država članica Evropske unije podliježe jedinstvenim i harmonizovanim pravilima koja se primjenjuju na cjelokupnom unutrašnjem tržištu Evropske unije. Uspostavljanjem zakonskog okvira za primjenu EMCS sistema Crna Gora će obezbijediti uslove za efikasnu razmjenu podataka, unaprijediti nadzor nad prometom akciznih proizvoda i dodatno ojačati administrativnu saradnju sa državama članicama Evropske unije.

Praksa je takođe pokazala potrebu za preciznijim definisanjem poreskih obaveza, prava na oslobođenja i povraćaj akcize, kao i za pojednostavljenjem administrativnih procedura za poreske obveznike i nadležne organe. Predloženim zakonom dodatno se unapređuje postojeća zakonska regulativa u cilju efikasnijeg suzbijanja sive ekonomije u prometu akciznih proizvoda. Jačanjem mehanizama kontrole, unapređenjem sistema evidencija i praćenja kretanja robe, preciznijim definisanjem obaveza svih učesnika u prometu akciznih proizvoda, kao i uspostavljanjem savremenih elektronskih alata za nadzor, stvaraju se uslovi za smanjenje poreskih utaja, krijumčarenja i drugih oblika nezakonitog postupanja. Na taj način doprinosi se jačanju fiskalne discipline, povećanju naplate budžetskih prihoda i uspostavljanju ravnopravnih uslova poslovanja na tržištu.

Pored tradicionalnih akciznih proizvoda, zakonom se uređuje oporezivanje novih kategorija proizvoda kao što su nikotinske vrećice, proizvodi za udisanje pare bez sagorijevanja, zaslađena bezalkoholna pića, proizvodi od plastike za jednokratnu upotrebu, kao i određeni proizvodi od šećera i kakaoa.

Donošenjem ovog zakona stvaraju se uslovi za uspostavljanje modernog, transparentnog i efikasnog sistema akciza, potpuno usklađenog sa pravnom tekovinom Evropske unije, koji će omogućiti efikasnu primjenu EMCS sistema, unaprijediti kontrolu prometa akciznih proizvoda, doprinijeti suzbijanju sive ekonomije i obezbijediti ispunjavanje obaveza Crne Gore iz procesa pristupanja Evropskoj uniji.

III. Usaglašenost sa pravnom tekovinom Evropske unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Predloženim zakonom je izvršeno usaglašavanje sa pravnom tekovinom Evropske unije, i to:

- Direktivom Savjeta (EU) 2020/262 od 19. decembra o opštim aranžmanima za akcize, kojom se mijenja Direktiva 2008/118 (EU) od 16. decembra 2008. o opštim aranžmanima za akcize i stavljanju van snage Direktive 92/12/EE;
- Direktivom Savjeta (EU) 2020/1151 od 29. jula 2020. o izmjeni Direktive 92/83/EEZ o usklađivanju struktura akciza na alkohol i alkoholna pića (SL L 256, 5. 8. 2020., str. 1.);
- Direktivom Savjeta 92/83/EEZ od 19. oktobra 1992. o usklađivanju struktura akciza na alkohol i alkoholna pića (SL L 316, 31. 10. 1992., str. 21.),
- Direktivom Savjeta (EU) 2003/96/EZ od 27. oktobra 2003. o restrukturiranju sistema Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije;
- Direktivom Savjeta 92/84/EEZ od 19. oktobra 1992. o usklađivanju stopa akciza na alkohol i alkoholna pića (SL L 316, 31. 10. 1992., str. 29.);
- Direktivom Savjeta 95/60/EZ od 27. novembra 1995. o fiskalnom označavanju plinskog ulja i kerozina (SL L 291, 6. 12. 1995., str. 46.).

IV. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Član 1 - Ovim članom utvrđuje se predmet uređivanja zakona, odnosno uređuje se sistem akciza i propisuje obaveza plaćanja akcize na proizvode koji su određeni ovim zakonom i koji se stavljaju u promet na teritoriji Crne Gore. Takođe se propisuje da prihodi ostvareni po osnovu akciza pripadaju budžetu Crne Gore.

Član 2 - Ovim članom vrši se usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti oporezivanja akciznih proizvoda. Navode se direktive Evropske unije koje se preuzimaju ovim zakonom, čime se obezbjeđuje dalja harmonizacija domaćeg sistema akciza sa evropskim standardima.

Član 3 - Ovim članom uređuje se teritorijalna primjena zakona kroz definisanje teritorije Crne Gore, teritorije država članica Evropske unije, teritorije Unije, trećih država i trećih teritorija. Takođe se uređuje poseban tretman određenih teritorija i pravila za kretanje akciznih proizvoda između pojedinih teritorija radi usklađivanja sa pravilima Evropske unije.

Član 4 - Ovim članom propisuju se osnovne definicije pojmova koji se koriste u zakonu radi jedinstvene primjene i pravne sigurnosti. Definišu se ključni instituti akciznog sistema, kao što su akcizna dozvola, akcizno skladište, režim odloženog plaćanja akcize, registrovani i ovlašćeni učesnici u prometu akciznih proizvoda, kao i drugi pojmovi značajni za sprovođenje zakona.

Član 5 - Ovim članom utvrđuje se predmet oporezivanja akcizom. Pored tradicionalnih akciznih proizvoda (duvanske prerađevine, alkohol i alkoholna pića, energenti i električna energija), proširuje se obuhvat oporezivanja na određene proizvode koji imaju značajan fiskalni, zdravstveni ili ekološki uticaj, kao što su proizvodi za udisanje pare bez sagorijevanja, nikotinske vrećice, zaslađena pića, proizvodi od plastike za jednokratnu upotrebu i određeni proizvodi od šećera i kakaoa.

Član 6 - Ovim članom propisuju se lica koja imaju status obveznika plaćanja akcize. Precizno se određuju subjekti odgovorni za obračunavanje i plaćanje akcize u redovnim okolnostima, kao i u slučajevima nepravilnosti, nezakonitog postupanja i zloupotreba. Takođe se uređuje institut solidarne odgovornosti za plaćanje akciznog duga kada za isti dug odgovara više lica.

Član 7 - Ovim članom uređuje se nastanak akcizne obaveze i trenutak nastanka obaveze obračunavanja akcize. Propisuju se situacije u kojima akcizni proizvodi podliježu oporezivanju, kao i slučajevi kada se određeni gubici ili uništenje proizvoda ne smatraju puštanjem u promet. Odredba je usklađena sa pravilima Evropske unije koja uređuju nastanak akcizne obaveze u režimu odloženog plaćanja akcize.

Član 8 - Ovim članom uređuju se slučajevi nastanka akcizne obaveze usljed nezakonitog postupanja sa akciznim proizvodima. Propisuje se šta se smatra nezakonitim postupanjem, način utvrđivanja obaveze i rok za plaćanje obračunate akcize utvrđene rješenjem nadležnog organa.

Član 9 - Ovim članom uređuje se način obračunavanja akcize na električnu energiju i prirodni plin. Propisuje se trenutak nastanka akcizne obaveze, način utvrđivanja isporučenih količina i obaveza konačnog usklađivanja obračuna kada je akciza obračunata na osnovu procijenjene potrošnje.

Član 10 - Ovim članom uređuje se obračun akcize na čvrsta goriva. Propisuje se da se akciza obračunava prilikom isporuke krajnjem potrošaču prema izdatim računima, kao i slučajevi kada ne nastaje obaveza obračunavanja i plaćanja akcize.

Član 11 - Ovim članom uređuje se osnovno pravilo obračunavanja akcize. Propisuje se obaveza akciznog obveznika da sam obračunava akcizu za obračunski period koji odgovara kalendarskom mjesecu i da obračunatu akcizu iskaže u mjesečnom obračunu akcize.

Član 12 - Ovim članom uređuju se rokovi i način podnošenja mjesečnog obračuna akcize. Takođe se uređuju posebne situacije koje se odnose na više akciznih skladišta, više pogona oslobođenog korisnika, kao i slučajeve prestanka važenja akcizne dozvole, stečaja, likvidacije ili statusnih promjena.

Član 13- Ovim članom uređuju se rokovi dospijeca i plaćanja akcize. Posebno se uređuju rokovi za plaćanje akcize u redovnim okolnostima, kao i u slučajevima prestanka važenja akcizne dozvole, stečaja i likvidacije. Propisuje se i poseban režim odloženog plaćanja akcize za cigarete i bezdimne duvanske proizvode uz obavezu obezbjeđenja instrumenta osiguranja.

Član 14- Ovim članom uređuje se obračunavanje i plaćanje akcize pri uvozu akciznih proizvoda. Propisuje se da se akciza obračunava i plaća kao uvozna dažbina, osim kada je njeno plaćanje odloženo u skladu sa zakonom. Takođe se uređuje poseban režim za cigarete i bezdimne duvanske proizvode.

Član 15 - Ovim članom uređuju se pravila za utvrđivanje iznosa akcize i postupanje u slučaju promjene visine akcize. Propisuje se obaveza popisa zaliha i obračuna razlike akcize na zatečene količine proizvoda, kao i izuzeci od te obaveze za određene kategorije obveznika.

Član 16- Ovim članom uređuje se institut režima odloženog plaćanja akcize. Propisuju se slučajevi u kojima se obaveza obračunavanja i plaćanja akcize odlaže, kao i pravila za postupanje u slučaju stečaja, likvidacije, statusnih promjena i drugih okolnosti koje utiču na status akciznih proizvoda.

Član 17- Ovim članom propisuju se opšti uslovi rada akciznih skladišta, obaveze ovlašćenog držaoca akciznog skladišta i akcizna dozvola. Utvrđuje se da se aktivnosti sa akciznim proizvodima u režimu odloženog plaćanja akcize mogu obavljati isključivo u akciznom skladištu uz prethodno pribavljenu akciznu dozvolu, kao i uslovi koje podnosilac zahtjeva mora ispuniti za njeno dobijanje.

Član 18 - Ovim članom propisuju se obaveze ovlašćenog držaoca akciznog skladišta u pogledu čuvanja, evidencije, prijavljivanja nepravilnosti, omogućavanja nadzora i obavješćavanja carinskog organa o promjenama od značaja za izdatu dozvolu.

Član 19- Ovim članom uređuje se postupak izdavanja akcizne dozvole, sadržaj zahtjeva i dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev, kao i ovlašćenja carinskog organa da provjeri ispunjenost propisanih uslova prije donošenja odluke.

Član 20- Ovim članom uređuju se slučajevi prestanka važenja akcizne dozvole, kao i razlozi za njeno ukidanje od strane carinskog organa kada prestanu uslovi za njeno korišćenje ili kada ovlašćeni držalac akciznog skladišta postupa suprotno odredbama zakona.

Član 21 - Ovim članom uređuje se obaveza polaganja instrumenta osiguranja plaćanja akcize radi obezbjeđenja naplate mogućeg akciznog duga za proizvode koji se nalaze u režimu odloženog plaćanja akcize. Propisuju se slučajevi u kojima je osiguranje obavezno, izuzeci od te obaveze, način određivanja visine osiguranja, mogućnost korišćenja jedinstvenog instrumenta za više akciznih skladišta, kao i uslovi za oslobađanje instrumenta osiguranja nakon prestanka važenja akcizne dozvole.

Član 22- Ovim članom uređuje se status registrovanog primaoca, uslovi za izdavanje odobrenja, sadržaj zahtjeva, prava i obaveze registrovanog primaoca, kao i razlozi za ukidanje odobrenja. Cilj odredbe je omogućavanje prijema akciznih proizvoda iz drugih država članica u režimu odloženog plaćanja akcize uz obezbjeđenje odgovarajuće kontrole i naplate akcize.

Član 23 - Ovim članom uređuje se institut povremeno registrovanog primaoca za lica koja samo povremeno primaju akcizne proizvode iz drugih država članica. Propisuju se uslovi za izdavanje pojedinačnih odobrenja, ograničenja u pogledu broja pošiljki, obaveze korisnika odobrenja i razlozi za njegovo ukidanje.

Član 24- Ovim članom uređuje se status registrovanog pošiljaoca koji nakon sprovođenja carinskog postupka može otpremati akcizne proizvode u režimu odloženog plaćanja akcize. Propisuju se uslovi za izdavanje odobrenja, obaveze u vezi sa osiguranjem plaćanja akcize, vođenjem evidencija i omogućavanjem carinskog nadzora.

Član 25- Ovim članom uređuju se obaveze prodavca iz druge države članice i njegovog akciznog zastupnika prilikom prodaje akciznih proizvoda na daljinu fizičkim licima u Crnoj Gori. Propisuje se obaveza registracije, najave pošiljki, polaganja instrumenta osiguranja i vođenja odgovarajućih evidencija radi obezbjeđenja naplate akcize.

Član 26- Ovim članom uređuje se status ovlašćenog pošiljaoca koji otprema akcizne proizvode koji su već stavljeni u promet u Crnoj Gori u drugu državu članicu za komercijalne svrhe. Propisuju se obaveze registracije, vođenja evidencija, izvještavanja i saradnje sa carinskim organom.

Član 27- Ovim članom uređuje se status ovlašćenog primaoca koji prima akcizne proizvode stavljene u promet u drugoj državi članici. Propisuju se uslovi za izdavanje odobrenja, obaveze polaganja instrumenta osiguranja, vođenja evidencija, omogućavanja nadzora i razlozi za ukidanje odobrenja.

Član 28- Ovim članom uređuje se institut povremenog ovlašćenog pošiljaoca za lica koja povremeno otpremaju akcizne proizvode u drugu državu članicu. Propisuju se obaveze prijavljivanja pojedinačnih pošiljki, vođenja evidencija i omogućavanja nadzora, kao i ograničenje broja otprema u toku jedne kalendarske godine.

Član 29- Ovim članom uređuje se institut povremenog ovlašćenog primaoca za lica koja povremeno primaju akcizne proizvode iz drugih država članica za komercijalne svrhe. Propisuju se obaveze registracije, polaganja instrumenta osiguranja, vođenja evidencija i omogućavanja carinskog nadzora.

Član 30- Ovim članom uređuju se uslovi za izdavanje dozvole oslobođenom korisniku akciznih proizvoda. Propisuju se opšti i posebni uslovi koje podnosilac zahtjeva mora ispuniti radi nabavke akciznih proizvoda bez plaćanja akcize za zakonom propisane namjene, kao i obaveza polaganja instrumenta osiguranja.

Član 31- Ovim članom uređuje se postupak izdavanja dozvole oslobođenom korisniku akciznih proizvoda, rok važenja dozvole, sadržaj zahtjeva i dozvole, kao i postupak odobravanja količina akciznih proizvoda koje se mogu nabavljati bez plaćanja akcize.

Član 32- Ovim članom uređuju se razlozi za prestanak važenja i ukidanje dozvole oslobođenog korisnika akciznih proizvoda. Propisuju se slučajevi u kojima carinski organ može ukinuti dozvolu radi zaštite fiskalnih interesa države i sprečavanja zloupotreba.

Član 33- Ovim članom propisuje se obaveza vođenja evidencije o kupovini, kretanju i potrošnji akciznih proizvoda od strane oslobođenog korisnika. Cilj odredbe je omogućavanje efikasnog nadzora nad korišćenjem proizvoda koji su nabavljeni bez plaćanja akcize.

Član 34- Ovim članom uređuju se oslobođenja od plaćanja akcize za diplomatska i konzularna predstavništva, međunarodne organizacije, strane oružane snage i druga lica koja pravo na oslobođenje ostvaruju na osnovu međunarodnih ugovora ili načela reciprociteta. Takođe se uređuje dokumentacija potrebna za ostvarivanje prava na oslobođenje i način kretanja takvih proizvoda.

Član 35- Ovim članom uređuju se posebni slučajevi oslobođenja od plaćanja akcize za proizvode koji se koriste za analize, kontrolu kvaliteta, akcizni nadzor ili koji su uništeni pod carinskim nadzorom. Takođe se uređuje poreski tretman manjkova i gubitaka akciznih proizvoda koji nastaju u redovnom poslovanju ili usljed više sile.

Član 36- Ovim članom uređuju se oslobođenja od plaćanja akcize za proizvode koji se prodaju ili unose u okviru međunarodnog putničkog saobraćaja, kao i za male pošiljke nekomercijalne prirode. Propisuje se i ovlašćenje Ministarstvu finansija da utvrdi količinske i vrijednosne limite za ostvarivanje ovih oslobođenja.

Član 37- Ovim članom uređuje se pravo na povraćaj plaćene akcize u slučajevima kada su proizvodi vraćeni u akcizno skladište, iskorišćeni za proizvodnju novih akciznih proizvoda, upotrijebljeni za oslobođene namjene, izvezeni ili uništeni pod carinskim nadzorom. Propisuje se i postupak ostvarivanja prava na povraćaj.

Član 38- Ovim članom uređuje se pravo na povraćaj dijela plaćene akcize za gasna ulja koja se koriste u komercijalnom prevozu robe i putnika. Propisuju se uslovi za ostvarivanje prava, potrebna dokumentacija, postupak podnošenja zahtjeva i vođenje registra korisnika ovog prava.

Član 39- Ovim članom uređuje se pravo na povraćaj dijela plaćene akcize za energente koji se koriste za pogon stacionarnih radnih mašina u prehrambenoj industriji. Cilj odredbe je smanjenje troškova proizvodnje i unapređenje konkurentnosti prehrambene industrije.

Član 40- Ovim članom uređuje se pravo na povraćaj plaćene akcize za energente koji se koriste u avionskom i pomorskom saobraćaju u slučajevima kada nije moguće ostvariti oslobođenje pri nabavci energenata. Propisuju se uslovi, dokumentacija i postupak za ostvarivanje ovog prava.

Član 41- Ovim članom uređuje se povraćaj plaćene akcize za gasna ulja koja se koriste za pogon poljoprivrednih mašina na registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima. Odredbom se obezbeđuje podrška poljoprivrednoj proizvodnji kroz refundaciju dijela troškova energenata.

Član 42- Ovim članom uređuje se pravo na povraćaj plaćene akcize za energente koji se koriste za pogon ribolovnih plovniha objekata u privrednom ribolovu. Propisuju se korisnici prava, način obračuna povraćaja, potrebna dokumentacija i postupak ostvarivanja ovog prava.

Član 43- Ovim članom definiše se pojam kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize na teritoriji Crne Gore, kao kretanje koje započinje i završava se na teritoriji Crne Gore.

Član 44- Ovim članom uređuju se slučajevi u kojima se akcizni proizvodi mogu kretati u režimu odloženog plaćanja akcize na teritoriji Crne Gore, uključujući kretanje između akciznih skladišta, prema oslobođenim korisnicima, mjestima izvoza i mjestima direktne isporuke.

Član 45- Ovim članom uređuje se kretanje akciznih proizvoda između Crne Gore i država članica Evropske unije u režimu odloženog plaćanja akcize. Propisuju se dozvoljena odredišta, uslovi za sprovođenje kretanja i podaci koje je potrebno dostaviti carinskim organima radi sprovođenja kontrole.

Član 46- Ovim članom uređuje se institut direktne isporuke akciznih proizvoda. Propisuju se uslovi pod kojima carinski organ može odobriti prijem akciznih proizvoda na mjestu koje nije akcizno skladište, kao i obaveze korisnika takvog odobrenja.

Član 47- Ovim članom uređuje se trenutak početka i završetka kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize, što je od značaja za utvrđivanje odgovornosti učesnika u prometu i pravilno funkcionisanje sistema nadzora.

Član 48- Ovim članom propisuje se obavezna primjena elektronskog akciznog dokumenta (e-AD) i sistema elektronskog praćenja kretanja akciznih proizvoda (EMCS). Cilj odredbe je obezbeđivanje efikasnog nadzora nad prometom akciznih proizvoda i usklađivanje sa sistemom koji se primjenjuje u Evropskoj uniji.

Član 49- Ovim članom uređuje se mogućnost sprovođenja pojednostavljenog postupka za određene vrste kretanja akciznih proizvoda, posebno kada se kretanje odvija isključivo na teritoriji Crne Gore ili između istih učesnika u prometu. Time se smanjuju administrativna opterećenja uz očuvanje potrebnog nivoa kontrole.

Član 50- Ovim članom uređuju se posebnosti kretanja akciznih proizvoda prema oslobođenim korisnicima uz korišćenje elektronskog pratećeg akciznog dokumenta (e-PAD). Propisuju se prava i obaveze pošiljaoca i primaoca, kao i postupanje u elektronskom sistemu evidencije i nadzora.

Član 51- Ovim članom uređuje se postupak kretanja akciznih proizvoda na teritoriji Crne Gore uz primjenu informacionog sistema za kontrolu kretanja akciznih proizvoda (EMCS). Propisuje se način podnošenja elektronskog akciznog dokumenta, provjera podataka i postupanje nadležnog carinskog organa radi obezbjeđenja praćenja kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize.

Član 52- Ovim članom uređuje se postupak prilikom kretanja između Crne Gore i druge države članice uz primjenu sistema kontrole kretanja akciznih proizvoda.

Član 53- Ovim članom uređuje se postupanje u slučaju izvoza akciznih proizvoda koji se kreću u režimu odloženog plaćanja akcize. Propisuje se način potvrđivanja izlaska robe sa carinskog područja i završetka kretanja u informacionom sistemu.

Član 54 – Ovim članom uređuje se postupanje u slučaju kretanja energenata u režimu odloženog plaćanja akcize kada primalac nije poznat u trenutku podnošenja elektronskog administrativnog dokumenta (e-AD). Propisuje se mogućnost da određeni podaci o primaocu ostanu nepopunjeni uz prethodno odobrenje nadležnog carinskog organa, kao i obaveza naknadnog dostavljanja tih podataka čim postanu poznati. Istovremeno se preciziraju slučajevi na koje se navedeno pravilo ne primjenjuje.

Član 55 - Ovim članom utvrđuje se obim primjene sistema nadzora i kontrole kretanja energenata. Taksativno se navode energenti i tarifne oznake proizvoda na koje se primjenjuju pravila o nadzoru proizvodnje, prerade, skladištenja, kretanja i izvještavanja, čime se obezbeđuje usklađenost sa relevantnim propisima Evropske unije.

Član 56- Ovim članom uređuje se rezervni postupak koji se primjenjuje kada informacioni sistem za kontrolu kretanja akciznih proizvoda nije dostupan. Propisani su uslovi za početak, promjenu odredišta ili završetak kretanja uz upotrebu rezervnog dokumenta, kao i obaveze učesnika u prometu nakon ponovne uspostave rada sistema. Ministarstvu finansija daje se ovlašćenje da bliže propiše način sprovođenja rezervnog postupka.

Član 57 - Ovim članom uređuju se alternativni dokazi o završetku kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize kada nije moguće pribaviti potvrdu o prijemu ili potvrdu o izvozu. Propisuju se vrste dokaza koje carinski organ može prihvatiti i način evidentiranja završetka kretanja u informacionom sistemu.

Član 58- Ovim članom uređuje se oporezivanje akciznih proizvoda koje fizička lica nabavljaju za ličnu upotrebu u drugoj državi članici. Propisuju se kriterijumi za utvrđivanje da li su proizvodi namijenjeni ličnoj upotrebi, kao i indikativne količine duvanskih proizvoda i alkoholnih pića koje se uzimaju u obzir prilikom procjene.

Član 59- Ovim članom uređuje se kretanje akciznih proizvoda koji su već stavljeni u promet u jednoj državi članici, a premještaju se u drugu državu članicu u komercijalne svrhe. Propisuje se obavezna upotreba elektronskog pojednostavljenog pratećeg administrativnog dokumenta (e-PPAD), prava i obaveze ovlašćenog pošiljaoca i primaoca, kao i postupak potvrđivanja prijema robe.

Član 60- Ovim članom propisuje se rezervni postupak za kretanje akciznih proizvoda stavljenih u promet između država članica u slučaju nedostupnosti informacionog sistema. Uređuju se prava i obaveze ovlašćenog pošiljaoca i primaoca, korišćenje rezervne dokumentacije, kao i postupanje nakon ponovnog uspostavljanja rada sistema.

Član 61- Ovim članom propisuje se da potvrda o prijemu predstavlja osnovni dokaz o završetku kretanja akciznih proizvoda. Takođe se uređuje mogućnost prihvatanja drugih dokaza u opravdanim slučajevima, kao i status dokumenta za rezervni postupak kao odgovarajućeg dokaza.

Član 62- Ovim članom omogućava se pojednostavljivanje postupka kretanja akciznih proizvoda između država članica na osnovu sporazuma između Crne Gore i jedne ili više država članica, uključujući odstupanja od obaveze korišćenja informacionog sistema.

Član 63- Ovim članom uređuje se kretanje akciznih proizvoda između dva mjesta na teritoriji Crne Gore kada transport prolazi preko teritorije druge države članice. Propisuju se pravila dokumentovanja kretanja, potvrđivanja prijema robe i nadzora od strane carinskog organa.

Član 64- Ovim članom uređuje se prodaja akciznih proizvoda na daljinu između država članica. Propisuju se obaveze prodavca u vezi sa obavještanjem nadležnih organa, obezbjeđenjem plaćanja akcize, vođenjem evidencija i ostvarivanjem prava na povraćaj akcize.

Član 65 - Ovim članom dodatno se uređuju dokazi o završetku kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize, uključujući prihvatljive dokaze za slučajeve izvoza i druga prekogranična kretanja kada standardne potvrde nijesu dostupne.

Član 66 - Ovim članom propisuje se da se kretanje vina koje proizvode mali proizvođači vina na teritoriji Crne Gore obavlja uz prateće dokumente propisane propisima kojima se uređuje sektor vina.

Član 67- Ovim članom uređuju se obaveze malog proizvođača vina prilikom otpreme vina u drugu državu članicu u režimu odloženog plaćanja akcize. Propisuje se obaveza podnošenja odgovarajuće dokumentacije i prethodnog obavještanja nadležnog carinskog organa.

Član 68 - Ovim članom propisuju se obaveze primaoca vina u Crnoj Gori kada vino prima od malog proizvođača iz druge države članice. Uvodi se obaveza obavještanja nadležnog carinskog organa o primljenim količinama vina.

Član 69- Ovim članom uređuju se posljedice nepravilnosti tokom kretanja akciznih proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize. Propisuju se slučajevi u kojima nastaje obaveza obračuna akcize u Crnoj Gori, pravila za utvrđivanje mjesta nastanka nepravilnosti, kao i uslovi za povraćaj ili oslobađanje od već plaćene akcize.

Član 70 - Ovim članom definišu se duvanske prerađevine i drugi duvanski proizvodi koji su predmet oporezivanja akcizom. Pored tradicionalnih duvanskih proizvoda, obuhvaćeni su i proizvodi nove generacije, uključujući proizvode za udisanje pare bez sagorijevanja, nikotinske vrećice i biljne nikotinske proizvode.

Član 71- Ovim članom definiše se pojam cigareta za potrebe oporezivanja akcizom, uključujući način tretiranja dužih svitaka duvana i proizvoda izrađenih od zamjenskih materijala koji imaju karakteristike cigareta.

Član 72 - Ovim članom definišu se cigare i cigarilosi prema njihovim fizičkim karakteristikama, sastavu i načinu upotrebe, u skladu sa standardima Evropske unije.

Član 73 - Ovim članom definiše se duvan za pušenje, uključujući fino rezani duvan za savijanje cigareta, drugi duvan za pušenje i duvanske otpatke koji se mogu koristiti za pušenje.

Član 74- Ovim članom uređuje se oporezivanje proizvoda namijenjenih za udisanje pare bez sagorijevanja, uključujući grijane duvanske proizvode, e-tečnosti i nove duvanske proizvode. Propisuje se i obaveza njihovog kretanja uz odgovarajuću komercijalnu dokumentaciju.

Član 75 - Ovim članom utvrđuju se akcizna osnovica i iznosi akcize za grijane duvanske proizvode, e-tečnosti i nove duvanske proizvode.

Član 76- Ovim članom uređuje se oporezivanje duvana za žvakanje, duvana za šmrkanje, nikotinskih vrećica i biljnih nikotinskih proizvoda. Propisuju se uslovi za stavljanje u promet i odgovarajući iznosi akcize.

Član 77 - Ovim članom uređuju se akcizna osnovica, stopa i način obračuna akcize na cigarete i druge duvanske prerađevine. Propisuju se specifična i proporcionalna akciza, način utvrđivanja maloprodajne cijene i obaveze proizvođača, zastupnika i uvoznika.

Član 78 - Ovim članom propisuje se minimalna akciza na cigarete i način njenog obračuna, čime se obezbjeđuje minimalni nivo oporezivanja bez obzira na maloprodajnu cijenu proizvoda.

Član 79 - Ovim članom uređuju se slučajevi oslobođenja od plaćanja akcize na duvanske prerađevine, posebno za naučnoistraživačke svrhe i proizvodnju za sopstvenu upotrebu pod propisanim uslovima.

Član 80- Ovim članom definišu se vrste alkohola i alkoholnih pića koja podliježu plaćanju akcize, kao i osnovni kriterijumi za njihovu klasifikaciju.

Član 81- Ovim članom definiše se pojam piva za potrebe primjene akciznog zakonodavstva.

Član 82- Ovim članom definišu se mirna i pjenušava vina, uz preciziranje uslova u pogledu sadržaja alkohola i načina proizvodnje.

Član 83 - Ovim članom definišu se ostala fermentisana pića, uključujući mirna i pjenušava fermentisana pića koja nijesu obuhvaćena kategorijama piva i vina.

Član 84- Ovim članom definišu se međuproizvodi kao posebna kategorija alkoholnih pića između fermentisanih proizvoda i etil alkohola.

Član 85- Ovim članom definiše se etil alkohol i proizvodi koji se smatraju etil alkoholom za potrebe oporezivanja akcizom.

Član 86 - Ovim članom utvrđuju se akcizna osnovica i iznosi akcize za pivo, vino, ostala fermentisana pića, međuproizvode i etil alkohol.

Član 87- Ovim članom propisuju se slučajevi oslobođenja od plaćanja akcize na etil alkohol kada se koristi za industrijske, medicinske, naučne, prehrambene i druge posebno propisane namjene.

Član 88- Ovim članom uređuje se pojam denaturisanog alkohola, uslovi za njegovo denaturisanje, vođenje evidencija i tehnički uslovi koje moraju ispunjavati proizvođači denaturisanog alkohola.

Član 89 - Ovim članom uređuje se status malih destilerija, uslovi za ostvarivanje prava na umanjenu akcizu, način evidentiranja proizvodnje i posljedice prekoračenja dozvoljenih količina proizvodnje etil alkohola.

Član 90 - Ovim članom uređuje se status proizvođača jakog alkoholnog pića za sopstvene potrebe. Propisuje se da fizičko lice koje proizvodi jako alkoholno piće od voća koje uzgaja na zemljištu u svom vlasništvu ili zakupu, za sopstvenu potrošnju i potrošnju članova domaćinstva i gostiju, može proizvesti najviše 50 litara godišnje po domaćinstvu bez obaveze obračunavanja i plaćanja akcize. Istovremeno se propisuje zabrana prodaje tako proizvedenog alkoholnog pića, obaveza registracije kod nadležnog carinskog organa, kao i obaveza prijavljivanja namjere proizvodnje količina koje prelaze propisani limit. Uređuju se i posljedice nezakonitog postupanja, uključujući obračun akcize, brisanje iz registra i druge mjere nadzora. Predloženo rješenje ima za cilj administrativno rasterećenje fizičkih lica koja tradicionalno proizvode manje količine voćnih rakija za vlastite potrebe, uz istovremeno sprječavanje nelegalnog stavljanja takvih proizvoda na tržište i zaštitu fiskalnih interesa države.

Član 91 - Ovim članom uređuje se status malih nezavisnih proizvođača piva. Propisuju se uslovi koje proizvođač mora ispunjavati da bi ostvario status malog nezavisnog proizvođača, uključujući ograničenje godišnje proizvodnje, organizacionu i ekonomsku nezavisnost, korišćenje sopstvenih proizvodnih i skladišnih kapaciteta i proizvodnju bez licence drugog proizvođača.

Takođe se propisuje pravo na umanjenju akcizu u visini od 50% propisanog iznosa akcize za pivo, kao i način obračunavanja i plaćanja akcize i postupak utvrđivanja eventualne razlike akcize ukoliko se naknadno utvrdi da proizvedene količine prelaze propisani prag.

Predloženo rješenje usklađeno je sa Direktivom Savjeta 92/83/EEZ kojom je državama omogućeno uvođenje povlašćenog poreskog tretmana za male nezavisne pivare radi podsticanja razvoja malih proizvođača i jačanja konkurentnosti sektora.

Član 92 - Ovim članom definiše se pojam malog proizvođača vina u skladu sa pravilima Evropske unije. Kao mali proizvođač smatra se proizvođač koji u komercijalne svrhe proizvodi manje od 1.000 hektolitara vina godišnje, utvrđeno na osnovu prosjeka proizvodnje tokom tri uzastopne vinske godine, u skladu sa Uredbom Komisije (EU) 2018/273. Propisuje se obaveza registracije kod nadležnog carinskog organa, kao i oslobađanje od pojedinih administrativnih obaveza koje se odnose na kretanje proizvoda u režimu odloženog plaćanja akcize. Cilj predloženog rješenja je pojednostavljenje poslovanja malih proizvođača vina i smanjenje administrativnih opterećenja uz očuvanje odgovarajućeg nivoa poreskog nadzora.

Član 93- Ovim članom uređuje se status samostalnog malog proizvođača mirnog vina. Propisuju se kriterijumi nezavisnosti proizvođača, maksimalni godišnji obim proizvodnje, kao i mogućnost da se više proizvođača pod određenim uslovima smatra jednim proizvođačem. Predloženim odredbama se propisuje pravo na plaćanje akcize po umanjenoj stopi u visini od 50% propisanog iznosa akcize za mirno vino, kao i poseban način obračunavanja i plaćanja akcize. Predloženo rješenje preuzima standarde Evropske unije kojima se omogućava povlašćen poreski tretman malih nezavisnih proizvođača vina radi podsticanja razvoja vinarskog sektora i jačanja konkurentnosti domaćih proizvođača.

Član 94- Ovim članom uređuje se obaveza obilježavanja akciznih proizvoda kontrolnim akciznim markicama. Propisuju se proizvodi koji podliježu obilježavanju, način lijepljenja markica, postupanje sa proizvodima koji se unose iz drugih država članica, izvoze ili prodaju u slobodnim carinskim prodavnicama, kao i slučajevi kada

obilježavanje nije obavezno. Takođe se uređuje zabrana posjedovanja, prevoza i prodaje proizvoda bez propisanih akciznih markica, kao i ovlašćenje Vlade da propiše izgled, sadržaj i način izdavanja akciznih markica. Predloženo rješenje ima za cilj unapređenje sistema fiskalne kontrole, suzbijanje nelegalne trgovine akciznim proizvodima i obezbjeđivanje efikasnijeg nadzora nad prometom duvanskih proizvoda i alkoholnih pića.

Član 95- Ovim članom uređuje se predmet oporezivanja akcizom energenata i električne energije. Precizno se definišu energenti koji podliježu oporezivanju prema tarifnim oznakama Kombinovane nomenklature, uključujući naftne derivate, prirodni gas, biogoriva, zamjenske energente, aditive i električnu energiju. Takođe se definišu osnovni pojmovi relevantni za primjenu ovog poglavlja, uključujući pogonsko gorivo, gorivo za grijanje, biogorivo i biomasu. Predloženo rješenje usklađeno je sa odredbama Direktive Savjeta 2003/96/EZ o restrukturiranju okvira Evropske unije za oporezivanje energenata i električne energije.

Član 96- Ovim članom propisuje se akcizna osnovica i visina akcize za pojedine vrste energenata i električnu energiju. Utvrđuju se mjerne jedinice za obračun akcize i iznosi akcize za benzine, dizel goriva, kerozin, prirodni gas, tečni naftni gas, biogoriva, čvrsta goriva i električnu energiju. Predložena rješenja obezbjeđuju transparentan sistem oporezivanja energenata, uz postepeno usklađivanje sa minimalnim nivoima oporezivanja propisanim zakonodavstvom Evropske unije.

Član 97- Ovim članom daje se ovlašćenje Vladi da, u slučaju značajnog povećanja cijena energenata na međunarodnom tržištu, privremeno umani iznose akcize za bezolovni benzin i gasna ulja do minimalnih nivoa propisanih ovim zakonom. Cilj predloženog rješenja je omogućavanje brze reakcije države u vanrednim tržišnim okolnostima radi ublažavanja posljedica rasta cijena energenata na građane i privredu.

Član 98- Ovim članom uređuje se način utvrđivanja akcizne osnovice i obračuna akcize za aditive, ekstendere, biogoriva i druge energente za koje nije posebno propisana visina akcize. Propisuje se načelo oporezivanja prema namjeni korišćenja energenta i primjena akcizne stope jednakovrijednog goriva, čime se obezbjeđuje poreska neutralnost i sprječava izbjegavanje plaćanja akcize korišćenjem alternativnih proizvoda.

Član 99 - Ovim članom uređuju se slučajevi oslobođenja od plaćanja akcize na energente i električnu energiju. Oslobođenja se odnose na upotrebu energenata u vazдушnom i pomorskom saobraćaju, ribarstvu, proizvodnji električne energije, kogeneraciji, određenim industrijskim procesima i drugim zakonom propisanim namjenama. Takođe se propisuju oslobođenja za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije i za određene industrijske procese. Predložena rješenja usklađena su sa Direktivom 2003/96/EZ i imaju za cilj podsticanje energetske efikasnosti, razvoja obnovljivih izvora energije i očuvanje konkurentnosti privrede.

Čl.100 -101 Ovim članom uređuje se obaveza označavanja gasnog ulja i kerozina koji se koriste kao gorivo za grijanje. Propisano je da ova goriva, prije isporuke iz akciznog skladišta, moraju biti označena propisanom bojom i indikatorima „ACCUTRACE PLUS” i „C.I. Solvent Yellow 124”, radi njihovog jasnog razlikovanja od energenata koji se koriste kao pogonska goriva. Takođe se uređuje način njihove isporuke krajnjim korisnicima, uslovi pod kojima se smatraju propisno označenim prilikom uvoza, kao i obaveza njihovog skladištenja na način koji sprečava neutralisanje ili uklanjanje oznaka. Propisuje se da se označavanje može vršiti isključivo u akciznom skladištu ovlaštenog držaoca akciznog skladišta koji raspolaže odgovarajućim tehničkim postrojenjima za doziranje i miješanje sredstava za označavanje, te kojem je za takvu djelatnost izdato odobrenje u okviru akcizne dozvole. Takođe se daje ovlašćenje Ministarstvu finansija da, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove energetike, bliže propiše način označavanja gasnog ulja i kerozina. Predloženo rješenje usklađeno je sa odredbama Direktiva Savjeta 2003/96/EZ, kojom je državama članicama omogućeno uvođenje sistema fiskalnog označavanja određenih energenata koji se oporezuju po povlašćenim stopama ili se koriste za posebne namjene. Označavanje gasnog ulja i kerozina koji se koriste kao gorivo za grijanje predstavlja mjeru fiskalne kontrole kojom se obezbjeđuje razlikovanje ovih proizvoda od energenata namijenjenih za pogon motornih vozila, sprečava poreska evazija i omogućava efikasniji nadzor nad primjenom akciznih propisa.

Predloženo rješenje ima za cilj jačanje fiskalnog nadzora nad prometom energenata, sprečavanje zloupotreba energenata koji se oporezuju nižom akcizom zbog njihove namjene za grijanje, kao i efikasnije otkrivanje nezakonite upotrebe takvih proizvoda kao pogonskog goriva. Istovremeno, obezbjeđuje se sljedivost proizvoda kroz čitav distributivni lanac i usklađivanje nacionalnog sistema kontrole energenata sa praksom država članica Evropske unije koje primjenjuju sistem fiskalnog označavanja goriva namijenjenih za grijanje.

Čl. 102-107 - Ovim odredbama se propisuju i uređuju ostali predmeti oporezivanja akcizama (bezalkoholna pića sa dodatkom šećera, proizvodi od plastike za jednokratnu upotrebu, proizvodi od šećera, kakaoa i sladoled) i definiše akcizna osnovica i visina akcize za navedene proizvode.

Čl. 108-115 - Ovim odredbama se propisuju knjigovodstvo akciznog obveznika (izdavanje računa odnosno drugih dokumenata), čuvanje dokumentacije, vođenje odgovarajuće evidencije kao i propisivanje organa nadležnog za kontrolu obračunavanja i plaćanja akcize i informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka. Ovim odredbama se uređuje postupak prijave djelatnosti i upisa u registar akciznih obveznika i propisuje registracija i način vođenja registra akciznih obveznika kao i slučajevi prestanka registracije akciznih obveznika.

Član 116 – Ovim članom se, u skladu sa odredbama Uredbe Savjeta (EU) br. 389/2012 od 2. maja 2012. o upravnoj saradnji u oblasti akciza i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 2073/2004 predlaže propisivanje nadležnog carinskog organa za sprovođenje administrativne saradnje u oblasti akciza.

Član 117 - Ovim članom propisuje se shodna primjena zakona kojim se uređuje poreski, odnosno carinski postupak na sva pitanja koja nijesu posebno uređena ovim zakonom, kao što su obračun i naplata kamata, žalbeni postupak, prinudna naplata i druga procesna pitanja. Cilj ove odredbe je obezbjeđivanje jedinstvene primjene poreskih i carinskih propisa, izbjegavanje pravnih praznina i stvaranje jasnog procesnog okvira za sprovođenje ovog zakona.

Član 118 - Ovim članom propisuju se prekršaji i novčane kazne za pravna lica, kao i za odgovorna lica u pravnim licima, zbog nepoštovanja obaveza utvrđenih ovim zakonom. Prekršajne odredbe obuhvataju povrede koje se odnose na obračun i plaćanje akcize, vođenje evidencija, korišćenje sistema za praćenje kretanja akciznih proizvoda, postupanje sa akciznim skladištima, primjenu oslobođenja od plaćanja akcize, obilježavanje akciznih proizvoda, označavanje energenata i druge obaveze od značaja za pravilnu primjenu zakona.

Propisivanjem prekršajnih sankcija obezbjeđuje se efikasna primjena zakona, zaštita fiskalnih interesa države i odvracanje od postupanja suprotno propisanim obavezama.

Član 119 - Ovim članom propisuju se prekršaji i novčane kazne za preduzetnike i fizička lica zbog povreda odredaba zakona koje se odnose na označavanje i korišćenje gasnog ulja i kerozina namijenjenih za grijanje, njihovo skladištenje, stavljanje u promet i sprečavanje uklanjanja ili prikrivanja propisanih oznaka.

Cilj ove odredbe je sprečavanje zloupotreba energenata koji podliježu posebnom poreskom tretmanu, obezbjeđivanje efikasnog fiskalnog nadzora i zaštita budžetskih prihoda od akciza.

Član 120 - Ovim članom uređuje se objavljivanje i stupanje na snagu ovog zakona. Propisano je da zakon stupa na snagu danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Predloženo rješenje ima za cilj da se primjena zakona veže za trenutak sticanja punopravnog članstva Crne Gore u Evropskoj uniji, imajući u vidu da se ovim zakonom u nacionalno zakonodavstvo preuzimaju pravila pravne tekovine Evropske unije u oblasti oporezivanja akciznih proizvoda, čija puna primjena zahtijeva funkcionisanje u okviru jedinstvenog tržišta Evropske unije i odgovarajućih zajedničkih informacionih sistema.

V. Procjena finansijskih sredstva za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva.

VI. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Imajući u vidu da će se predloženim izmjenama doprinijeti realizaciji zakonskog rješenja koji je neophodno usaglasiti sa evropskim zakonodavstvom u skladu sa Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji u okviru regovaračkog poglavlja 16, a čijim nedonošenjem bi mogle nastupiti štetne posljedice kada su u pitanju aktivnosti u vezi zatvaranja ovog poglavlja do kraja tekuće godine, stoga se predlaže da Skupština Crne Gore, shodno članu 151 Poslovnika Skupštine, Predlog Zakona o akcizama donese po hitnom postupku.